

Қазақстан республикасы Оқу-ағарту министрлігі
Б.Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясы

**ШЕТЕЛ ЖӘНЕ ОРЫС ТІЛДЕРІ САБАҚТАРЫНДАҒЫ СЫН
ТҰРҒЫСЫНАН ОЙЛАУ ТЕХНОЛОГИЯСЫН ІСКЕ АСЫРУ
БОЙЫНША ӘДІСТЕМЕЛІК ҰСЫНЫМДАР**

Астана, 2024

БІ. Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясының ғылыми-әдістемелік кеңесінің шешімімен баспаға ұсынылды (2024 жылғы 8 қарашадағы № 7 хаттама)

Шетел және орыс тілдері сабақтарындағы сын тұрғысынан ойлау технологиясын іске асыру бойынша әдістемелік ұсынымдар. – Астана: БІ. Алтынсарин атындағы ҰБА, 2024. – 160 б.

Әдістемелік ұсынымдар шетел және орыс тілдері сабақтарында сыни ойлау технологиясын жүзеге асыруға арналған. Берілген тапсырмалар үлгілері оқу бағдарламасының оқу мақсаттарына сәйкес ұсынылған.

Шетел және орыс тілдері сабақтарында сыни ойлау технологиясын іске асыру бойынша әдістемелік ұсынымдар мұғалімдерге оқушылардың ақпаратты сыни тұрғыдан талдау дағдыларын қалыптастыру, шешімдерді өз бетінше қабылдау және өз ойларын дәлелді түрде білдіру қабілеттерін дамыту үшін тиімді құралдарды ұсынуға арналған. Бұл ұсыныстар мұғалімдерге оқу процесінде сыни тұрғыдан ойлау әдістері мен тәсілдерін қолдануға көмектесіп, оқушылардың ынталарын арттыруға, олардың пікірталастарға белсенді қатысуына және оқу нәтижелерін жақсартуға көмектеседі. Материалдар негізгі орта білім беру ұйымдарының басшылары, шетел және орыс тілдері пәндерінің мұғалімдері, білім беру басқармалары мен бөлімдерінің әдіскерлері, оқу-әдістемелік орталықтар үшін пайдалы болады.

© БІ. Алтынсарин атындағы
Ұлттық білім академиясы, 2024

КІРІСПЕ

Білім беру саласындағы қарқынды өзгерістер мен оқушыларды даярлауға қойылатын талаптардың артуы жағдайында сыни ойлау, тұжырымдама және білім беру технологиясы ретінде, көп жылдық тарихына қарамастан, өзекті болып қала береді. 1990 жылдары америкалық педагогтар мен ғалымдар әзірлеген сыни ойлау технологиясы талдау, синтез, ақпаратты бағалау және дәлелдеу сияқты негізгі дағдыларды дамытуға бағытталған, бұл оқушыларға тек білімді меңгеріп қана қоймай, заманауи әлеуметтік және кәсіби сын-қатерлер жағдайында оларды қолдануға мүмкіндік береді. Сыни ойлаудың білім беру мақсаты ретіндегі маңыздылығы отандық білім беру стандарттарымен (МЖМБС және ҮОБ) да расталады, олар коммуникативтік, тұлғалық-бағдарланған және құзыреттілікке негізделген тәсілдерді басшылыққа алады, бұл оның жалпы білім беру жүйесі үшін өзектілігін дәлелдейді.

Метатану, креативтілік және проблемаларды шешу сияқты жоғары деңгейлі дағдылардың интеграциясын қамтитын қазіргі білім беру үрдістері сыни ойлауды дамытуға бағытталған зерттеулердің өзектілігін айқындайды. Осыған байланысты осы әдістемелік ұсыныстардың мақсаты – оқушылардың жеке қабілеттерін, ойлау икемділігін, шығармашылық әлеуетін және мотивациясын дамыту үшін сыни ойлау технологиясын қолдану бойынша педагогикалық тәжірибені жүйелеу және тарату. Бұл ұсыныстар білім беру мекемелерінде тіл пәндерінің мұғалімдерінің шығармашылық бастамасын дамытуға және кәсіби өсуін қолдауға, сондай-ақ оқу үдерісінің мемлекеттік білім беру стандарттарына сәйкестігін қамтамасыз етуге бағытталған.

Қазіргі таңда «сыни ойлау» (СО) термині көптеген елдердің білім беру саясатын реттейтін құжаттарда кеңінен қолданылады. Сыни ойлау – бақылау, тәжірибе, ойлану, пайымдау немесе қарым-қатынас барысында алынған немесе құрылған ақпаратты белсенді және құзыретті түрде ой елегінен өткізу, қолдану, талдау, синтездеу және/немесе бағалау процесі ретінде анықталады, ол түсіну және шешім қабылдау негізі болып табылады [20].

Осы ұсыныстардың негізгі міндеттері мыналарды қамтиды:

1. Орыс және шетел тілдерінің мұғалімдеріне әдістемелік қолдау көрсету.
2. Орыс және шетел тілдерінің мұғалімдерінің кәсіби дамуын ынталандыру.
3. Мемлекеттік білім беру стандарттарының талаптарына сай келетін практикалық тапсырмаларды көрсету.
4. Оқушылардың жас ерекшеліктері мен когнитивтік қабілеттерін ескере отырып, әдістерді бейімдеу, бұл олардың сыни ойлауын және коммуникациялық дағдыларын тиімді дамытуға мүмкіндік береді.

Сыни ойлау технологиясы белсенді және тұлғаға бағытталған оқыту принциптеріне сүйене отырып, оқушыларда ақпаратты талдау, бағалау, түсіндіру және синтездеу дағдыларын дамытуға бағытталған. Бұл әдіс оқу материалын терең меңгеруге ықпал етіп, білімді практикалық қолдану, аргументтер құру және деректерді сыни бағалау қабілетін қалыптастырады. Бұл технология әсіресе

тіл пәндерін оқытуда маңызды, өйткені сыни ойлау тілдік дағдыларды меңгеруге және мәдениетаралық құзыреттілік пен мағыналы қарым-қатынас дағдыларын дамытуға ықпал етеді.

Сыни ойлау технологиясын енгізу бойынша әдістемелік ұсыныстарда тіл пәндері бойынша ҮОБ сәйкес әзірленген теориялық ережелер мен тапсырмалар қарастырылған, олар оқушылардың өз бетінше ойлау және рефлексия дағдыларын қалыптастыруға бағытталған. Осы жұмыста тіл білу деңгейлерінің әртүрлі деңгейлеріне арналған тапсырмалар, білім беру бағдарламаларына сыни ойлауды интеграциялау, сондай-ақ оқушылардың аналитикалық ойлау қабілетін дамытуға ықпал ететін іс-әрекет үлгілері көрсетілген. Оқушылардың жас ерекшеліктері мен қызығушылықтарын ескере отырып, әдістерді бейімдеуге ерекше назар аударылған, бұл олардың оқу үдерісіне белсенді қатысуын қамтамасыз етеді.

Бұл ұсыныстар сыни ойлау дағдыларын оқу үдерісіне интеграциялауға және оны қазіргі заманғы талаптарға бейімдеуге талаптанатын орыс және шетел тілдерінің мұғалімдеріне және әдіскерлерге арналған.

1. СЫН ТҰРҒЫСЫНАН ОЙЛАУ ТЕХНОЛОГИЯСЫН ОҚУ ЖӘНЕ ТӘРБИЕ ПРОЦЕСІНДЕ ҚОЛДАНУ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ.

Сын тұрғысынан ойлау технологиясының концептуалдық негіздері

Қоғам мен ғылымдағы қарқынды өзгерістер жағдайында қазіргі заманғы білім беру дәстүрлі оқыту тәсілдерін қайта қарау қажеттілігімен бетпе-бет келуде. Білім берудің басты мақсаты енді мұғалімнен оқушыға дайын білімді жай ғана беру емес, оқу қызметіндегі сын тұрғысынан ойлау мен дербестікті дамытуға баса назар аудару. Осы концепция аясында ақпаратты талдау, бағалау және синтездеу дағдыларын қалыптастыру маңызды рөлге ие болады, бұл білім алушыларға жаңа білімді игеріп қана қоймай, сонымен қатар оларды болжанбайтын сын-қатерлер жағдайында тиімді қолдануға мүмкіндік береді. Осыған байланысты, аталған қабілеттерді дамытуға бағытталған заманауи оқыту тәсілдерін зерттеу ерекше өзектілікке ие болуда.

Осындай тәсілдердің бірі – сын тұрғысынан ойлау технологиясы, ол 1990 жылдары американдық ғалымдар, педагогтар және философтар, оның ішінде Керри С. Уолтерс, Кертис Меридит, Чарльз Темпл және Дженни Стилл тарапынан әзірленген. Бастапқыда бұл тәсіл «Сын тұрғысынан ойлауды дамыту үшін оқу және жазу» деп аталды. Алайда қазіргі кездегі білім беру нәтижесі ретінде сын тұрғысынан ойлауды талқылау көбінесе Джон Дьюи есімінен басталады, ол Чарльз Пирстің шәкірті болып, өз көзқарастарын алғаш рет 1910 жылы жарық көрген және 1933 жылы қайта басылған «Біздің қалай ойлайтынымыз» атты кітабында баяндаған. Дьюи «сын тұрғысынан ойлауды» «кез келген сенім немесе болжанатын білімді оны қолдайтын негіздер мен оған әкелетін қорытындылар тұрғысынан белсенді, табанды және мұқият қарастыру» деп анықтайды [29].

Сын тұрғысынан ойлау феноменін психология, педагогика, лингвистика және әлеуметтану сияқты салаларда зерттеледі. Біріншіден, ойлау тілмен тығыз байланысты, ол ойлаудың негізгі механизмі болып табылады және тіл арқылы адамдар арасындағы қарым-қатынас түрін білдіреді. Екіншіден, сын тұрғысынан ойлау әртүрлі әлеуметтік және тілдік-мәдени контексттерде стереотиптерді жеңуге және оңтайлы шешімдер табуға қажетті дағдыларды дамытуға ықпал етеді. Соңында, сын тұрғысынан ойлауды зерттеу ағылшын тілі бүгінгі күні жаһандық lingua franca ретінде жетекші лингвосоциомәдени фактор ретінде әрекет ететіндіктен ерекше маңызды [21].

Г.Селевко педагогикалық технологияның үш деңгейін бөліп көрсетеді:

Жалпы педагогикалық — технология белгілі бір аймақтағы, оқу орнындағы немесе оқытудың белгілі бір сатысындағы бүкіл білім беру процесін қамтығанда. Бұл деңгейде ол білім беру процесіне қатысушылардың өзара әрекеттесу алгоритмдерін қоса алғанда, негізгі компоненттерді: мақсаттарды, мазмұнды, оқыту әдістері мен құралдарын қамтитын тұтас педагогикалық жүйе ретінде жұмыс істейді.

Жеке-әдістемелік — технология нақты пәнді оқыту әдістемесін немесе оқытушының жұмысын жүзеге асыру үшін қолданылып, жеке оқу пәні немесе оқушылар тобы аясында білім беру және тәрбиелік мақсаттарға қол жеткізу үшін әдістер мен құралдарды ұйымдастырады.

Жергілікті (модульдік) — оқу-тәрбие процесінің жеке бөліктерін қамтиды, белгілі бір дидактикалық және тәрбиелік міндеттерді шешеді, мысалы, жекелеген іс-әрекет түрлерін дамыту, ұғымдарды қалыптастыру немесе оқушылардың белгілі бір тұлғалық қасиеттерін тәрбиелеу.

Сыни ойлау технологиясын педагогикалық технологиясы ретінде қарап алсақ, осы ұсынымдарда педагогикалық технология ұғымы үшінші (жергілікті) деңгейде қолданылады, өйткені бұл жерде педагогикалық қызметтің бүкіл жүйесі емес, тек оқушылардың тілдік пәндерде сыни ойлауын дамыту және оқу материалын меңгеру тиімділігін арттырумен байланысы туралы айтылған [20].

Сыни ойлау технологиясы (СОТ) – бұл балалардың ойлау әрекеттерінің дағдыларын: жоспарлау, болжау, талдау және ақпаратты құрылымдауды қалыптастыруға бағытталған тұлғаға бағытталған оқыту түрі [29].

Т.Ю. Лифанова «сыни ойлауды ақпаратты түсіну, қолдану, талдау, қорыту немесе бағалау бойынша белсенді іс-әрекетке бағытталған, бақылау, тәжірибе, рефлексия, ойлау немесе коммуникация арқылы алынған немесе жасалатын ақпаратты әрекетке басшылық немесе сенімділікті қалыптастыру ретінде интеллектуалды ұйымдастырылған үдеріс» деп анықтайды [20].

Бұл технологияны қолданудың негізгі мақсаты – оқушыларға қажетті білім, білік және дағдылар қалыптастыру ғана емес, сонымен қатар олардың когнитивтік дамудың жоғары деңгейіне жету, өздігінен білім алу, өзін-өзі қалыптастыру, өзін-өзі дамыту, өзін-өзі тәрбиелеу, когнитивтік әрекеттің ерекше стилін қалыптастыру, зерттеушілік әрекет пен дербестік қабілеттерін дамыту [19]. Сонымен қатар, бұл балаларда догматизмді қабылдамайтын ашық ойлауды қалыптастыру және қойылған мақсаттарға жетуге көмектесетін дағдыларды дамыту (тендестірілген және негізделген шешім қабылдау қабілеті; негізгіні екіншіден ажырата білу және себепті салдардан ажырата білу, аналитикалық қабілеттер, ақпаратпен жұмыс жасау, жағдайға түрлі көзқарастардан қарау және т.б.) [29].

Д.Дьюи, Б.Блум, Д.Халперн, П.Бонни және басқалар сыни ойлаудың негізгі белгілері немесе сипаттамаларын ұсынған. Педагогика ғылымының контекстінде сыни тұрғыдан ойлаудың келесі қалыптасқан рационалды қабілеттері анықталды:

- ақпаратпен жұмыс істеу дағдылары: ақпарат жинау, «белсенді оқу», ақпараттың сапасын талдау;
- жағдайды (оқу тапсырмасын, мәселені) тұтастай қарастыру, оның жекелеген сәттеріне ғана тоқталмау;
- мәселені анықтау, оны нақтылау, оның себебін және салдарын түсіндіру, логикалық қорытындылар жасау;
- оқыллатын мәселеге қатысты өз ұстанымын қалыптастыру, баламаларды табу, айқын дәлелдерге сүйене отырып, өз пікірін өзгерту қабілеті және т.б. [20].

Зерттеушілер көрсеткендей «жеке тұлғаның құрылымдарына бағытталу бойынша сыни ойлауды дамыту технологиясы өзіндік даму операциялық технологиясы ретінде көрінеді, оның нәтижесінде ойлау әрекеттерінің тәсілдері (ОӘТ – ойлау тәсілдерін іске асыру жолдары) және тұлғаның өзін-өзі басқару механизмдері (ӨБМ) қалыптасады». Бердникова бойынша, ойлау әрекеттерінің тәсілдері келесідей жіктеледі [19]:

ойлау құралдарының басым сипатына қарай: заттық-әрекеттік, көрнекі-бейнелі, абстрактілі, интуитивті;

процестің логикалық схемасы бойынша: салыстыру, талдау, абстракциялау, жалпылау, синтез, жіктеу, индукция, дедукция, инверсия, рефлексия, антиципация, гипотеза, эксперимент және т.б.;

нәтижесінің түріне қарай: жаңа бейне жасау, ұғымды анықтау, пікір, қорытынды, теорема, заңдылық, заң, теория;

ойлау логикасының түрі бойынша: пайымдық-эмпирикалық (классикалық-логикалық) және ақыл-теориялық (дидактикалық-логикалық, В.В. Давыдов бойынша).

Сыни ойлауды дамытудың басым әдістері проблемалық-ізденістік және саналы-коммуникативтік болып табылады. Ю.К. Бабанскийдің оқыту процесіне тұтас көзқарас негізіндегі әдістер жіктемесіне сәйкес, проблемалық-ізденістік әдіс сыни ойлаудың негізгі аспектілерінің бірін көрсетеді және оқу-танымдық іс-әрекетті ұйымдастыру мен жүзеге асыру әдістеріне жатады [20].

Сыни ойлау технологиясын қолдану стратегиясы оны кез келген сабақта пайдалануға мүмкіндік береді. Интерактивтілік, ынтымақтастық, жоспарлау және мағыналылық принциптері әрбір оқушының білім беру процесіне белсенді қатысуын қамтамасыз етеді.

Сыни ойлауға қатысты шетелдік және отандық зерттеулер.

Зерттеулер	Мазмұны
<p>Hizriani, N., Rufaidhab, S., Norc, H., & Handrianto, C. (2022) <i>Google Classroom as a Media to Develop Students' Critical Thinking in English Writing</i></p>	<p>Мақалада Google Classroom пайдалану негізінде оқушылардың ағылшын тілінде мәтін жазу арқылы сыни ойлауын дамыту қарастырылады. Ерекше назар оқушылардың ақпаратты талдау және құрылымдау қабілетіне аударылады. Талдау және жазудағы айқындылықты дамыту сыни ойлауды жақсартады, себебі оқушылар сөздер мен сөз тіркестерін мұқият таңдап, мәтінді оқырманға түсінікті және қолжетімді етуі, сондай-ақ өз аргументтерін талдауы қажет. Оқушылар кері байланыс алуға және өз мәтіндерін пікірлер негізінде түзетуге үйренеді, бұл да сыни ойлауды дамыту процесінің бір бөлігі болып табылады [23].</p>
<p>Atayeva, M., Ciptaningrum, D.S., Hidayah, R., Kassymova, G.K., Dossayeva, S.K., & Akmal, A. <i>Cultivating</i> (2019) <i>Junior High School Students' Critical Thinking Skills by Using a Short-Video in English Language Classroom.</i></p>	<p>Зерттеуде бастауыш сынып оқушыларының сыни ойлауын дамыту үшін білім беру процесінде қысқа бейнероликтерді қолдану қарастырылады. Видео оқушылардың оқу процесіне белсенді қатысуына ықпал етеді және олардан талдау, бағалау және интерпретация жасауды талап етеді. Автор сыни ойлауды бағалау үшін Facione рубрикасын пайдаланады, оған интерпретация, талдау, қорытынды жасау, бағалау, түсіндіру және өздігінен реттеу сияқты когнитивті дағдылар кіреді. Зерттеу барысында оқушылардың көпшілігі осы дағдыларда орташа немесе қанағаттанарлық нәтижелер көрсеткені анықталды. Бейнероликті көру кезінде жұптық талқылаулар мен ашық сұрақтарды қолдану оқушылардың ойлауын ынталандыруға ықпал етті, алайда нәтижелер көрсеткендей, оқушылардың көпшілігі әлі де сыни ойлаудың бастапқы даму деңгейінде тұр [18].</p>
<p>Iskandar, N., Mustaji, Jannah, M., & Wicaksono, S. R. (2021) <i>The Problem-Based Learning in Enhancing Students' Critical Thinking for Reading Skills in English Teaching at Vocational School.</i></p>	<p>Мақалада проблемалық-бағдарланған оқытудың кәсіби оқу орындарында оқушылардың ағылшын тілін үйрену кезінде сыни ойлау қабілетін жақсарту үшін пайдалану жолдары сипатталған. PBL оқушылардың оқу процесіне белсенді қатысу арқылы талдау, бағалау және проблемаларды шешу дағдыларын дамытуға көмектеседі. Мұғалім қолдау (scaffolding) көрсетіп, оқушыларға проблемаларды шешуде қиындықтарға тап болғанда көмектеседі. Бұл оқушылардың дербестігін дамытуға ықпал етіп, оқу процесінде негізделген шешімдер қабылдауға мүмкіндік береді. Проблемалық-бағдарланған оқытуға қатысқан оқушылар ағылшын тілін үйренуге қызығушылық пен ынтаның артқанын көрсетеді, себебі тапсырмалар олардың белсенді қатысуы мен рефлексиясын талап етеді. PBL сондай-ақ топта жұмыс істеу және ынтымақтастық дағдыларын дамытады, бұл оқушыларды белсенді қарым-қатынасқа және пікір алмасуға ынталандырады, әрбір оқушының тапсырмаларды шешуге өз үлесін қоса алатын жағымды оқу ортасын құруға ықпал етеді. Зерттеу нәтижелері бойынша, PBL қолдану оқушылардың сыни ойлау қабілетін айтарлықтай жақсартты, бұл әдістемені қолданғанға дейінгі және кейінгі нәтижелердің айырмашылығымен расталады [24].</p>
<p>Mogea, T. (2022) <i>Students' Critical Thinking Ability in English Teaching and Learning.</i></p>	<p>Мақалада ағылшын тілін оқыту барысында білім алушылардың сыни ойлауы қалай дамитыны қарастырылады. Автор сыни ойлауды табысты оқытудың маңызды компоненті екенін атап өтеді, себебі ол білім алушыларға өздерінің болжамдарын түсінуге, ақпаратты талдауға және бағалауға, сондай-ақ логикалық қорытындылар жасауға көмектеседі.</p>

	<p>Зерттеу сыни ойлауды дамытуға ықпал ететін бірнеше негізгі элементтерді бөліп көрсетеді: мақсат қою, сұрақтар құрастыру, концепцияларды пайдалану, болжамдар жасау, ақпаратты талдау, деректерді интерпретациялау, түрлі көзқарастарды ескеру және қорытынды шығару. Осы элементтер білім алушыларға оқу материалымен саналы әрі тиімді жұмыс істеуге көмектеседі. Білім алушылардың сыни ойлауын бағалау олардың сұрақтар қоя білуі, концепцияларды қолдануы және өз болжамдарын тексеруі бақылау арқылы жүргізілді. Талдау және интерпретация дағдыларын көрсеткен білім алушылар оқуда үлкен жетістіктерге жеткені анықталды [27].</p>
<p>Wahyuni, E. (2018) <i>Teaching English with an Internet-Based Nature of Google Docs to Improve Students' Critical Thinking.</i></p>	<p>Мақалада мектеп оқушыларының сыни ойлау қабілетін дамыту үшін ағылшын тілін оқытуда Google Docs қолданылуы қарастырылады. Онлайн құралдарды пайдалану оқушылардың оқу үдерісіне белсенді қатысуына көмектеседі, ақпаратты талдау, синтездеу және бағалау дағдыларын дамытады. Мұғалім мәтіндерді талдау, өз сипаттамаларын жасау және нысандарды салыстыруды қамтитын, сыни дағдыларды дамытуға бағытталған тапсырмаларды әзірлейді. Google Docs арқылы басқа оқушылармен өзара әрекеттесу талдау және талқылау дағдыларын жақсартуға мүмкіндік береді. Тапсырмаларды орындау барысында берілетін кері байланыс оқушыларға өз қателерін түзетуге, аналитикалық қабілеттерін жетілдіруге және әрекеттерін бірден бағалауға мүмкіндік береді. Оқыту үш кезеңге бөлінеді: алдын ала (жеке есептік жазбаны жасау, жұмысқа дайындық), негізгі (анализ бен сынға баса назар аудара отырып, тапсырмаларды орындау) және қорытынды (кері байланыс алу және рефлексия). Бұл кезеңдер оқушылардың сыни ойлау дағдыларын кезең-кезеңмен дамытуға ықпал етеді. Оқушылар технологияларды оқу үдерісінде пайдалануды жоғары бағалап, олардың материалды жақсы меңгеруге және сыни ойлау қабілетін дамытуға көмектесетінін атап өтеді. Зерттеуде мұндай белсенділіктерге қатысқан оқушылардың талдау және бағалау бойынша жоғары нәтижелер көрсететіні айтылған [32].</p>
<p>Muthmainnah, P. M. I. S., & Oteir, I. (2022) <i>Playing with AI to Investigate Human-Computer Interaction Technology and Improving Critical Thinking Skills to Pursue 21st Century Age.</i></p>	<p>Мақалада жасанды интеллектпен өзара әрекеттесу қазіргі жағдайға жақсы бейімделуге және ағылшын тілін үйренушілерде сыни ойлауды дамыту жолдары қарастырылады. Жасанды интеллект талдау, бағалау және логикалық қорытындылар жасауға мүмкіндік беретін орта құруға мүмкіндік береді. Жасанды интеллект қателерін тез түсініп, ойлауын түзетуге көмектесетін жедел кері байланыс беруге мүмкіндік береді. Бұл үдеріс сыни ойлау үшін маңызды когнитивтік қабілеттерді дамытады [28].</p>
<p>Alsaleh, N. J. (2020) <i>Teaching Critical Thinking Skills: Literature Review.</i></p>	<p>Мақалада сыни ойлау оқыту үшін маңызды дағды ретінде қарастырылады, оған талдау, бағалау және ақпаратты біріктіру сияқты когнитивтік үдерістер кіреді. Сыни ойлау мәселелерді шешу және негізделген шешімдер қабылдау қабілетімен байланысты. Сыни ойлауды түрлі пәндерге интеграциялау тиімдірек болуы мүмкін [17].</p>
<p>Halloun, I. A. (2019) <i>Curriculum Design in the Framework of</i></p>	<p>Құжатта оқытудың жүйелі тәсілінің сыни ойлауды дамыту үшін маңыздылығы атап өтіледі. Жүйелі білім беру аясында оқушылар ақпаратты талдауға және бағалауға, білімді жүйелі түрде ұйымдастыруға және негізделген қорытындылар жасауға үйренеді.</p>

<p><i>Systemic Cognition and Education (SCE)</i></p>	<p>Сыни ойлау оқушылардың оқу объектілерін жүйе ретінде қарастыру, оның компоненттері мен олардың өзара байланыстарын талдау, сондай-ақ заңдылықтарды анықтау қабілеті арқылы дамиды, бұл материалды терең түсінуге және оны ұғынуға ықпал етеді. Сыни ойлауды дамыту оқушылардың өздерінің ойлау үдерістерін түсініп, бақылай алуын қамтамасыз ететін метатанымдық дағдылармен тығыз байланысты. SCE-де бұл дағдыларды дамытуға ерекше назар аударылады, ол оқытудың тиімділігін арттыруға бағытталған. Автор оқушылардың жеке қажеттіліктерін ескереді және сыни ойлауды дамытуға ықпал ететін оқу бағдарламаларын икемді және бейімделгіш ету қажеттілігін атап өтеді. Бұл оқытудың әртүрлі әдістері мен бағалау тәсілдерін қолдануды қамтиды, олар аналитикалық және рефлексивті дағдыларды дамытуға бағытталған. Сыни ойлауды дамыту үшін формативті бағалаудың маңыздылығы атап өтіледі. Тұрақты кері байланыс оқушыларға өздерінің күшті және әлсіз жақтарын түсінуге, оқу стратегияларын түзетуге және материалды тереңірек меңгеруге мүмкіндік береді. SCE оқушылардың үздіксіз білім алуға және сыни ойлауды дамытуға көзқарасын қалыптастыруға бағытталған [22].</p>
<p>Virdiana, N. (2021) <i>The Implementation of Critical Thinking Skills in English Online Learning in Senior High School.</i></p>	<p>Зерттеуде жоғарғы сынып мұғалімдерінің ағылшын тілін онлайн оқыту процесінде сыни ойлау дағдыларын қалай біріктіретіні қарастырылады. Құжатта сыни ойлау қазіргі заманғы оқушыларды дамыту үшін маңызды компонент екені атап өтіледі. Сыни ойлау қабілеті оқушыларға ақпаратты бағалауға, негізделген қорытындылар жасауға және күрделі мәселелерді шешуге көмектеседі. Онлайн оқытуда сыни ойлауды табысты қолдануға әсер ететін үш негізгі фактор бөлініп көрсетілген: мұғалімдерге байланысты факторлар, оқушыларға байланысты факторлар және қолдауға байланысты факторлар. [30].</p>

Жүргізілген зерттеулер ағылшын тілін оқу процесінде сыни ойлауды дамытудың түрлі тәсілдерінің маңыздылығын растайды. Мысалы, мәтін жазу үшін Google Classroom қолдану оқушыларға ойларын құрылымдауға, айқын аргументтер құруға және өз жұмыстарын сыни тұрғыдан бағалауға көмектеседі [23]. Бейнематериалдар мен проблемалық оқыту әдістерін (PBL) қолдану ақпаратты талдау және синтездеу дағдыларын дамытуға ықпал етеді. Зерттеулер көрсеткендей, мұндай әдістер когнитивтік үдерістерді ынталандырады және оқушылардың уәждемесін арттырады, оларға негізделген шешімдер қабылдауға мүмкіндік береді [18; 24]. Google Docs сияқты онлайн-құралдарды қолдану кері сыни ойлау дағдыларын жақсартуға және байланыс алуға көмектеседі [32]. Сонымен қатар, мұғалімнің рөліне жүргізілген зерттеулер мұғалімдердің фасилитатор және тәлімгер ретіндегі қызметі материалды терең түсінуге және метатанымдық қабілеттерді дамытуға жағдай жасайтынын көрсетті [28]. Мұғалімнің рөлі – оқушыларды үздіксіз танымға ынталандырып, оларға өнімді ойлау дағдыларын қалыптастыруға көмекші болу.

Сыни ойлау технологиясының кезеңдері

Оқыту процесінде сыни ойлауды дамыту ғана емес, сонымен қатар оны өмірдегі нақты жағдайларда қолдану маңызды. Оқушылар сыни талдау

дағдыларын тек оқу тапсырмаларында ғана емес, күнделікті өмірде де қолдануды үйренуі тиіс [27]. Бұл технологияның негізінде әлеуметтік тәжірибені меңгерудің ассоциативті-рефлекторлық және дамытушы концепциялары жатыр. Бірінші концепцияға сәйкес – білімді меңгеру, дағдылар мен қабілеттерді қалыптастыру, оқушылардың жеке қасиеттерін дамыту олардың санасында әртүрлі ассоциациялардың пайда болу процесі. Ассоциацияларды жүйелерге біріктіру (интеллекттің қалыптасуы) аналитикалық-синтетикалық қызмет нәтижесінде жүзеге асады, сол арқылы субъект құбылыстар мен объектілердің маңыздылық, жақындық және ұқсастық байланыстарын анықтап, оларды сәйкес қатарларға енгізеді, бұл қатарлар оқыту барысында кеңейіп, ұзарады.

Екінші концепцияға сәйкес – педагогикалық технология ынталандырып, бағыттап және тұлғаның генетикалық қасиеттерінің дамуын жеделдетіп, аз уақыт ішінде дамудың жоғары нәтижелеріне қол жеткізу үшін генетикалық және жас ерекшеліктерін барынша пайдалану арқылы оқыту дамудан алда болатындай етіп құрылуы тиіс [19].

Сыни ойлау технологиясының (СОТ) айрықша ерекшелігі – оқу процесі адамның ақпаратпен өзара әрекеттесуінің ғылыми негізделген принциптеріне сүйенеді: СОТ кезеңдері ойлау әрекетінің когнитивті фазаларымен сәйкес келеді (1-сурет) [29].

1-сурет-сыни ойлау технологиясының кезеңдері

Бірінші кезең ой туғызу деп аталады (evocation), жаңа тақырыпты енгізуге, мақсаттар мен міндеттер қоюға, сондай-ақ бастапқы болжамдар құруға және ақпаратты жүйелеуге арналған. Бұл кезеңде педагог оқушылардың бұрыннан бар білімдерімен байланысты орнатып, олардың қызығушылығын оятып, әрі қарай зерттеуге ынталандыруға тырысады. Оқушылар өз пікірлерін еркін білдіреді, өйткені бұл кезеңде «дұрыс» немесе «қате» жауаптар болмайды.

Жұмыс жеке де, жұппен немесе топта да ұйымдастырылуы мүмкін: жеке жұмыс әрбір оқушыға өз білімін жаңартуға көмектеседі, ал топтық жұмыс әртүрлі көзқарастарды талқылауға, сұрақтарды анықтауға және жаңа идеялар ұсынуға мүмкіндік береді. Ой туғызу кезеңінде сыни ойлауды дамытуға арналған әдістер жиі қолданылады, мысалы, «Идеялар қоржыны», «Ұқсайды... Дыбысталады...», концептуалдық дөңгелек, «Түсініктер картасы», «Білемін-Білгім келеді-Білдім», сонымен қатар әртүрлі логикалық тізбектер.

Ой туғызу кезеңінің негізгі функциялары мыналар:

- Ақпараттық. Тақырып бойынша білім мен тәжірибені өзектендіру кезеңі. Оқушыларда талқыланатын мәселе бойынша бастапқы білім болмауы мүмкін, сондықтан ой туғызу кезеңінде тақырыпты оқу алдында қойылатын сұрақтар («қалың» және «жұқа» сұрақтар, «Блум ромашкасы»), «сұраулы сөздер» кестесі және басқа әдістер қолданылады. Сондай-ақ білімді шақыру ассоциациялар мен болжамдар арқылы жүзеге асырылуы мүмкін.

- Мотивациялық. Оқушылар «өз тәжірибелерімен» бөліскенде, олар оны растауға және тереңдетуге ұмтылады, ал «өз сұрақтарын» қойғанда, олар жауаптарын тапқысы келеді, бұл тақырыпқа деген қызығушылықты тудырады.

- Жүйелеу. Шақыру кезеңінде мұғалім оқушыларға материалды оқымас бұрын құрылымдауға көмектесетін тапсырма ұсына алады. Мұндай әдістерге «кластерлер» құру немесе «концептуалды» және «қорытынды» кестелердегі салыстырмалы сызықтарды қолдану жатады.

- Мақсат қою. Сыни ойлау технологиясының ерекшелігі - ол теориялықтан тәуелсіз мақсат қою дағдысын тәжірибелік меңгеруге мүмкіндік береді. Шақыру кезеңінде өз сұрақтарын қалыптастырып, білімдерін жүйелеп, оқушы оқу бағыттарын анықтайды және жеке оқу мақсаттарын қояды.

Осылайша, ой туғызу кезеңінде негізгі білім қалыптасады: бар тәжірибе өзектендіріледі, жауап табуға ниеттенетін сұрақтар қалыптасады және әрі қарай зерттеп, толықтыруды қажет ететін ақпарат белгіленеді.

Екінші кезеңде, түсіну кезеңінде (realization), ақпаратты терең зерттеу, талдау және жүйелеу, сондай-ақ тақырып бойынша қорытындылар мен жеке көзқарас қалыптастыру жүзеге асырылады. Бұл процессте педагог жаңа ақпарат көзі рөлін атқарады, материалды түсінікті, бірізді және қызықты түрде жеткізеді, сонымен қатар оқушыларда туындайтын сұрақтарға жауап береді. Мәтіндермен жұмыс істеу кезінде мұғалім оқушылардың зейінін қадағалап, ақпаратты жақсы түсініп, меңгеру үшін түрлі әдістерді ұсынады және қандай элементтердің көбірек немесе азырақ қызығушылық тудыратынын талдап, оқушылардың оқу талғамдарын жақсырақ түсіну үшін әрекет етеді.

Бұл кезеңде оқушылар жаңа ақпаратпен белсенді жұмыс істейді: талдайды, жүйелейді, қорытындылар жасайды және жаңа білімді бұрынғы үйренгендерімен байланыстырып, өз пікірлері мен көзқарастарын қалыптастырады. Олар сондай-ақ сұрақтар қойып, оларға жауапты өз бетімен іздейді, жаңа мәліметтерді бұрыннан бар білімдері мен тәжірибелерімен ұштастыра отырып пайдаланады.

Мазмұнды түсіну кезеңінің маңызды функциялары келесідей:

- Ақпараттық функция – бұл тақырып бойынша жаңа ақпарат алу, оқушыларға білімдерін тереңдетуге, негізгі аспектілер мен материалға байланысты егжей-тегжейлерді түсінуге мүмкіндік береді. Бұл функция танымдық көкжиектерді кеңейтуге көмектеседі және әрі қарайғы талдауға негіз береді.

- Жүйелеу функциясы алынған ақпаратты білім категориялары бойынша жіктеуді білдіреді. Бұл реттеу материалды жақсырақ меңгеруге ықпал етеді, оқушыларға мәліметтерді құрылымдауға, оларды бұрыннан белгілі деректер мен

қорытындылармен салыстыруға және зерттелетін тақырыптың әртүрлі аспектілері арасындағы логикалық байланыстарды көруге мүмкіндік береді.

Шақыру кезеңінде сыни ойлауды дамыту үшін инсерт, «Плюс-минус-сұрақ» әдісі, «Борт журналы», «фишбоун», концептуалдық кестелер мен кластерлер сияқты әдістер жиі қолданылады, олар оқушыларға материалды тиімдірек меңгеруге және оны түрлі көзқарастардан талдауға көмектеседі.

Мұғалімнің осы кезеңдегі міндеттерінің бірі – оқушыларды келесі сияқты сөз тіркестерін қолданып, бағалау пікірлерін құрастыруға үйрету болып табылады:

- I think that ... (я думаю, что ...)
- I didn't know that ... (я не знал, что ...)
- In my opinion ... (по моему мнению ...)
- It is new for me that ... (для меня это новость ...)
- I don't understand why ... (я не понимаю, почему ...)

Бұл кезеңде жұптық жұмыстың бір әдісі болып табылатын «өзара сұрақ қою» әдісі де қолданылады. Әдістің мәні – екі оқушы мәтінді оқып, әр абзацтан кейін тоқтап, бір-біріне оқыған мазмұн бойынша әртүрлі күрделіліктегі сұрақтар қояды. Мұндай жұмыс формасы коммуникативтік дағдыларды дамытуға ықпал етеді.

Үшінші кезең, рефлексия немесе ой жүгірту (reflection) деп аталып, алынған нәтижелерді талдауға және алғашқы кезеңдегі болжамдардың екінші кезеңнің қорытындылары негізінде қаншалықты расталғанын бағалауға бағытталған. Осы жерде оқушылардың өткен материал бойынша негізделген пікірін қалыптастыру процесі аяқталады. Мұғалім бастапқы болжамдарға «қайтып келуді» қолдап, олардың қолданылуын талдап, түзетулер ұсынады. Сонымен қатар, ол материалды бекіту және теорияны практикалық қолдану үшін зерттеу және шығармашылық тапсырмалар береді, содан кейін білімнің меңгеру деңгейіне сәйкес келесі оқу траекториясын құрады.

Осы фазада оқушылар өздерінің ойлау процесін талдап, білімдерін бекітеді, тақырып бойынша алғашқы түсініктерін өзгертеді және сыныптастарымен пікірлер мен қорытындылармен бөліседі.

Бұл кезеңде оқытушы келесі функцияларды орындайды:

- Коммуникациялық функция – бұл жаңа ақпаратты зерттеуге қатысты пікір алмасу, бұл оқушыларға әртүрлі көзқарастарды естуге ғана емес, сондай-ақ мазмұнды әртүрлі позициялардан бағалауға мүмкіндік береді, осылайша талқылау процесін байытады.

- Ақпараттық функция жаңа білім алуға бағытталған, соның арқасында оқушылар өздерінің көзқарастарын кеңейтуге және оқылып жатқан тақырып бойынша білімдерін тереңдетуге мүмкіндік алады.

- Мотивациялық функция оқушыларды ақпараттық өрісті одан әрі кеңейтуге итермелейді, оларды қосымша материалдарды іздеуге ынталандырады және пәнге деген қызығушылықты дамытуға ықпал етеді.

- Бағалау функциясы жаңа ақпаратты бұрыннан бар біліммен салыстыруды қамтиды, бұл оқушыларға өз көзқарасын қалыптастыруға және оқу процесін

және материалдың мазмұнын сыни бағалауға көмектеседі. Рефлексия кезеңінде сыни ойлауды дамыту үшін «Жалпы-ерекше», пікірталас карталары, кластерлер, себеп-салдар байланыстары кестелері, «Дөңгелек үстел», «болашаққа хаттар», синквейн, эссе және басқа әдістер қолданылады.

Сыни ойлау технологиясының кезеңдері мен міндеттері [29]:

Сын тұрғысынан ойлау технологиясының ерекшеліктері

Сын тұрғысынан ойлау – бұл ашық, рефлексиялық және бағалаушы ойлау. Бұл технология арқылы дамытылатын кең қабылдағыштық, мәтінге мұқият қарау және әртүрлі көзқарастарды қарастыру қабілеті сияқты дағдылар оқушыларға мәтіндерді терең талдауға және өз білімдерін қалыптастыруға көмектеседі. Бұл тұлғалық өзін-өзі жүзеге асыруға ықпал етеді және оқытудан жағымды эмоциялар алуға мүмкіндік береді.

Сын тұрғысынан ойлауды дамыту оқушыларға жеке тақырыптарды оқу барысында немесе жалпы білім беру міндеттерін шешуде өздерінің бірегей білім траекториясын табуға көмектеседі, өз-өзін іске асыруға және одан әрі өзін-өзі білімденуге қабілеттілікті арттырады. Сын тұрғысынан ойлау технологияларын мектеп жүйесіне енгізу оқушының тұлғасына бағытталған, оның өсуін ынталандырып, даралығын ашуға мүмкіндік береді.

Сонымен қатар, бұл технология коммуникативтік мәдениетті дамытуды көздейді, оны қарым-қатынас және өзара әрекеттесу дағдыларын қалыптастыруға арналған маңызды құралға айналдырады.

Сын тұрғысынан ойлауды дамыту технологиясы балалардың аналитикалық қабілеттеріне оң әсер етеді, себебі олардың негізгі әрекеті келесіге бағытталған [19]:

себеп-салдарлық байланыстарды анықтау;

Causation

жаңа идеялар мен білімдерді бар білімдер контексінде қарастыру;

ойлау барысындағы қателерді анықтау;

әрқашан тексеруге болатын фактілерді болжам мен жеке пікірден ажырата білу;

өздігінен оқыту және өзін-өзі ұйымдастыру.

Жоғарыда сипатталған көптеген тапсырмаларды дәстүрлі сабақ шеңберінде жүзеге асыру қиын. Дәстүрлі және инновациялық әдістерге негізделген сабақтарды салыстыру көрсеткендей, бірінші жағдайда білім беру міндеттері жиі шешіледі, яғни оқушыларға оқу бағдарламасының талаптарына сай келетін логикалық түрде құрылымдалған және дәлелді материал беріледі. Алайда, бұл ретте дамытушы оқыту міндеттері көбінесе екінші орынға ысырылады. Дәстүрлі жүйе негізінен репродуктивтік білімді қалыптастырады, олардың құндылығы мен қажеттілігіне қарамастан, фактологиялық ақпараттың «жүтінің» болуы аналитикалық және шығармашылық қабілеттердің дамуына шектеулі әсер етеді.

Сын тұрғысынан ойлау технологиясын зерттеу және қолдану мұғалімге оқушылардың когнитивтік қабілеттерін бағалауға, мазмұнды қабылдауын талдауға, сондай-ақ сабақтағы өзінің қызметін рефлексиялауға мүмкіндік береді. Бұл сабақтарды жоспарлау мен өткізуде, сондай-ақ мұғалімнің кәсіби өсуінде одан әрі жетілуге ықпал етеді. Рефлексивті процесс арқылы мұғалім сабақтың тікелей міндеттерінен шығып, заманауи әлемнің кең контекстінде туындайтын мәселелерді көре алады және осы дағдыларды өз оқушыларына жеткізе алады.

Жұмыс барысында жеке метакогнитивтік тәжірибе қалыптасады – «бұл ақпаратты өңдеу процесін ерікті емес реттеуге және өз интеллектуалдық белсенділігін ерікті, саналы ұйымдастыруға мүмкіндік беретін менталды құрылымдар».

Метакогнитивтік тәжірибе индикаторларының негізінде келесі қабілеттер қалыптасады:

- жоспарлау қабілеті;
- алдын ала болжай алу қабілеті;
- бағалау қабілеті;
- өз интеллектуалдық белсенділігін «баяулата алу» қабілеті;

- оқыту стратегиясын таңдау қабілеті.

Сыни ойлауды дамыту үшін Kostikova et al белгілі оқиғалар, оқылған материал немесе көпшілікке танымал фактілер туралы сұрақтар қоюды ұсынады. Бұл тәсілді ағылшын тілін үйрену барысында сөздік қорды кеңейту мен грамматиканы меңгеру үшін оқу материалдарын пайдаланып, «Who will ask more questions» командалық ойынына айналдыруға болады. Когнитивті дағдыларды қалыптастыру үшін аналитикалық және сыни оқу, лексиканы талдау, мәтін құрылымын түсіну, менталдық карталарды құру және мәтіндік материалдардың мәселелерін зерттеу сияқты әдістер ұсынылады. Сыни ойлау дағдылары белсенді, оқушыға бағытталған оқыту әдістері арқылы ең тиімді дамиды, мысалы, кейс-әдіс (Case-Study). Кейс-әдіс сабақ барысында алынған білімді қолдануға, сондай-ақ оқушылардың шетел тілін үйренуге деген қызығушылықтарын ескеруге мүмкіндік береді. Кейс- әдіс технологиясын қолдану оқушыларға ойлау дағдыларын қалыптастырудың барлық кезеңдерінен өтуге мүмкіндік береді. Зерттеушілер нақты оқиғаларды ойын түрінде талқылауды ұсынады, мұнда оқушылар бақылаушы («I noticed..., if I were him, I...») ретінде немесе оқиғаның дамуының өз нұсқаларын ұсынып, белсенді қатысушы ретінде қатыса алады [25].

Сыни ойлау және логикалық қателіктер

Сыни тұрғыдан ойлауды дамыту жалған тұжырымдарды анықтауға және болдырмауға көмектеседі, бұл өз кезегінде икемді дағдылардың сапасын жақсартады және табысты кәсіби және жеке қызметке ықпал етеді. Том Чатфилд өзінің "сыни ойлау" кітабында сыни ойлаудың негізін құрайтын жалған тұжырымдар (логикалық қателіктер) туралы түсінік береді. Автор жалған тұжырымды "Үй-жайлар мен қорытынды арасында жалған байланыс орнататын, сондықтан осы тұжырыммен келісуге жеткілікті негіз бермейтін жалпы типтегі қатыгез аргумент" деп анықтайды [].

Жалған дәлелдің алғышарттары:

Жалған дәлелдің алғышарты	Анықтама	Жалған дәлелдің мысалы
Танымалдылыққа шағымдану	Көпшіліктің пікірі шындық деген алғышартқа негізделген жалған дәлелдің бір түрі	"Жастар өздерінің тәжірибесіздігіне байланысты ақылға қонымды шешім қабылдай алмайды, сондықтан ересектердің талаптарын сөзсіз орындау керек" "Young people, due to their inexperience, cannot make reasonable decisions; therefore, they should follow the instructions of adults without questioning."
Қиялдағы билікке жүгіну	Қарастырылып отырған мәселеде маман болып табылмайтын адамның немесе адамдардың пікірінің айқын	"Белгілі әнші белгілі бір қаржы компанияларының акцияларына салынған инвестициялардың жоғары кірістілігі туралы айтты"

	беделіне негізделген жалған дәлелдің түрі.	"A famous singer commented on the high profitability of investments in the stocks of certain financial companies."
Негізсіз жасырын алғышарт	Жалған тұжырымға сүйенетін қате айтылмаған ойлау элементі; қатені анықтау үшін оны айту керек. Дедуктивті логиканы дұрыс түсінбеудің салдары.	"Интроверт-коммуникативті емес адам, сондықтан интроверт априори президент бола алмайды" "An introvert is unsociable; therefore, an introvert cannot become a president."

Салыстырмалы мысалдар әдісі логикалық қателермен жағдайды нақтылауға мүмкіндік береді – дәл сол логиканы қолдана отырып, бірақ мүлдем басқа тақырыпта, параллель аргументтер құру.

Жалған қорытынды мазмұндағы қателік себебінен жасалуы мүмкін – бейресми қате, ал аргумент құрылымындағы қателік себебінен – ресми қате.

Бейресми логикалық қателер үш негізгі түрге бөлінеді:

Қате Түрі	Анықтама	Мысал
Сәйкестік қатесі ("жалған із")	қорытындының сенімді негіздемесі ретінде қызмет ету үшін маңызды емес немесе жеткілікті маңызды емес үй-жайларға сүйенеді.	"Мен Астанаға барған сайын ыстық болады, сондықтан Астана – ыстық қала". Every time I go to Astana, it's hot there. Therefore, Astana is a hot city.
Белгісіздік қателігі (лингвистикалық қате)	ойлау барысында сөздің немесе Тұжырымдаманың мағынасының өзгеруімен немесе негізсіз тұжырымды күшейтуге тырысудың белгісіздігі мен түсініксіздігімен байланысты.	"Ескі достар әрқашан жақсы". Ескі-ескі және ескі-жас емес. "Old friends are always better." Here, "old" means both long-time known and not young.
Нысандағы қате (презумпция қатесі)	имеет предпосылки, делающие слишком вольные допущения; это одна из самых распространенных проявлений порочной логики, даже если прямая ошибка отсутствует.	"Барлық табысты кәсіпкерлер әрқашан ерте тұрады. Егер сіз табысты кәсіпкер болғыңыз келсе, таңғы 5-те тұруды бастауыңыз керек" "All successful entrepreneurs always get up early. If you want to be a successful entrepreneur, you need to start getting up at 5 AM."

Ресми қате логиканың бұзылуын білдіреді. Бұл дедукцияның дұрыс емес түрі-қисынсыз пайымдау үлгісі. Ресми қателер төрт түрге бөлінеді:

Қате Түрі	Анықтама	Форма
Салдарын растау	қате болжамға сүйенеді, егер в міндетті түрде шынайы болса д, онда фактіні дәлелдеу үшін В-ны байқау жеткілікті А: "егер сен мені жақсы көрсен, онда менің хатыма жауап бересің. Сіз хатқа жауап бердіңіз, сондықтан сіз мені жақсы көресіз".	Жалпы форма: "Егер А, онда В; В, демек, А".
Шартты жоққа шығару	қате болжамнан туындайды, егер в шынайы А-мен міндетті түрде шын болса, онда А-ның жоқтығын дәлелдеу үшін А-ның орындалмағанына көз жеткізу жеткілікті: "егер сіз стейкке тапсырыс берсеңіз, сізге кешкі ас ұнайды. Сіз стейкке тапсырыс берген жоқсыз; демек, сіз кешкі астан ләззат ала алмайсыз".	Жалпы форма: "Егер А болса, онда В; А емес; демек, В емес".
Бөлінбеген орташа мән	егер бір санаттағы заттар туралы х фактісі белгілі болса, онда бұл факт тек осы санаттағы заттарға қатысты деген негізсіз болжамға байланысты қате: "барлық сиқыршылардың сақалы бар. Менің досым сақал қояды. Демек, ол сиқыршы!" Барлық	Жалпы көрініс: "Барлық А-да В белгісі бар; С-да В белгісі

	сиқыршылардың сақалы бар" деген рас болса да, бұл "тек сиқыршылардың сақалы бар" дегенді білдірмейді.	бар; демек, С-да А бар".
Базалық деңгейді елемеу	Егер А-ның көпшілігінде С белгісі болса, ал В-да С белгісі болса, онда кездейсоқ таңдалған кез-келген С В-дан гөрі А болады деген ұтымды болып көрінетін мәлімдеме байқалады. Өйткені біз в санатымен салыстырғанда А санатының қаншалықты үлкен екенін білмейінше, кездейсоқ мысалдың бір топқа немесе басқа топқа жату ықтималдығын бағалай алмаймыз. Мысалы: "Дипломаттардың көпшілігі қос тілді. Лондондықтардың арасында екі тілді адамдар аз. Егер мен Лондонда екі тілде кездесем, ол дипломат шығар". Бұл жалған дәлел, өйткені ол Лондонда жалпы халықпен салыстырғанда дипломаттардың өте аз екендігін елемеуді.	

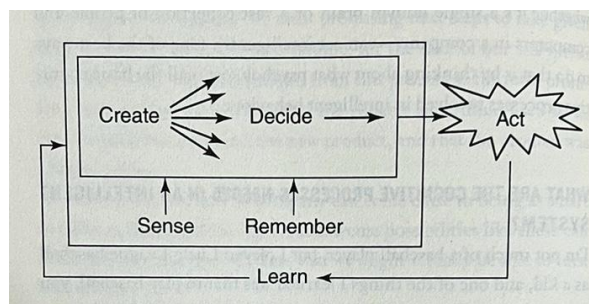
Сыни тұрғыдан ойлау кезінде логикалық қателіктерге жол бермеумен жұмыс істеу зейінді, оқуды және тәжірибені қажет етеді. Мұндай қателіктердің бар екенін түсіну, оларды жүйелі түрде талдау және тұжырымды тексерудің дәлелденген әдістерін қолдану дәлелдеу мен шешім қабылдау сапасын арттыруға көмектеседі. Ол үшін келесі қадамдар ұсынылады:

- Логикалық қателіктерді түсіну және зерттеу
- Дәлелдер мен тұжырымдарды талдау
- Сұрақтар қою
- Фактілер мен дереккөздерді тексеру
- Логикалық схемаларды қолдану
- Әңгімелесушілерден кері байланыс

Сыни тұрғыдан ойлау және икемді дағдылар бір-бірімен тығыз байланысты, өйткені олардың бірлескен дамуы тұлғааралық қарым-қатынас пен шешім қабылдаудың тиімділігін айтарлықтай арттырады. Сыни тұрғыдан ойлауды дамыту жалған тұжырымдарды анықтауға және болдырмауға көмектеседі, бұл өз кезегінде икемді дағдылардың сапасын жақсартады және табысты кәсіби және жеке қызметке ықпал етеді.

Яғни, жалған тұжырымдар салдар мен қорытынды арасында жалған байланыс орнататын қатыгез дәлелдер болып табылады. Дамыған сыни ойлау бейресми және ресми логикалық қателерді тануға көмектеседі. Бейресми қателіктер маңызды емес алғышарттардан, мағыналардың белгісіздігінен немесе тым еркін болжамдардан туындауы мүмкін. Ресми қателіктер, керісінше, аргумент құрылымындағы логиканың бұзылуынан туындайды.

Сыни тұрғыдан ойлауды тиімді пайдалану үшін логикалық қателердің бар екенін мойындау, дәлелдер мен мәлімдемелерді жүйелі түрде талдау, сұрақтар қою, фактілер мен дереккөздерді тексеру, логикалық диаграммаларды пайдалану маңызды. Құрдастарыңыздан кері байланыс алу сыни тұрғыдан ойлау дағдыларыңызды жақсартуға да көмектеседі. Бұл процесті келесі диаграммада көрсетуге болады:

Алынған дәлел талданып, оны қабылдау немесе теріске шығару туралы шешім қабылданады, нәтижесінде белгілі бір әрекет жасалады. Ойлау барысында білім алушы сыни тұрғыдан ойлау дағдыларын қолдану тәжірибесін жинақтайды. Аргументте логикалық қате болса, оны анықтау және оның болашақта орын алуына жол бермеу үшін процесс қайталанатын.

Осылайша, сыни тұрғыдан ойлауды дамыту басқа икемді дағдыларды айтарлықтай күшейтеді, бұл оны білім алушылардың академиялық және жеке өмірінде таптырмас құралға айналдырады.

Оқу пәндері бойынша ҮОБ сыни ойлаудың дамуын көрсету

PISA халықаралық бағалауы аясында сыни ойлау оқу сауаттылығы дағдыларының бір аспектісі болып табылады:

- «Сыни ойлау дегеніміз оқылғанды сыни бағалай білу, біржақтылық пен бұрмалаушылықты тану, негізделген қорытындылар жасау қабілеті» [31].

PISA нәтижелері оқушылардың халықаралық білім беру саласындағы трендке айналған және қазіргі заманғы адамның негізгі дағдыларына айналған өзекті құзыреттіліктерін меңгеру деңгейін көрсетеді. Бұл дағдылар оқушылардың шығармашылық әлеуетін ашуда, олардың қоғаммен тиімді қарым-қатынас орнатуында және жоғары нәтижелерге қол жеткізуінде шешуші рөл атқарады. Білім сапасын түрлі санаттар бойынша көрсететін тексеру нәтижелері алты деңгейге бөлінеді, әрқайсысының өз шегі бар. Жауаптар негізінде ұпайлар есептеліп, белгілі бір деңгейге жеткен оқушылар теорияда да, практикада да қолдануға болатын білімдері мен дағдыларын көрсетуі керек [25].

ОҚЫЛЫМ нәтижелер бір деңгейде тұрақты, 2018 жылмен салыстырғанда статистикалық маңызды айырмашылық табылған жоқ

Сурет 3. - Қазақстанның ЭБДҰ-мен салыстырғанда нәтижелері

2009 жылдан 2022 жылға дейінгі кезеңдегі зерттеулер (3-сурет) қазақстандық оқушылардың 2 шекті деңгейдегі нәтижелерді көрсететінін, яғни өз білімдері мен дағдыларын тек нақты өмірлік жағдайда ғана қолдана алатындығын көрсетеді (4-сурет). Жоғарыдағы кесте оқылым дағдылары бойынша тұрақты нәтижелерге қарамастан, біздің білім беру жүйесіне жоғары деңгейдегі сауаттылыққа қол жеткізу үшін ауқымды жұмыс жүргізу қажет екенін анық көрсетеді, мұнда оқушылар өз қабілеттерін тек бейтаныс контексте ғана қолданбай, сонымен қатар күрделі және бейтаныс жағдайларда жоғары деңгейдегі дағдыларын көрсете алады.

Чтение	Математика	Естествознание	Уровень
698	669	708	6
626	607	633	5
553	545	559	4
480	482	484	3
407	420	409	2
335	358	335	1

Өз бетінше ойлана алады, күрделі бейтаныс ортада жоғары танымдық қабілеттерін көрсете алады.

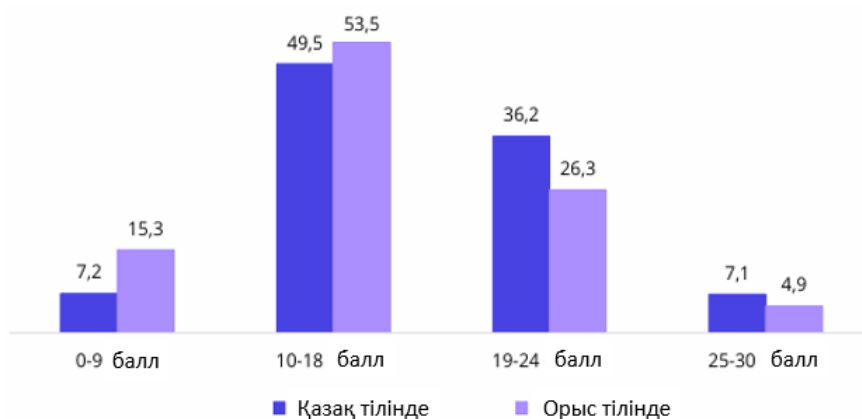
Білім мен дағдыларды бейтаныс жағдайларда қолдана алады.

Шекті деңгей. Өздерінің білімдері мен дағдыларын нақты өмірлік жағдайларда қолдана алады.

Нақты нұсқаулармен таныс ортада тапсырмалардың шешімін таба алады

Сурет 4.-Сауаттылық деңгейлері

МОДО білім алушыларының оқу сауаттылығын бағалау жүйесі сәл ғана жоғары нәтиже көрсетеді (сурет.5).

Дереккөз: Ахмет Байтұрсынұлы атындағы "Талдау" ұлттық зерттеулер және білімді бағалау орталығы

Сурет 5. МОДО-2023 қатысушыларын бағыт бойынша жинаған балдары бойынша бөлу. Оқу тілі тұрғысынан" оқу сауаттылығы", 9 сынып, %

МОДО-2023 тестілеуіне қатысушылардың жауаптарын талдау тапсырмалардың күрделілік деңгейі артқан сайын олардың орындалу пайызы

төмендейтінін көрсетті. Ең үлкен жетістік базалық деңгейдегі тапсырмаларда байқалады — олардың 61,8%-ы орындалды. Орташа және жоғары күрделілік деңгейдегі тапсырмалар сәйкесінше 54,6% және 50% деңгейінде орындалды [16].

Мұндай зерттеулердің нәтижелері ұлттық білім беру жүйелерінің күшті және әлсіз жақтарын анықтап, оқу және мәтіндерді түсіну дағдыларын жақсарту бойынша ұсыныстар ұсынуға мүмкіндік береді [31].

6-шы деңгейдегі тапсырмаларды орындау (6-сурет), онда оқушылар әртүрлі ақпарат көздерін мағыналы түрде байланыстырады, мәселенің ықтимал шешімін болжайды және алған дағдылар мен білімдерін бейтаныс контекстерде инновациялық тәсілдерді қолдана отырып пайдаланады, жоғары деңгейлі ойлау дағдыларының қалыптасу көрсеткіші болып табылады (сындарлы ойлау, метатану, түсіну, қолдану, бағалау, синтез және қорытынды шығару).

Деңгей	Осы деңгейге жеткен оқушылар не істей алады
6	6-деңгейге жеткен оқушылар көптеген егжей-тегжейлі және нақты қорытындылар, салыстырулар мен қарама-қайшылықтар жасауға қабілетті. Олар бір немесе бірнеше мәтіндердің толық және егжей-тегжейлі түсінігін көрсетеді және бірнеше мәтіндерде берілген ақпаратты біріктіре алады. 6-деңгейдегі тапсырмалармен Робот жасай отырып, оқушылар анық қарама-қайшы ақпарат контекстінде бейтаныс идеяларға тап болады және оқылымды түсіндіру үшін дерексіз категориялармен жұмыс істей алуы керек. Білім алушылар өздері білмейтін тақырыптың күрделі мәтіндерімен байланысты гипотезалар құра алады немесе бірнеше критерийлерді немесе көзқарастарды ескере отырып және мәтін мазмұнына қатысы жоқ жалпы эрудицияны қолдана отырып, осындай мәтіндердің мазмұнын сыни тұрғыдан бағалай алады. Осы деңгейдегі тапсырмаларды бағалау мен тексерудің негізгі шарты-талдаудың дәлдігі және мәтіндердің ұсақ бөлшектеріне назар аудару.

6-сурет-PISA зерттеуіндегі оқу сауаттылығы деңгейлерінің сипаттамасы

Сыни ойлау концепциясы құзыреттілікке негізделген ҚР МЖМБС және үлгілік оқу бағдарламаларының талаптарына сәйкес келеді. Оқу мақсаттарын талдау олардың сыни ойлауды дамытуға бағытталғанын көрсетеді. ҚР МЖМБС және тілдік пәндер бойынша үлгілік оқу бағдарламаларына сәйкес түлектерде тілдік дайындық барысында сыни ойлау қабілеті, ақпаратты жинақтау, талдау және қабылдау дағдылары қалыптасуы тиіс; логикалық тұрғыда дәйекті, дәлелді және түсінікті ауызша және жазбаша сөйлеу шеберлігі; негізделген қорытындылар жасау үшін нақты деректерді табу, жинау және интерпретациялау қабілеті және т.б. Дәл осы құзыреттер сыни ойлауды дамыту арқылы қалыптасады.

Кесте. Сыни тұрғыдан ойлау дағдыларын дамытуға бағытталған тілдік пәндер бойынша оқытудың кейбір мақсаттары:

Оқыту мақсаты	Тапсырма түрі	Дағдылар
2.2.6.1 сравнивать тексты описательного и повествовательного характера по следующим параметрам: тема, основная мысль, тип текста, ключевые слова (с помощью учителя) (ТУПр по учебному предмету «Русский язык» для 2 класса (с русским языком обучения));	<ul style="list-style-type: none"> ақпаратпен жұмыс істеу дағдыларына арналған тапсырмалар, әртүрлі түрдегі мәтіндермен жұмыс (тұтас және тұтас емес), 	Сын тұрғысынан ойлау: <ul style="list-style-type: none"> ақпаратты іздеу, талдау, мәтінді синтездеу және

3.3.3.1 sehr kurze, einfache Anweisungen in vertrauten Alltagskontexten verstehen, (z.B. Essen und Trinken verboten), insbesondere, wenn sie bebildert sind	<ul style="list-style-type: none"> • мәтіннің нақты ақпаратын және егжей-тегжейлерін анықтау, • оқу стратегияларын қолдану, 	интерпретация лау.
4.3.3.1 trouver des informations spécifiques dans différents types de textes (réseaux sociaux, courriels, publicités, programmes d'événements spéciaux, dépliants et brochures: jour, heure, lieu, etc.)	<ul style="list-style-type: none"> • мәтінді сыни бағалау (талдау), • екі немесе одан да көп дереккөздерді салыстыру, 	
8.4.2.1 understand specific information and detail in texts on a growing range of familiar general and curricular topics, including some extended texts;	<ul style="list-style-type: none"> • ақпараттың шынайылығын тексеру, • онлайн ақпарат іздеу, • сөздіктермен және 	
8.4.6.1 recognise the attitude or opinion of the writer on a growing range of unfamiliar general and curricular topics, including some extended text;	<ul style="list-style-type: none"> • әртүрлі дереккөздермен, соның ішінде цифрлық дереккөздермен жұмыс істеу. 	

Оқушылардың білімді меңгеруі мен оны практикалық қызметте қолдануының негізгі әдістемелік шарттарының бірі – жаңа білімді бұрыннан меңгерілген жүйеге біріктіру болып табылады. Бұл сыни ойлаудың қалыптасуына қолайлы жағдай жасайды және оқушының әрі қарай дамуы мен өзін-өзі дамытуына ықпал етеді. Мысалы, «2.1.4.1 диалогқа қатысып, өз пікірін білдіру және басқалардың пікірін тыңдау» оқу мақсатына жету үшін диалогқа арналған жабық және ашық сұрақтардың тұжырымдалуына, сондай-ақ ойды бірізді және логикалық түрде жеткізуге назар аудару маңызды.

Сыни ойлау мен креативті ойлаудың арасындағы айырмашылықты түсіну қажет. Сыни ойлау ақпаратты талдау, бағалау, қорытынды жасау және өз көзқарасын негіздеу қабілетін білдіреді. Ал креативті ойлау жаңа идеялар ойлап табу және тапсырмаларды шешуде стандартты емес тәсілдерді табу қабілетімен байланысты.

2. ШЕТЕЛ ЖӘНЕ ОРЫС ТІЛДЕРІ САБАҚТАРЫНДА СЫН ТҮРҒЫСЫНАН ОЙЛАУ ТЕХНОЛОГИЯСЫ БОЙЫНША ӘДІСТЕМЕЛІК ҰСЫНЫМДАР.

Class	3
Unit	People I love
Theme	My family
Level	A1
Learning objectives	3.1.2.1 recognise familiar words with visual support; 3.2.3.3 make introductions and requests in basic interaction with others 3.5.1.2 use the verb to be for presenting personal information and describe people and things on a limited range of familiar topics; 3.5.1.4 use common adjectives in descriptions of people and things and simple feelings with support
Skills	Speaking, listening, reading, communication, collaboration, critical thinking, creativity, cultural awareness
Methods. strategies and techniques	<ul style="list-style-type: none"> • Critical thinking: Analyzing and evaluating information • Technology: Using interactive online resources or apps for vocabulary practice • Collaborative learning: Working together in groups to solve problems and share ideas • Picture analysis • Pair/group discussions • Matching vocabulary cards
Assessment	Peer assessment, observation
Criteria	<ul style="list-style-type: none"> - is accurate in pronunciation of new words - is able to repeat phrases correctly - demonstrates recognising of vocabulary
Descriptors	<p>Excellent: Pronounces words clearly, repeats phrases with confidence, shows a good understanding of the meaning of the words.</p> <p>Good: Pronounces words with some accuracy, repeats phrases with some hesitation, shows a basic understanding of the meaning of the words.</p> <p>Satisfactory: Pronounces words with limited accuracy, repeats phrases with difficulty, shows limited understanding of the meaning of the words.</p> <p>Needs Improvement: Has difficulty pronouncing words, cannot repeat phrases, shows little understanding of the meaning of the words.</p>

Task 1. Look, repeat and say.

Task 2. Look and say who is who? (Explain why)

Class	3
Unit	People I love
Theme	My family
Level	A1
Learning objectives	3.3.2.2 deduce the meaning of a word in a picture or icon on a limited range of topics; 3.4.2.1 follow word order rules in short statements;
Skills	Speaking, Listening, Reading , Writing, Critical Thinking, Creativity, Communication
Methods. strategies and techniques	<ul style="list-style-type: none"> • Role-Playing • Critical Thinking Activities • Technology Integration (e.g., using online resources, interactive games)
Assessment	- Group assessment, Peer assessment
Criteria	<ul style="list-style-type: none"> - demonstrates a solid understanding of the meaning of words and their usage in sentences. - is able to identify words and construct sentences smoothly and accurately. - can complete tasks with minimal guidance.
Descriptors	<p>Excellent: Demonstrates a deep understanding of the topic, uses a wide range of vocabulary, and expresses ideas clearly and coherently.</p> <p>Good: Demonstrates a good understanding of the topic, uses appropriate vocabulary, and expresses ideas clearly.</p> <p>Satisfactory: Demonstrates a basic understanding of the topic, uses some relevant vocabulary, but may have some errors in grammar or expression.</p> <p>Needs Improvement: Demonstrates limited understanding of the topic, uses limited vocabulary, and has significant errors in grammar or expression.</p>

Task 1: Look. Which family do you like? Why?

Class	3
Unit	People I love
Theme	CLIL3: My Family
Level	A1
Learning objectives	3.1.2.1 recognise familiar words with visual support; 3.2.3.3 make introductions and requests in basic interaction with others 3.5.1.2 use the verb to be for presenting personal information and describe people and things on a limited range of familiar topics;

	3.5.1.4 use common adjectives in descriptions of people and things and simple feelings with support
Skills	Speaking, Listening, Communication, Collaboration, Creativity, Critical Thinking.
Methods. strategies and techniques	<ul style="list-style-type: none"> • Group Work/ Pair Work • Role-Play • Critical Thinking Technology
Assessment	- Group assessment, Peer assessment
Criteria	<ul style="list-style-type: none"> - Is able to express ideas clearly and concisely. - Is able to use a variety of words and phrases to describe people and things. - Uses correct grammar and sentence structure. - Is able to stay on topic and provide relevant information. - Is able to think creatively and find new ways to express ideas.
Descriptors	<p>Excellent: Expresses ideas freely, uses a wide range of vocabulary, grammatically accurate speech.</p> <p>Good: Expresses ideas clearly, uses sufficient vocabulary, makes minor grammatical errors.</p> <p>Satisfactory: Expresses ideas with some difficulty, uses limited vocabulary, makes grammatical errors.</p> <p>Needs Improvement: Experiences significant difficulty expressing ideas, uses very limited vocabulary, makes numerous grammatical errors.</p>

Task 1. Look and name family members. What are they doing?

Task 2. Describe pictures. Which picture do you like? Why?

Class	3
Unit	My free time
Theme	My toys and sports.
Level	A1
Learning objectives	3.2.2.1 use isolated words and basic expressions to provide personal information; 3.3.5.1 read short, illustrated fiction and non-fiction stories written in very simple language using a dictionary.
Skills	Speaking, Writing, Reading, Creativity, critical thinking, communication, collaboration
Methods. strategies and techniques	<ul style="list-style-type: none"> • Role-Playing • Critical Thinking Activities • Technology Integration (e.g., using online resources, interactive games)
Assessment	- Peer assessment
Criteria	<ul style="list-style-type: none"> - demonstrates a solid understanding of the meaning of words and their usage in sentences. - is able to identify words and construct sentences smoothly and accurately. - can complete tasks with minimal guidance.

Descriptors	<p>Excellent: Demonstrates originality of thought, uses a wide range of vocabulary, grammatically accurate speech, argues ideas logically.</p> <p>Good: Demonstrates originality of thought, uses sufficient vocabulary, makes minor grammatical errors, argues ideas fairly logically.</p> <p>Satisfactory: Demonstrates some originality of thought, uses limited vocabulary, makes grammatical errors, argues ideas with some difficulty.</p> <p>Needs Improvement: Does not demonstrate originality of thought, uses very limited vocabulary, makes numerous grammatical errors, cannot argue ideas.</p>
-------------	--

Task 1. Choose and describe the toy of the future. Explain its functions. Why will it be useful?

Class	3
Unit	My free time
Theme	Toys and Sports Around the World
Level	A1
Learning objectives	3.1.4.1 understand basic personal questions; 3.2.3.2 make basic requests related to immediate personal needs 3.5.1.5 use with considerable support basic determiners a, an, the to identify things;
Skills	Speaking, Listening, Creativity, critical thinking, communication, collaboration,
Methods. strategies and techniques	<ul style="list-style-type: none"> • Pair work, group work, discussion, presentation • Critical Thinking Techniques: Questioning, analyzing, evaluating, inferring, synthesizing • Technology Integration: Interactive games, online resources, multimedia presentations
Assessment	- Teacher's assessment, Group assessment
Criteria	<ul style="list-style-type: none"> - expresses thoughts clearly and logically. - uses relevant vocabulary effectively. - demonstrates correct grammar usage. - shows originality and imagination in ideas. - analyzes information and draws logical conclusions.
Descriptors	<p>Excellent: Expresses ideas clearly and coherently, uses a wide range of vocabulary, grammatically accurate speech, presents a convincing argument.</p> <p>Good: Expresses ideas clearly, uses sufficient vocabulary, makes minor grammatical errors, presents a generally convincing argument.</p> <p>Satisfactory: Expresses ideas with some difficulty, uses limited vocabulary, makes grammatical errors, presents a somewhat convincing argument.</p> <p>Needs Improvement: Experiences significant difficulty expressing ideas, uses very limited vocabulary, makes numerous grammatical errors, presents an unconvincing argument.</p>

Task 1. Choose your favorite toy. Why do you love it?

Class	3
Unit	My free time
Theme	Play and write: My toys and sports. I like....
Level	A1
Learning objectives	3.1.2.1 recognise familiar words with visual support; 3.5.1.10 use common present simple forms contractions on a limited range of familiar topics; 3.5.1.13 use can/ can't to describe ability;
Skills	Speaking, Listening, Reading, Creativity, Communication, Critical Thinking
Methods. strategies and techniques	Critical Thinking Technology
Assessment	Group assessment
Criteria	- Is able to identify similarities and differences between toys. - uses of descriptive language to describe toys. - uses can/ can't correctly
Descriptors	Excellent: Can easily identify similarities and differences, uses a wide range of descriptive language, provides clear and logical explanations. Good: Can identify similarities and differences, uses appropriate descriptive language, provides mostly logical explanations. Satisfactory: Can identify some similarities and differences, uses some descriptive language, provides some logical explanations. Needs Improvement: Has difficulty identifying similarities and differences, uses limited descriptive language, struggles to provide logical explanations.

Task 1. Look at the toys. Compare their size, color, and material. Which toy do you like?

I like...

Class	3
Unit	Buildings
Theme	Best friends: My house, my room and objects
Level	A1
Learning objectives	3.1.2.1 recognise familiar words with visual support; 3.2.3.1 respond to basic questions with single words or short responses 3.5.1.5 use with considerable support basic determiners a, an, the to identify

	things; 3.5.1.14 use basic prepositions of place
Skills	Speaking, Writing, Critical Thinking, Creativity, Communication
Methods. strategies and techniques	<ul style="list-style-type: none"> • Brainstorming • Critical Thinking Activities
Assessment	- Peer assessment
Criteria	<ul style="list-style-type: none"> - demonstrates originality and imagination in descriptions. - uses a variety of vocabulary and sentence structures accurately. - correctly applies determiners (a, an, the) and prepositions of place. - presents ideas in a clear and organized manner. - works effectively with peers to achieve common goals.
Descriptors	<p>Excellent: Demonstrates high creativity, uses a wide range of descriptive language, vocabulary, and logical arguments to support their ideas.</p> <p>Good: Demonstrates creativity, uses sufficient descriptive language and vocabulary, and provides clear reasons for their choices.</p> <p>Satisfactory: Shows some creativity, uses limited descriptive language and vocabulary, and offers basic reasons for their choices.</p> <p>Needs Improvement: Lacks creativity, uses very limited language, and struggles to explain their choices.</p>

Task 1. Look at the picture. Name the items. Draw your ideal room.

Class	3
Unit	Buildings
Theme	Our World: My Bedroom
Level	A1
Learning objectives	<p>3.1.4.2 understand simple descriptions of people, actions, and objects with visual support</p> <p>3.2.2.1 use isolated words and basic expressions to provide personal information;</p> <p>3.5.1.1 use singular and plural nouns, including some common irregular plural forms and high-frequency uncountable nouns</p>
Skills	Speaking, Listening, Writing, Creativity, Communication, Critical Thinking
Methods. strategies and techniques	<ul style="list-style-type: none"> • Role-play • Critical Thinking: Problem-solving, decision-making, analysis
Assessment	-Peer assessment, group assessment
Criteria	<ul style="list-style-type: none"> - uses clear and concise language. - uses relevant vocabulary related to the topic. - presents ideas in a logical and coherent manner. - shows originality and imagination in responses. - effectively expresses thoughts and ideas.
Descriptors	Excellent: Clearly explains their choices, uses a wide range of vocabulary,

	<p>provides logical reasons for their decisions. Good: Explains their choices clearly, uses sufficient vocabulary, provides mostly logical reasons.</p> <p>Satisfactory: Explains their choices with some difficulty, uses limited vocabulary, provides some logical reasons.</p> <p>Needs Improvement: Has difficulty explaining their choices, uses very limited vocabulary, provides little to no logical reasoning.</p>
--	--

Task 1. Look at the picture. Which room is comfortable? Why?

Class	3
Unit	Buildings
Theme	My house, my room and objects
Level	A1
Learning objectives	<p>3.1.2.1 recognise familiar words with visual support;</p> <p>3.2.3.1 respond to basic questions with single words or short responses</p> <p>3.5.1.5 use with considerable support basic determiners a, an, the to identify things;</p> <p>3.5.1.14 use basic prepositions of place</p>
Skills	Speaking, Writing, Critical Thinking, Collaboration, Communication.
Methods. strategies and techniques	<ul style="list-style-type: none"> Brainstorming Mind Mapping
Assessment	- Peer assessment, group assessment
Criteria	<ul style="list-style-type: none"> demonstrates unique and imaginative design ideas. uses a variety of descriptive words and phrases to paint a vivid picture. presents ideas in a clear and organized manner, with logical connections between thoughts. uses with considerable support basic determiners a, an, the to identify things; uses basic prepositions of place
Descriptors	<p>Excellent: Demonstrates highly original design ideas, uses a wide range of descriptive language, provides clear and convincing explanations, effectively justifies choices.</p> <p>Good: Demonstrates original design ideas, uses appropriate descriptive language, provides clear explanations, justifies choices adequately.</p> <p>Satisfactory: Demonstrates some original design ideas, uses some descriptive language, provides basic explanations, justifies choices with some difficulty.</p> <p>Needs Improvement: Demonstrates limited originality, uses limited descriptive language, provides unclear explanations, struggles to justify choices.</p>

Task 1. Choose a room. Why do you chose this particular room. Use: *I like , because*. Make arguments in favor of your choice.

For example: *I like shiny room, because yellow is my favorite color.*

Shiny room

Balloon room

Monsters room

Class	3
Unit	My school
Theme	My schoolbag.
Level	A1
Learning objectives	3.3.2.1 identify some familiar words and signs on illustrations /pictures in common everyday situations; 3.3.3.2 find out the main points in short simple descriptions with visual support. 3.5.1.11 use has got/ have got; there is/are in a limited range of familiar topics;
Skills	Speaking, Listening, Critical Thinking, Collaboration, Creativity
Methods. strategies and techniques	<ul style="list-style-type: none"> • Picture-based activities • Critical Thinking • Technology: Use interactive tools (e.g., online games, apps) to enhance engagement and learning.
Assessment	- Peer assessment
Criteria	<ul style="list-style-type: none"> - uses a variety of relevant vocabulary accurately. - speaks with ease and confidence, using complete sentences. - produces clear and understandable sounds. - demonstrates ability to analyze information and draw conclusions. - works effectively with peers, contributing to group discussions. - shows originality and imagination in responses.
Descriptors	<p>Excellent: Uses a wide range of vocabulary accurately, speaks fluently with clear pronunciation.</p> <p>Good: Uses target vocabulary effectively, speaks with good fluency and pronunciation.</p> <p>Satisfactory: Uses some target vocabulary, speaks with some hesitation, pronunciation is understandable.</p> <p>Needs Improvement: Has difficulty using target vocabulary, speaks with limited fluency, pronunciation is difficult to understand.</p>

Task 1. Look at the pictures. What do you have in your school bag?

Example:

I have got a notebook in my bag.

I don't have a desk in my bag.

Class	3
Unit	My school
Theme	My Classroom
Level	A1
Learning objectives	3.1.2.1 recognise familiar words with visual support 3.5.1.3 use cardinal numbers 1-10; 11 - 20; 21 – 100 to count 3.5.1.14 use basic prepositions of place. 3.5.1.11 use has got/ have got; there is/are in a limited range of familiar topics;
Skills	Speaking, Writing, Critical Thinking, Creativity, Communication
Methods. strategies and techniques	<ul style="list-style-type: none"> • Technology (e.g., interactive games, online resources) • Critical Thinking Activities (e.g., problem-solving, analysis)
Assessment	- Peer assessment, group assessment
Criteria	<ul style="list-style-type: none"> - presents a unique and creative idea. - explains ideas clearly and concisely. - uses appropriate vocabulary related to the topic. - presents arguments in a logical and coherent manner. - connects ideas to the classroom environment and personal experiences.
Descriptors	<p>Excellent: Presents a creative and well-supported new rule, uses a wide range of vocabulary, and expresses ideas clearly and logically.</p> <p>Good: Presents a reasonable new rule, uses appropriate vocabulary, and expresses ideas clearly.</p> <p>Satisfactory: Presents a basic new rule, uses some relevant vocabulary, but may have some difficulty expressing ideas clearly.</p> <p>Needs Improvement: Presents a vague or unrealistic new rule, uses limited vocabulary, and has difficulty expressing ideas clearly.</p>

Task 1. Look at the rules in school. Choose 2-3 important rules. Discuss with your classmates.

Class	3
Unit	Weather
Theme	Play and Write:

	Clothes I wear.
Level	A1
Learning objectives	3.2.3.2 make basic requests related to immediate personal needs; 3.3.2.1 identify some familiar words and signs on illustrations /pictures in common everyday situations; 3.5.1.4 use common adjectives in descriptions of people and things and simple feelings with support;
Skills	Speaking, Listening, Writing, Critical Thinking, Creativity, Communication
Methods. strategies and techniques	<ul style="list-style-type: none"> • Critical Thinking Technology (e.g., mind mapping, concept sorting) • Collaborative Tools (e.g., Google Docs)
Assessment	- Peer assessment, group assessment
Criteria	<ul style="list-style-type: none"> - clearly expresses thoughts and ideas. - uses appropriate vocabulary related to the topic. - presents ideas in a logical and coherent manner. - supports opinions with relevant examples or facts. - demonstrates originality and imagination in responses. - works effectively with peers and contributes to group discussions.
Descriptors	<p>Excellent: Expresses ideas clearly and logically, uses a wide range of vocabulary, supports opinions with strong evidence. Good: Expresses ideas clearly, uses appropriate vocabulary, supports opinions with some evidence. Satisfactory: Expresses ideas with some difficulty, uses limited vocabulary, may have some difficulty supporting opinions. Needs Improvement: Has difficulty expressing ideas, uses limited vocabulary, cannot support opinions.</p>

Task 1. Look at the picture. Name the colors of the school uniform. How many clothes do you see? Is it good or bad to wear a uniform? Why?

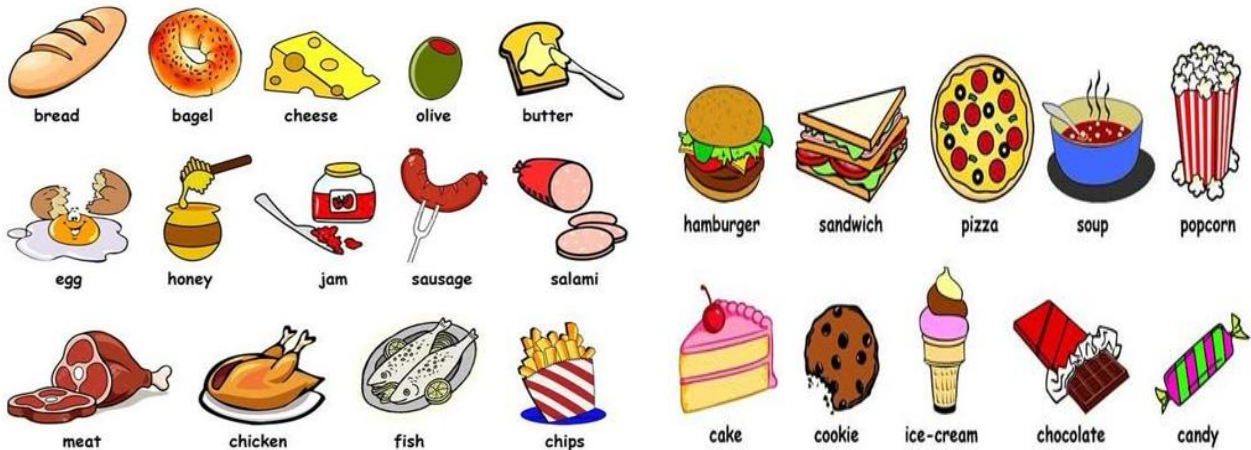
Words to use: comfortable, uncomfortable, traditional, stylish, smart, clean, similar, beautiful, handsome.

Class	3
Unit	Health
Theme	Best Friends: Healthy food.
Level	A1
Learning objectives	3.2.4.1 provide simple descriptions of people, and objects. 3.3.1.2 identify and read separate sounds (phonemes) within words, which may be represented by more than one letter; 3.4.4.1 link ideas with and, but
Skills	Speaking, Writing, Reading, Creativity, Critical Thinking, Communication, Collaboration

Methods. strategies and techniques	<ul style="list-style-type: none"> • Sorting activities • Critical Thinking Technology: • Online quizzes or games related to healthy food
Assessment	- Peer assessment, group assessment
Criteria	<ul style="list-style-type: none"> - uses clear and concise language. - uses a range of vocabulary related to food and health. - demonstrates correct grammar and sentence structure. - presents ideas in a coherent and well-supported manner. - shows originality and imagination in their responses.
Descriptors	<p>Excellent: Demonstrates critical thinking, uses a wide range of vocabulary, grammatically accurate speech, argues ideas logically.</p> <p>Good: Demonstrates critical thinking, uses sufficient vocabulary, makes minor grammatical errors, argues ideas fairly logically.</p> <p>Satisfactory: Demonstrates some critical thinking, uses limited vocabulary, makes grammatical errors, argues ideas with some difficulty.</p> <p>Needs Improvement: Does not demonstrate critical thinking, uses very limited vocabulary, makes numerous grammatical errors, cannot argue ideas.</p>

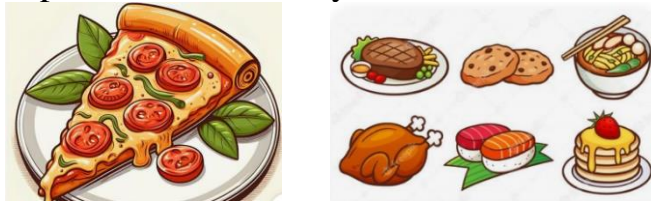
Task 1. Create a list of healthy and unhealthy foods. Try to explain why some foods are healthy and others are harmful.

Class	3
Unit	Health
Theme	What's in my fridge?
Level	A1
Learning objectives	<p>3.2.4.1 provide simple descriptions of people, and objects.</p> <p>3.3.1.2 identify and read separate sounds (phonemes) within words, which may be represented by more than one letter;</p> <p>3.4.4.1 link ideas with and, but</p>
Skills	Speaking, Writing, Reading, Critical Thinking, Collaboration, Communication
Methods. strategies and techniques	<ul style="list-style-type: none"> • Critical Thinking Activities • Technology Integration (e.g., interactive games, online resources)
Assessment	- Peer assessment
Criteria	<ul style="list-style-type: none"> - can express their thoughts clearly and logically. - uses relevant vocabulary to describe food and health. - uses correct grammar and sentence structure. - can support their ideas with evidence and reasoning. - demonstrates original thinking and problem-solving skills.

	<ul style="list-style-type: none"> - works effectively in groups and contribute to the team effort. - communicates effectively with their peers and teacher.
Descriptors	<p>Excellent: Demonstrates a deep understanding of the topic, uses a wide range of vocabulary, expresses ideas clearly and coherently, argues ideas logically.</p> <p>Good: Demonstrates a good understanding of the topic, uses appropriate vocabulary, expresses ideas clearly, argues ideas with some logic.</p> <p>Satisfactory: Demonstrates a basic understanding of the topic, uses some relevant vocabulary, may have some errors in grammar or expression, argues ideas with some difficulty. Needs Improvement: Demonstrates limited understanding of the topic, uses limited vocabulary, has significant errors in grammar or expression, cannot argue ideas effectively.</p>

Task 1. Look at the pictures of food. Is your diet balanced or not? Why?

Class	3
Unit	Health
Theme	CLIL 6: My plate
Level	A1
Learning objectives	3.2.4.1 provide simple descriptions of people, and objects 3.4.3.1 create a poster or a postcard, using words and simple phrases
Skills	Speaking, Writing, Reading, Collaboration, Creativity, Critical Thinking
Methods. strategies and techniques	<ul style="list-style-type: none"> • Brainstorming • Technology Integration • Problem-Solving
Assessment	Peer assessment, group assessment
Criteria	<ul style="list-style-type: none"> - creates a unique and interesting recipe that goes beyond basic combinations. - uses a variety of descriptive words and phrases to make the recipe engaging. - provides clear and logical explanations for ingredient choices based on nutritional value, taste preferences, and cultural relevance. - delivers a clear and organized oral presentation, using visual aids effectively. - works effectively with group members, contributes ideas, and actively participates in discussions.
Descriptors	<p>Excellent: Creates a unique and interesting recipe, uses a variety of descriptive language, provides clear and logical reasons for ingredient choices.</p> <p>Good: Creates a creative recipe, uses descriptive language, provides some reasons for ingredient choices.</p> <p>Satisfactory: Creates a simple recipe, uses some descriptive language, may struggle to explain ingredient choices.</p> <p>Needs Improvement: Has difficulty creating a recipe, uses limited language, cannot explain ingredient choices.</p>

Task 1. Think of a new recipe you can make at home. It can be a salad, soup, etc. Name ingredients you need for that. Look at the example:

Class	4
Unit	Professions and ways of communication
Theme	Technology
Level	A1
Learning objectives	4.3.5.1 understand the main points of short simple texts on a growing range general and some curricular topics by using contextual clues
Skills	Reading, critical thinking technology
Methods, strategies and techniques	Critical thinking technology
Assessment	The teacher assesses learners for their ability. Self assessment
Criteria	The learner: <ul style="list-style-type: none"> - accurately identifies and summarizes the main points of short simple texts related to general and curricular topics. - demonstrates the ability to use contextual clues (e.g., keywords, pictures, headings) to understand the meaning of unfamiliar words or phrases in the text. - shows the ability to connect information from the text to prior knowledge or other parts of the text to enhance comprehension.
Descriptors	<p>Excellent (5 points) Demonstrates a thorough understanding of the text, answers all questions correctly, and actively participates in discussions.</p> <p>Good (4 points) Shows a solid understanding of the material, answers most questions correctly, and participates well in discussions.</p> <p>Satisfactory (3 points) Understands some key concepts, answers some questions correctly, but participates minimally in discussions.</p> <p>Needs Improvement (2 points) Shows limited understanding of the content, answers few questions correctly, and is disengaged in discussions.</p> <p>Unsatisfactory (1 point) Lacks understanding of the text, answers most questions incorrectly, and does not participate in discussions.</p>

Technology in Our Lives

Technology is all around us. It helps us in many ways. For example, we use computers to do homework and find information. We can also use the internet to watch videos, play games, and talk to friends.

Many people have smartphones. These devices let us make calls, send messages, and take pictures. We can even use apps to learn new things or play fun games.

In schools, technology is very important. Teachers use projectors to show lessons, and students use tablets for learning. Technology makes studying easier and more fun!

Every day, new inventions are created. Robots, for example, can help with work and do tasks that are dangerous for people. Technology is changing our world!

Choose the correct answer:

1. What is technology?
 - A) Something that helps us
 - B) Something old
 - C) A type of game
2. How do we use computers?
 - A) To watch TV
 - B) To do homework
 - C) To eat food
3. What can we do with the internet?
 - A) Sleep
 - B) Watch videos
 - C) Ride a bike
4. What do many people have?
 - A) Tablets
 - B) Books
 - C) Smartphones
5. What can we do with smartphones?
 - A) Make calls
 - B) Cook food
 - C) Build houses
6. How do teachers use technology?
 - A) To tell stories
 - B) To show lessons with projectors
 - C) To play music
7. What do students use for learning?
 - A) Tablets
 - B) Pencils
 - C) Rulers
8. Why is technology important in schools?
 - A) It makes studying harder

- B) It makes studying easier and more fun
 - C) It takes up space
9. What is one example of a new invention?
- A) Cars
 - B) Books
 - C) Robots
10. How is technology changing our world?
- A) It stays the same
 - B) It makes things worse
 - C) It makes things better

Answers: 1A, 2B, 3B, 4C, 5A, 6B, 7A, 8B, 9C, 10C

Put the sentences in the order

1. us in ways It many helps. Correct answer: It helps us in many ways
2. people smartphones Many have. Correct answer: Many people have smartphones.
3. makes and fun easier Technology studying more. Correct answer: Technology makes studying easier and more fun.
4. day created inventions Every, new are. Correct answer: Every day, new inventions are created.
5. Technology world is our changing. Correct answer: Technology is changing our world.

Answer the questions

1. How does technology help us?
Technology helps us in many ways, like doing homework and finding information.
2. What can we do with computers?
We can use computers to do homework and find information.
3. What are some things we can do on the internet?
We can watch videos, play games, and talk to friends on the internet.
4. What device do many people have for communication?
Many people have smartphones.
5. What can we do with smartphones?
We can make calls, send messages, and take pictures.
6. How can apps on smartphones help us?
Apps help us learn new things or play fun games.
7. Why is technology important in schools?
Technology is important in schools because it makes studying easier and more fun.
8. What do teachers use to show lessons?
Teachers use projectors to show lessons.
9. How do students use technology in school?
Students use tablets for learning in school.
10. What are some examples of new inventions mentioned in the text?

Robots are an example of new inventions that can help with work and do dangerous tasks.

Class	4
Unit	Healthy world
Theme	Healthy bodies
Level	A1
Learning objectives	4.3.5.1 understand the main points of short simple texts on a growing range general and some curricular topics by using contextual clues
Skills	Reading, critical thinking
Methods, strategies and techniques	Critical thinking technology Think-pair-share. Graphic organizers.
Assessment	self-assessment
Criteria	A learner: understands key ideas from the text, such as why health is important and ways to stay healthy. identifies and recalls specific details, such as examples of healthy habits like drinking water and getting enough sleep.
Descriptors	<i>Excellent:</i> Demonstrates full understanding of the text by answering all questions correctly and with detail. <i>Good:</i> Shows understanding of most ideas, with few minor errors. <i>Satisfactory:</i> Answers questions with general understanding, some minor misunderstandings. <i>Needs Improvement:</i> Struggles with comprehension; answers may be incomplete or lack key details.

Staying Healthy

Staying healthy is very important. When we are healthy, we feel happy and strong. There are many ways to stay healthy. First, we should eat good food like fruits and vegetables. They give us vitamins and energy.

Drinking water is also important. Water keeps our body clean and helps us feel fresh. We should drink water every day.

Exercise is another way to stay healthy. Running, playing, and riding a bike are good exercises. Exercise makes our muscles and heart strong.

Finally, getting enough sleep helps us stay healthy. When we sleep well, we wake up ready for the day. By eating well, drinking water, exercising, and sleeping enough, we can be healthy and happy!

Answer to the questions:

1. Why is it important to stay healthy?

Staying healthy is important because it makes us feel happy and strong.

2. What types of food should we eat to stay healthy?

We should eat good food like fruits and vegetables.

3. What do fruits and vegetables give us?

They give us vitamins and energy.

4. Why is drinking water important?

Drinking water is important because it keeps our body clean and helps us feel fresh.

5. How often should we drink water?

We should drink water every day.

6. What are some examples of exercises mentioned in the text?

Running, playing, and riding a bike are good exercises.

7. How does exercise help our body?

Exercise makes our muscles and heart strong.

8. What does sleep help us do?

Sleep helps us wake up ready for the day.

9. What are four ways to stay healthy mentioned in the text?

The four ways to stay healthy are eating well, drinking water, exercising, and sleeping enough.

10. How do we feel when we stay healthy?

We feel happy and strong when we stay healthy.

Chose correct answer:

1. Why is staying healthy important?

A. It makes us happy and strong

B. It makes us tired

C. It makes us sleep more

2. What kinds of food should we eat to stay healthy?

A. Candy and chocolate

B. Fruits and vegetables

C. Fast food

3. What do fruits and vegetables give us?

A. Vitamins and energy

B. Sugar and salt

C. Only calories

4. Why should we drink water?

A. To keep our body clean and feel fresh

B. To feel more tired

C. To avoid eating healthy foods

5. How often should we drink water?

A. Only once a week

B. Every day

C. Only when we are thirsty

6. Which of the following is a good exercise?

A. Eating snacks

B. Watching TV

C. Running, playing, or riding a bike

7. What part of the body does exercise make stronger?

A. Eyes and ears

B. Muscles and heart

- C. Nose and teeth
8. How does sleep help us?
- A. It makes us hungry
 - B. It makes us feel tired all day
 - C. It makes us wake up ready for the day
9. What are four ways to stay healthy according to the text?
- A. Eating well, drinking water, exercising, and sleeping enough
 - B. Playing games, drinking juice, reading, and napping
 - C. Sleeping, eating candy, drinking soda, and sitting a lot
10. How do we feel when we follow these healthy habits?
- A. Sick and tired
 - B. Strong and happy
 - C. Bored and sleepy

Answers: 1A, 2B, 3A, 4A, 5B, 6C, 7B, 8C, 9A, 10B

Class	4
Unit	Journey into space
Theme	Planets
Level	A1
Learning objectives	4.1.9.1 recognise words that are spelt out from a limited range of general and curriculum topics 4.1.10.1 recognise words similar to words in student native language
Skills	Listening
Methods, strategies and techniques	Using auditory engagement to enhance vocabulary acquisition and comprehension by encouraging active listening, where students identify key information about planets, followed by a reflective assessment through multiple-choice questions to reinforce learning and critical thinking skills
Assessment	The assessment for the “Planets Song” listening task involves evaluating students' ability to accurately recall and identify details about the planets presented in the song through a set of multiple-choice questions, measuring their listening comprehension and retention of key vocabulary related to the solar system
Criteria	Listening task include evaluating students on their accuracy in answering multiple-choice questions related to the song's content (50 points), their ability to recall specific details about each planet (30 points), and their overall engagement during the activity (20 points), resulting in a total score of 100 points to measure their understanding and retention of the material
Descriptors	Excellent (90-100 points): The student accurately answers all questions, demonstrates a thorough understanding of the planets and their characteristics, and actively engages during the listening activity. Good (75-89 points): The student answers most questions correctly, shows a solid understanding of key concepts about the planets, and participates actively during the listening experience. Satisfactory (60-74 points): The student answers some questions correctly but makes several mistakes, demonstrates a basic understanding of the planets, and shows limited engagement during the activity. Needs Improvement (Below 60 points): The student struggles to answer questions accurately, shows little to no understanding of the planets, and does not actively participate in the listening task.

Listen to the song and answer the questions

<https://lingokids.com/english-for-kids/songs/planets-song-space-music-for-kids>

Choose the right answer

1. What is the closest planet to the Sun?
 - A) Venus
 - B) Earth
 - C) Mercury
 - D) Mars
2. Which planet is known as the hottest?
 - A) Saturn
 - B) Venus
 - C) Jupiter
 - D) Neptune
3. What color is Mars often referred to as?
 - A) Blue
 - B) Green
 - C) Red
 - D) Yellow
4. Which planet is the biggest in the solar system?
 - A) Jupiter
 - B) Earth
 - C) Saturn
 - D) Uranus
5. Which planet is known for having rings?
 - A) Neptune
 - B) Saturn
 - C) Mars
 - D) Mercury

Answers: 1C, 2B, 3C, 4A, 5B

Class	5
Unit	Home and away
Theme	Homes
Level	A2
Resource	https://www.activeenglish.ru/subscription/topics/topik-po-anglijskomu-jazyku-dom-v-kotorom-ja-zhivu/
Learning objectives	5.4.1.1 understand the main points in a limited range of short simple texts on general and curricular topics; 5.4.2.1 understand with little support specific information and detail in short, simple texts on a limited range of general and curricular topics; 5.4.5.1 deduce meaning from context in short texts on a limited range of familiar general and curricular topics
Skills	Knowledge and comprehension Application Higher order thinking skills

Methods, strategies and techniques	Critical thinking
Assessment	teacher's feedback
Criteria	1.gives full answer to the questions, using linking words and basic connectors; 2. writes grammatically correct sentences; 3. Spells the words correctly; 4.writes a coherent paragraph. 5. Identify personal question with considerable support
Descriptors	- Clearly identifies main ideas and supporting details; demonstrates deep understanding of the text. - Identifies most main ideas and details; shows good overall understanding. - Recognizes some main ideas but misses key details; understanding is superficial. - Struggles to identify main ideas and details; lacks understanding of the text.

Categories of cognitive activities	Task	Learning objectives	Specification of cognitive activities	Type of reading	Task format
Remembering	1	5.4.2.1 understand with little support specific information and detail in short, simple texts on a limited range of general and curricular topics	Memorization of specific information	Skimming (reading for gist)	Questions with multiple choice answers
Understanding	2	5.4.1.1 understand the main points in a limited range of short simple texts on general and curricular topics	Understanding of the material independently of the other material	Scanning (reading for specific information and detail)	Match the parts of the sentences
Applying	3	5.4.3.1 understand the detail of an argument on a limited range of familiar general and curricular topics	Using the methods, concepts, principles and theories in new situations	Scanning (reading for specific information and detail)	Question that requires an extended answer
Analysing	4	5.4.4.1 read with some support a limited range of short fiction and non-fiction texts	The division of information on the constituent elements. Identifying and analyzing; Organization of ideas;	Intensive	Reorder the sentences
Evaluating	5	5.4.5.1 deduce meaning from context in short texts	Determining the value of the	Intensive	Justify... Evaluate...

		on a limited range of familiar general and curricular topics	materials and methods when Learning objectives, standards and criteria are defined		
Creating	6	5.4.6.1 recognise the attitude or opinion of the writer in short texts on a limited range of general and curricular topics	Making the integer of the particular parts. Predicting; Composing	Intensive	Complete the sentences

My Home

A home is a special place. It is where we live with our family. My home is a small house. It has four rooms: a living room, a kitchen, a bathroom, and a bedroom.

In the living room, we relax and watch TV. The kitchen is where we cook food. The bathroom has a shower and a sink. My bedroom is my favorite place. I keep my toys and books there.

Every home is different, but all homes are important. They make us feel safe and happy!

Task: My Home - Multiple Choice Questions

1. **What is a home?**
 - a) A place to play
 - b) A special place where we live with our family
 - c) A place to go shopping
 - d) A building for work
2. **How many rooms does the author's home have?**
 - a) Two
 - b) Three
 - c) Four
 - d) Five
3. **What activities does the author mention doing in the living room?**
 - a) Cooking food
 - b) Taking a shower
 - c) Relaxing and watching TV
 - d) Reading books
4. **What is in the kitchen?**
 - a) A bed
 - b) A shower
 - c) Food being cooked
 - d) Toys
5. **Why is the author's bedroom described as special?**
 - a) It has a TV
 - b) It is where they keep toys and books

- c) It is the biggest room
- d) It has a lot of windows

6. What do all homes make us feel?

- a) Tired
- b) Safe and happy
- c) Bored
- d) Hungry

Tasks: Theme «My Home»

1. Remembering

Task: List the four rooms mentioned in the text.

2. Understanding

Task: What activities does the author mention doing in the living room?

3. Applying

Task: Write one sentence about your favorite room at home and what you do there.

4. Analyzing

Task: How does the author describe their bedroom compared to other rooms?

5. Evaluating

Task: Why do you think homes are important for families?

6. Creating

Task: Draw a picture of your home and label each room. Write one activity you enjoy doing in each room.

Answers:

№	My Home - Multiple Choice Questions
1	<i>b) A special place where we live with our family</i>
2	<i>c) Four</i>
3	<i>c) Relaxing and watching TV</i>
4	<i>c) Food being cooked</i>
5	<i>b) It is where they keep toys and books</i>
6	<i>b) Safe and happy</i>

Theme "My Home"	Answers:
1. Remembering	<i>The four rooms are the living room, kitchen, bathroom, and bedroom.</i>
2. Understanding	<i>The author mentions relaxing and watching TV in the living room.</i>
3. Applying	<i>My favorite room is my bedroom, where I like to play with my toys. (Responses will vary based on the student.)</i>
4. Analyzing	<i>The author describes the bedroom as their favorite place, indicating a personal connection and comfort that may not be present in the other rooms.</i>
5. Evaluating	<i>Homes are important for families because they provide safety, comfort, and a place to spend time together, making them feel secure and happy.</i>
6. Creating	<i>(Responses will vary based on the student. Example: "In my living room, I watch movies. In my kitchen, I help cook. In my bathroom, I brush my teeth. In my bedroom, I read books.")</i>

Class	5
-------	---

Unit	Values
Theme	Family relationships
Level	A2
Resource	https://infolesson.kz/tekst-i-zadaniya-po-teme-vzaimootnosheniya-v-seme-dlya-spo-7271974.html
Learning objectives	5.4.1.1 understand the main points in a limited range of short simple texts on general and curricular topics; 5.4.2.1 understand with little support specific information and detail in short, simple texts on a limited range of general and curricular topics; 5.4.3.1 understand the detail of an argument on a limited range of familiar general and curricular topics; 5.4.6.1 recognize the attitude or opinion of the writer in short texts on a limited range of general and curricular topics
Skills	Knowledge and comprehension Application Higher order thinking skills
Methods, strategies and techniques	Critical thinking
Assessment	Peer-assessment
Criteria	1.gives full answer to the questions, using linking words and basic connectors; 2. writes grammatically correct sentences; 3. Spells the words correctly; 4.writes a coherent paragraph. 5. Identify personal question with considerable support
Descriptors	- Clearly identifies main ideas and supporting details; demonstrates deep understanding of the text. - Identifies most main ideas and details; shows good overall understanding. - Recognizes some main ideas but misses key details; understanding is superficial. - Struggles to identify main ideas and details; lacks understanding of the text.

Categories of cognitive activities	Task	Learning objectives	Specification of cognitive activities	Type of reading	Task format
Remembering	1	5.4.2.1 understand with little support specific information and detail in short, simple texts on a limited range of general and curricular topics	Memorization of specific information	Skimming (reading for gist)	Questions with multiple choice answers
Understanding	2	5.4.1.1 understand the main points in a limited range of short simple texts on general and curricular topics	Understanding of the material independently of the other material	Scanning (reading for specific information and detail)	Match the parts of the sentences

Applying	3	5.4.3.1 understand the detail of an argument on a limited range of familiar general and curricular topics	Using the methods, concepts, principles and theories in new situations	Scanning (reading for specific information and detail)	Question that requires an extended answer
Analysing	4	5.4.4.1 read with some support a limited range of short fiction and non-fiction texts	The division of information on the constituent elements. Identifying and analyzing; Organization of ideas;	Intensive	Reorder the sentences
Evaluating	5	5.4.5.1 deduce meaning from context in short texts on a limited range of familiar general and curricular topics	Determining the value of the materials and methods when Learning objectives, standards and criteria are defined	Intensive	Justify... Evaluate...
Creating	6	5.4.6.1 recognise the attitude or opinion of the writer in short texts on a limited range of general and curricular topics	Making the integer of the particular parts. Predicting; Composing	Intensive	Complete the sentences

Family Relationships

Family relationships are very important. Our family is made up of people who love and take care of us. Families can look different. Some families have a mom and dad, while others may have only one parent. Some families include grandparents, aunts, uncles, and cousins.

In a family, we help each other. Parents guide us and keep us safe. Siblings, like brothers and sisters, can be our friends. Sometimes we play together, and sometimes we argue, but we always care for each other.

Talking is important in a family. We share our feelings and listen to one another. This helps us understand each other better. When we have problems, we can talk about them and find solutions together.

Family traditions are special things we do together. This can be celebrating holidays, having family dinners, or going on trips. These traditions make us feel connected and create happy memories.

Even when families have challenges, they can grow stronger. We learn to be patient and understanding. Family relationships give us love and support, making us feel safe and happy.

Task: Family Relationships - Multiple Choice Questions

1. **What is the main purpose of family relationships?**
 - a) To provide love and support
 - b) To have fun only
 - c) To compete with each other
 - d) To spend time apart
2. **Which family members are mentioned in the text?**
 - a) Friends and neighbors
 - b) Mom, dad, grandparents, aunts, uncles, and cousins
 - c) Teachers and classmates
 - d) Pets and animals
3. **What is an example of a family tradition?**
 - a) Playing alone
 - b) Having dinner together on Sundays
 - c) Watching TV separately
 - d) Ignoring each other
4. **How do parents and siblings differ in their roles?**
 - a) Parents only play games; siblings provide guidance
 - b) Parents guide and protect, while siblings are often friends
 - c) Siblings take care of the house; parents do nothing
 - d) Parents are always right; siblings never listen
5. **Why is communication important in a family?**
 - a) It helps family members ignore each other
 - b) It creates misunderstandings
 - c) It helps solve problems and strengthens relationships
 - d) It is not important at all
6. **What feeling do family relationships provide?**
 - a) Sadness
 - b) Confusion
 - c) Safety and happiness
 - d) Anger

Tasks: Family Relationships

1. Remembering

Task: List the different types of family members mentioned in the text.

2. Understanding

Task: Why are family relationships important?

3. Applying

Task: Write one sentence about a family tradition you have.

4. Analyzing

Task: Compare the roles of parents and siblings in a family. How are they different?

5. Evaluating

Task: Why is communication important in a family?

6. Creating

Task: Draw a picture of your family and write a few sentences about what makes your family special.

Answers :

<i>Nº</i>	<i>Family Relationships - Multiple Choice Questions</i>
1	<i>a) To provide love and support</i>
2	<i>b) Mom, dad, grandparents, aunts, uncles, and cousins</i>
3	<i>b) Having dinner together on Sundays</i>
4	<i>b) Parents guide and protect, while siblings are often friends</i>
5	<i>c) It helps solve problems and strengthens relationships</i>
6	<i>c) Safety and happiness</i>

Theme "My Home"	Answers:
1. Remembering	<i>Mom, dad, one parent, grandparents, aunts, uncles, cousins..</i>
2. Understanding	<i>Family relationships are important because they provide love, support, and care. Families help us feel safe and connected.</i>
3. Applying	<i>In my family, we have a tradition of having a big dinner every Sunday. (Responses will vary based on the student.)</i>
4. Analyzing	<i>Parents guide and protect us, while siblings are often friends and playmates. Siblings can also be rivals, but they share experiences together.</i>
5. Evaluating	<i>Communication is important because it helps family members understand each other, solve problems, and strengthen their relationships.</i>
6. Creating	<i>(Responses will vary based on the student. Example: "My family is special because we always support each other. We love to go on trips together and have fun.")</i>

Class	5
Unit	Creativity
Theme	Music
Level	A2
Resource	https://multiurok.ru/files/uprazhneniia-po-teme-music-muzyka.html
Learning objectives	5.4.1.1 understand the main points in a limited range of short simple texts on general and curricular topics; 5.4.2.1 understand with little support specific information and detail in short, simple texts on a limited range of general and curricular topics; 5.4.3.1 understand the detail of an argument on a limited range of familiar general and curricular topics; 5.4.6.1 recognize the attitude or opinion of the writer in short texts on a limited range of general and curricular topics
Skills	Knowledge and comprehension Application Higher order thinking skills
Methods. strategies and techniques	Critical thinking
Assessment	Self-assessment
Criteria	1.gives full answer to the questions, using linking words and basic connectors;

	<p>2. writes grammatically correct sentences;</p> <p>3. Spells the words correctly;</p> <p>4. writes a coherent paragraph.</p> <p>5. Identify personal question with considerable support</p>
Descriptors	<ul style="list-style-type: none"> - Clearly identifies main ideas and supporting details; demonstrates deep understanding of the text. - Identifies most main ideas and details; shows good overall understanding. - Recognizes some main ideas but misses key details; understanding is superficial. - Struggles to identify main ideas and details; lacks understanding of the text.

Categories of cognitive activities	Task	Learning objectives	Specification of cognitive activities	Type of reading	Task format
Remembering	1	5.4.1.1 understand the main points in a limited range of short simple texts on general and curricular topics;	Memorization of specific information	Skimming (reading for gist)	Questions with multiple choice answers
Understanding	2	5.4.2.1 understand with little support specific information and detail in short, simple texts on a limited range of general and curricular topics;	Understanding of the material independently of the other material	Scanning (reading for specific information and detail)	Match the parts of the sentences
Applying	3	5.4.3.1 understand the detail of an argument on a limited range of familiar general and curricular topics;	Using the methods, concepts, principles and theories in new situations	Scanning (reading for specific information and detail)	Question that requires an extended answer
Analysing	4	5.4.4.1 read with some support a limited range of short fiction and non-fiction texts	The division of information on the constituent elements. Identifying and analyzing; Organization of ideas;	Intensive	Reorder the sentences
Evaluating	5	5.4.5.1 deduce meaning from context in short texts on a limited range of familiar general and curricular topics	Determining the value of the materials and methods when Learning objectives, standards and criteria are defined	Intensive	Justify... Evaluate...

Creating	6	5.4.6.1 recognize the attitude or opinion of the writer in short texts on a limited range of general and curricular topics	Making the integer of the particular parts. Predicting; Composing	Intensive	Complete the sentences
-----------------	---	--	---	-----------	------------------------

Music

Music is a wonderful part of our lives. It can make us feel happy, sad, excited, or calm. There are many different types of music, like pop, rock, classical, jazz, and folk. Each type has its own special sound and style.

People create music using instruments and their voices. Some common instruments are the piano, guitar, drums, and violin.

Each instrument makes a different sound. For example, a guitar can play soft melodies, while drums make loud beats.

We can listen to music in many places: at home, in the car, at concerts, or even on our phones. Music brings people together. We enjoy singing and dancing with friends and family. Sometimes, we listen to music to relax or to help us concentrate while studying. Learning about music is fun! We can try playing an instrument or singing songs. Music helps us express our feelings and share our stories. It is an important part of culture and traditions around the world.

Whether we are playing, listening, or dancing, music makes our lives more enjoyable!

Task: Music - Multiple Choice Questions

1. **What can music make us feel?**
 - a) Only happy
 - b) Happy, sad, excited, or calm
 - c) Just tired
 - d) Angry
2. **Which of the following is NOT a type of music mentioned in the text?**
 - a) Pop
 - b) Rock
 - c) Hip-hop
 - d) Classical
3. **What are some common instruments mentioned?**
 - a) Flute and saxophone
 - b) Piano, guitar, drums, and violin
 - c) Trumpet and harmonica
 - d) Organ and accordion
4. **Where can we listen to music?**
 - a) Only at concerts
 - b) At home, in the car, at concerts, or on our phones
 - c) Only at music festivals
 - d) Just in the park

5. **Why do people enjoy music?**
 - a) It is boring
 - b) It brings people together and is fun to sing and dance to
 - c) It takes too much time
 - d) It makes us forget our problems
6. **What does learning about music help us do?**
 - a) Ignore our feelings
 - b) Express our feelings and share our stories
 - c) Sleep better
 - d) Spend time alone
7. **How does music make our lives more enjoyable?**
 - a) By making us work harder
 - b) By providing entertainment through playing, listening, or dancing
 - c) By making us feel sleepy
 - d) By causing confusion

Tasks: Music

1. Remembering

Task: List three types of music mentioned in the text.

2. Understanding

Task: Explain how music can affect our feelings.

3. Applying

Task: Write one sentence about your favorite type of music and why you like it.

4. Analyzing

Task: Compare the sounds of a guitar and drums. How do they differ?

5. Evaluating

Task: Why is it important to learn about music?

6. Creating

Task: Create a short poem or a few lines about your favorite musical instrument.

Answers :

<i>Nº</i>	<i>Family Relationships - Multiple Choice Questions</i>
1	b) Happy, sad, excited, or calm
2	c) Hip-hop
3	b) Piano, guitar, drums, and violin
4	b) At home, in the car, at concerts, or on our phones
5	b) It brings people together and is fun to sing and dance to
6	b) Express our feelings and share our stories
7	b) By providing entertainment through playing, listening, or dancing

Theme "My Home"	Answers:
1. Remembering	<i>Pop, rock, classical</i>
2. Understanding	<i>Music can make us feel happy, sad, excited, or calm, depending on the type and tempo of the music.</i>
3. Applying	<i>My favorite type of music is pop because it makes me feel energetic and happy. (Responses will vary based on the student.)</i>

4. Analyzing	<i>A guitar can play soft melodies, while drums make loud beats. The guitar is often used for harmony, while drums provide rhythm.</i>
5. Evaluating	<i>Learning about music is important because it helps us express our feelings, understand different cultures, and enjoy creativity.</i>
6. Creating	<i>(Responses will vary based on the student. Example: "The guitar strums a joyful tune, / It brightens my day like the sun in June.")</i>

Class	5
Unit	Sports
Theme	Human body and exercise
Level	A2
Resource	https://upupenglish.ru/parts-of-the-body-elementary/
Learning objectives	5.4.1.1 understand the main points in a limited range of short simple texts on general and curricular topics; 5.4.2.1 understand with little support specific information and detail in short, simple texts on a limited range of general and curricular topics; 5.4.4.1 read with some support a limited range of short fiction and non-fiction texts; 5.4.6.1 recognize the attitude or opinion of the writer in short texts on a limited range of general and curricular topics;
Skills	Knowledge and comprehension Application Higher order thinking skills
Methods, strategies and techniques	Critical thinking
Assessment	Peer-assessment
Criteria	1.gives full answer to the questions, using linking words and basic connectors; 2. writes grammatically correct sentences; 3. Spells the words correctly; 4.writes a coherent paragraph. 5. Identify personal question with considerable support
Descriptors	- Clearly identifies main ideas and supporting details; demonstrates deep understanding of the text. - Identifies most main ideas and details; shows good overall understanding. - Recognizes some main ideas but misses key details; understanding is superficial. - Struggles to identify main ideas and details; lacks understanding of the text.

Categories of cognitive activities	Task	Learning objectives	Specification of cognitive activities	Type of reading	Task format
Remembering	1	5.4.1.1 understand the main points in a limited range of short simple texts on general and curricular topics;	Memorization of specific information	Skimming (reading for gist)	Questions with multiple choice answers

Understanding	2	5.4.2.1 understand with little support specific information and detail in short, simple texts on a limited range of general and curricular topics;	Understanding of the material independently of the other material	Scanning (reading for specific information and detail)	Match the parts of the sentences
Applying	3	5.4.3.1 understand the detail of an argument on a limited range of familiar general and curricular topics;	Using the methods, concepts, principles and theories in new situations	Scanning (reading for specific information and detail)	Question that requires an extended answer
Analysing	4	5.4.4.1 read with some support a limited range of short fiction and non-fiction texts	The division of information on the constituent elements. Identifying and analyzing; Organization of ideas;	Intensive	Reorder the sentences
Evaluating	5	5.4.5.1 deduce meaning from context in short texts on a limited range of familiar general and curricular topics	Determining the value of the materials and methods when Learning objectives, standards and criteria are defined	Intensive	Justify... Evaluate...
Creating	6	5.4.6.1 recognize the attitude or opinion of the writer in short texts on a limited range of general and curricular topics	Making the integer of the particular parts. Predicting; Composing	Intensive	Complete the sentences

The Human Body and Exercise

Our bodies are amazing! They help us do everything we need every day. The human body has many parts, including our head, arms, legs, and heart. Each part has an important job.

Why Exercise?

Exercise is important for keeping our bodies healthy and strong. When we exercise, we use our muscles and heart. This helps us grow, stay fit, and feel good. There are many fun ways to exercise!

Types of Exercise

1. **Running and Walking:** These are great ways to get our hearts pumping. We can run in the park or walk to school.
2. **Playing Sports:** Sports like soccer, basketball, and swimming are fun and help us work as a team.

3. **Dancing:** Dancing to our favorite songs is a fun way to move our bodies and express ourselves.
4. **Riding a Bike:** Biking is a fun way to explore and get exercise at the same time.

Benefits of Exercise

When we exercise, we not only get stronger, but we also feel happier! Exercise releases chemicals in our bodies that make us feel good. It helps us sleep better and have more energy for our daily activities.

Listening to Our Bodies

It's important to listen to our bodies. If we feel tired or hurt, we should take a break and rest. Drinking water is also important to keep us hydrated while we exercise. In conclusion, taking care of our bodies through exercise is fun and helps us live a healthy life. So let's get moving and enjoy being active!

Task: Human Body and Exercise - Multiple Choice Questions

1. **Why is exercise important for our bodies?**
 - a) It makes us sleepy
 - b) It helps keep our bodies healthy and strong
 - c) It takes up too much time
 - d) It is only for athletes
2. **Which of the following is NOT mentioned as a type of exercise?**
 - a) Running
 - b) Painting
 - c) Playing sports
 - d) Dancing
3. **What is one benefit of exercising?**
 - a) It makes us feel sad
 - b) It helps us feel happier
 - c) It makes us tired all the time
 - d) It causes stress
4. **What should we do if we feel tired or hurt while exercising?**
 - a) Keep going no matter what
 - b) Ignore it
 - c) Take a break and rest
 - d) Eat a lot of junk food
5. **What is a fun way to exercise mentioned in the text?**
 - a) Watching TV
 - b) Riding a bike
 - c) Sleeping
 - d) Sitting still
6. **How does exercise help us sleep?**
 - a) It doesn't help at all
 - b) It makes us more tired
 - c) It helps us sleep better

d) It keeps us awake

Tasks: Human Body and Exercise

1. Remembering

Task: List three types of exercise mentioned in the text.

2. Understanding

Task: Explain why exercise is important for our health.

3. Applying

Task: Write a sentence about your favorite way to exercise and why you enjoy it.

4. Analyzing

Task: Compare two types of exercise from the text. What are their benefits?

5. Evaluating

Task: Why is it important to listen to our bodies when exercising?

6. Creating

Task: Create a short plan for a fun exercise activity you can do with friends.

Answers :

<i>Nº</i>	<i>Human Body and Exercise - Multiple Choice Questions</i>
1	<i>b) It helps keep our bodies healthy and strong</i>
2	<i>b) Painting</i>
3	<i>b) It helps us feel happier</i>
4	<i>c) Take a break and rest</i>
5	<i>b) Riding a bike</i>
6	<i>c) It helps us sleep better</i>

Theme "My Home"	Answers:
1. Remembering	<i>Running, playing sports, dancing.</i>
2. Understanding	<i>Exercise is important because it helps keep our bodies healthy and strong, makes us feel happier, and provides energy for daily activities.</i>
3. Applying	<i>I enjoy playing soccer because it is fun to run with my friends and work as a team. (Responses will vary based on the student.)</i>
4. Analyzing	<i>Running and playing sports are both great for exercise. Running helps improve heart health and endurance, while playing sports encourages teamwork and coordination.</i>
5. Evaluating	<i>It is important to listen to our bodies to avoid injury, ensure we don't overdo it, and know when to take breaks or rest.</i>
6. Creating	<i>(Responses will vary based on the student. Example: "We can have a mini soccer game at the park on Saturday. Each team will have four players, and we'll play for one hour. After the game, we can have a picnic!")</i>

Subject	English
Class	6
Unit	Unit 1 Our class
Theme	Body clock. What time should school start?
Level	A2 (high)

Resource	https://english-practice.net/reading-exercises-for-b1-body-clock/
Learning objectives	<p>6. 4. 1. 1 to understand the main idea of simple short texts on general and educational topics;</p> <p>6. 4. 2. 1 understand special information in simple, short texts with in a number of general and educational topics without the help of a teacher;</p> <p>6. 4. 4. 1 independent reading of some short simple texts in fiction and non-fiction literature;</p> <p>6. 4. 8. 1 independent use of familiar digital or printed resources to check meaning and expand understanding;</p> <p>6. 4. 9. 1 identify the difference between fact and opinion in simple short texts on any general and educational topics</p>
Skills	<p>Knowledge and comprehension</p> <p>Application</p> <p>Higher order thinking skills</p>
Methods. strategies and techniques	Critical thinking
Assessment	<p>The teacher to assess learners for their ability.</p> <p>“Good job! Well done!”</p> <p>Formative Assessment</p> <p>Self assessment</p> <p>Pupils are evaluated by collecting pencils</p> <p> </p> <p>Assessment Checklist <i>Yes/No</i> yourself?</p> <p>Do you usually judge</p> <p>Do you usually explain yourself?</p> <p>Do you usually do both the evaluation and interpretation yourself?</p> <p>If you do both yourself, do you explain first?</p> <p>Do you usually start with positive examples?</p> <p>Do you usually start by mentioning unfinished business?</p> <p>Do you usually fully explain the work to be done?</p> <p>Do you have suggestions for improvement in your assessment?</p> <p>Do you allow students to express their opinions in order to provide feedback?</p> <p>Does embedded feedback help students think about their work?</p>
Criteria	<p>1.gives full answer to the questions, using linking words and basic connectors;</p> <p>2. writes grammatically correct sentences;</p> <p>3. Spells the words correctly;</p> <p>4.writes a coherent paragraph.</p> <p>5. Identify personal question with considerable support</p>
Descriptors	<p><u>Descriptors:</u></p> <p>1. Answer the Questions</p> <p>2. Match the word</p> <p>3. Choose the right answer</p> <p>4. Decide whether you agree</p> <p>5.Sceintists opinion</p> <p>6.Complete the sentences</p>

	Total: 10 point
--	-----------------

Categories of cognitive activities	Task	Learning objectives	Specification of cognitive activities	Type of reading	Task format
Remembering	1	6. 4. 1. 1 to understand the main idea of simple short texts on general and educational topics;	Memorization of specific information	Skimming (reading for gist)	Questions with multiple choice answers
Understanding	2	6. 4. 2. 1 understand special information in simple, short texts with in a number of general and educational topics without the help of a teacher;	Understanding of the material independently of the other material	Scanning (reading for specific information and detail)	Match the parts of the sentences
Applying	3	6. 4. 4. 1 independent reading of some short simple texts in fiction and non-fiction literature;	Using the methods, concepts, principles and theories in new situations	Scanning (reading for specific information and detail)	Question that requires an extended answer
Analysing	4	6. 4. 4. 1 independent reading of some short simple texts in fiction and non-fiction literature;	The division of information on the constituent elements. Identifying and analysing; Organization of ideas;	Intensive	Reorder the sentences
Evaluating	5	6. 4. 8. 1 independent use of familiar digital or printed resources to check meaning and expand understanding;	Determining the value of the materials and methods when Learning objectives, standards and criteria are defined	Intensive	Justify... Evaluate...
Creating	6	6. 4. 9. 1 identify the difference between fact and opinion in simple short texts on any general and educational topics	Making the integer of the particular parts. Predicting; Composing	Intensive	Complete the sentences

Read the Text

Body clock. What time should school start?

The debate in the USA about whether to start school later has been running for many years. Ask any American teenager arriving at school at 7.30 a.m. and they will tell you that it's difficult to memorize chemical formula or lists of vocabulary so early in the morning. Is it just laziness, or is there a biological reason for this? Studies by scientists in the UK show that teenagers naturally want to go to bed about two hours later than adults and also get up later. This trend begins at about the age of thirteen and continues right through the teenage years. The scientists conclude that students inevitably feel tired in the morning and will therefore perform worse at school before lunch.

Schools in some US states have tested this theory, and the findings back up the science. By delaying the start of school by just one hour, academic achievement has risen, absenteeism has declined and cases of depression among teenagers have also fallen. One study that involved 9,000 students revealed that grades in maths, English and science all rose when school began at 8.35 a.m. or later. Studies in other countries such as Brazil, Italy and Israel also show that later start times improve learning.

Remembering:

1) How do you think? What time should school start?

Answer: **neutral answer students at 8.00 or at 09.00**

2) When start in Kazakhstan's school?

Answer: **at 8 o' clock**

Understanding: Match the word

Start Formula

Chemical feel

Inevitably School

Answer:

Start School

Chemical Formula

Inevitably feel

Applying:

Choose the right answer

American or English teenagers arriving at school at

A) 08.00

B) 07.30

C) 08.35

D) 09.00

Correct answer: C) 08.35

Analysing:

Read the following statements and decide whether you agree or not by writing

YES if the statement agrees with the claim of the writer

NO if the statement does not agree with the claim of the writer

NOT GIVEN if there is no information about this in the passage

1. Is the debate about starting school later unique to the USA? _____
2. Have studies confirmed that teenagers biologically prefer to wake up later than adults? _____
3. Has absenteeism increased in schools that start later? _____

Correct answer

1. Not given
2. Yes
3. No

Evaluating:

Correct answer

Scientists agreed that school should start late, and students also want it

Creating:

Complete the sentences. Use NO MORE THAN TWO WORDS for each answer.

1. American teenagers find it difficult to memorize things early in the morning because they are _____ to wake up later
2. Teenagers naturally want to go to bed about two hours later than _____
3. Delaying the start of school by one hour has led to a rise in _____
4. It is suggested that it is _____ to drive when feeling sleepy.
5. Further studies are needed to establish a definite link between _____ and school start times.

Correct answer.

- 1 Biologically inclined
2. Adults
3. Academic achievements
4. Less safe
5. Accidents

In the feedback process, evaluation involves praising students' responses and setting individual targets The main idea is to encourage students to reflect on comments made about their work and find opportunities for future improvement.	
How can you critique students' work and help them think, what are the opportunities for further improvement of their abilities?	
Can you give a real-life example of what the consequences were after students received verbal or written feedback on the results of their work?	
In your opinion, what is the obstacle to positive attitude of students to feedback and what task can be given to them to work further?	

Subject	English
Class	6
Unit	Unit 5 Our health
Theme	The Importance of Sport for The Children's Health

Level	A2 (high)
Resource	http://www.oblumi.com/blog/the-importance-of-sport-for-the-children-s-health/
Learning objectives	6. 4. 2. 1 understand special information in simple, short texts with in a number of general and educational topics without the help of a teacher; 6. 4. 5. 1 identify the main idea from the context within some familiar general and reading topics, including long texts; 6. 4. 6. 1 identify the author's opinion or point of view in short texts on general and educational topics; 6. 4. 7. 1 determine the characteristics of words, sentences and texts within the framework of most written genres 6. 4. 9. 1 identify the difference between fact and opinion in simple short texts on any general and educational topics
Skills	Knowledge and comprehension Application Higher order thinking skills
Methods. strategies and techniques	Critical thinking
Assessment	<p>The teacher to assess learners for their ability. “Good job! Well done!” Formative Assessment Self assessment pupils are evaluated by</p> <p>collecting pencils</p> <p>Assessment Checklist Yes/No yourself?</p> <p>Do you usually judge Do you usually explain yourself? Do you usually do both the evaluation and interpretation yourself? If you do both yourself, do you explain first? Do you usually start with positive examples? Do you usually start by mentioning unfinished business? Do you usually fully explain the work to be done? Do you have suggestions for improvement in your assessment? Do you allow students to express their opinions in order to provide feedback? Does embedded feedback help students think about their work?</p>
Criteria	1.gives full answer to the questions, using linking words and basic connectors; 2. writes grammatically correct sentences; 3. Spells the words correctly; 4.writes a coherent paragraph. 5. Identify personal question with considerable support
Descriptors	<u>Descriptors:</u> 1. Answer the Questions 2. Correct of the sentences 3. Choose the right answer

	4. Continuing the sentences 5. Scientists opinion 6. Complete the sentences Total: 10 point
--	--

Categories of cognitive activities	Task	Learning objectives	Specification of cognitive activities	Type of reading	Task format
Remembering	1	6. 4. 2. 1 understand special information in simple, short texts with in a number of general and educational topics without the help of a teacher;	Memorization of specific information	Skimming (reading for gist)	Questions with multiple choice answers
Understanding	2	6. 4. 2. 1 understand special information in simple, short texts with in a number of general and educational topics without the help of a teacher;	Understanding of the material independently of the other material	Scanning (reading for specific information and detail)	Correct of the sentences
Applying	3	6. 4. 5. 1 identify the main idea from the context within some familiar general and reading topics, including long texts;	Using the methods, concepts, principles and theories in new situations	Scanning (reading for specific information and detail)	Question that requires an extended answer
Analysing	4	6. 4. 6. 1 identify the author's opinion or point of view in short texts on general and educational topics;	The division of information on the constituent elements. Identifying and analysing; Organization of ideas;	Intensive	Continuing the sentences
Evaluating	5	6. 4. 7. 1 determine the characteristics of words, sentences and texts within the framework of most written genres	Determining the value of the materials and methods when Learning objectives, standards and criteria are defined	Intensive	Saying opinion
Creating	6	6. 4. 9. 1 identify the difference between fact and opinion in simple short texts on	Making the integer of the particular parts. Predicting;	Intensive	Choose the right sentences

		any general and educational topics	Composing		
--	--	------------------------------------	-----------	--	--

Read the Text

The Importance of Sport for The Children's Health

Sport helps children to develop both physically and mentally. Physical activity should be part of our daily life. Practicing any kind of sport from an early age helps children in many ways, for example, group activities improve interaction and social integration. It also improves the mental level and promotes a healthy lifestyle in adulthood, as the habits we acquire as children are often to stay. Sports have multiple healthy benefits. If we talk on a psychological or personality level, sports activities help children to strengthen their social self-esteem, and allow them to understand the importance of having and respecting the rules.

Another aspect to consider is what type of sport or activity will suit best the child considering his/her conditions and abilities. A more timid and shy child is likely to get better at a sport where she/he has to relate to peers. To a more active one, an individual sport such as tennis can help better develop her/his ability to concentrate. One of the perhaps most relevant issues is the importance of physical exercise, not only in children but also in young and old people, because moderate daily physical exercise helps prevent overweight and obesity. Taking into account the growth of the percentage of children and young people with obesity and overweight in the Western world, the inclusion of sport in the family routine becomes almost mandatory.

Sport can also have the power to help us rest. For all those fathers and mothers of active children, try to get them to run every day playing soccer, or swimming or any other activity that keeps them physically active. They will fall asleep in bed in a matter of seconds and you, dads and moms, too.

Remembering:

1) How do you think? Sport is healthy life?

Answer: **Yes of course, Sport is important for our health**

2) What sports can you do?

Answer: **Student's own answer**

Understanding: Correct answer.

Children who practice sports

- A) **are more likely to understand why something can't be done.**
- B) tend to reinforce the social abilities of the team.
- C) know more about their own self-esteem than children who don't.
- D) like to promote a healthy lifestyle in adulthood.
- E) usually feel tired during the rest of the day.

Applying:

Which of these statements is NOT true?

- A) Playing tennis can help children focus their attention.
- B) Practicing sports encourage good health decisions in life.
- C) **sports play an important role only in a young person's life.**

- D) Sport can also have the power of energy.
- E) The importance of physical exercise is not only in children.

Which of the following statements is TRUE?

- A) Practicing sports together can help all the members to sleep better.
- B) Parents of active children should participate in sports in order to relax.
- C) Active children will be able to sleep more easily if they play sports daily.**
- D) An individual sport such as tennis can help to feel better.
- E) Active children move easily from a quiet activity to a more active one.

Analysing:

Continuing

The author believes that

- A) children should be obliged to participate in sports at school.
- B) parents should be forced to include sports with their children in their schedules.**
- C) parents with obese children must practice sports.
- D) parents make their children run in the morning to keep them physically active.
- E) some parents don't allow their children to participate in sports

Evaluating:

Say opinion

From the text we can learn that

- A) Sport helps to develop only physically.
- B) Sports have countless health advantages.**
- C) Sport helps to develop physically but not mentally.
- D) Sports have a few benefits.
- E) Sport helps to develop only mentally.

Creating:

Choose right sentences.

1. According to the text,

- A) by playing sports, children understand the subject well.
- B) when practicing sports, children learn that in order to achieve their goals they have to obey their coach.
- C) sports are particularly helpful for children who have no discipline.
- D) by playing sports, children understand the power of hard work.**
- E) by playing sports, children are usually very tired.

2. In the text timid person means ...

- A) a hard - working person
- B) a lazy and weak person
- C) without much confidence**
- D) without much experience
- E) an innovative person

3. The type of sport that improves social skills and makes sociable.

- A) **team sport**
- B) individual sport
- C) dual sport
- D) all types of sport
- E) water sport

4. The problems of obesity and being overweight can be solved by

- A) carrying too much weight in the form of body fat.
- B) banning of trans fat foods from your diet
- C) **the inclusion of sport in the family routine**
- D) enduring collaborations with the individual centers
- E) measuring your height and weight

5. Choosing the type of sport or activity depends on the

- A) **conditions and abilities of the child**
- B) height and weight of the child
- C) lifestyle of the child
- D) parents' decisions
- E) psychological or personality level

<p>In the feedback process, evaluation involves praising students' responses and setting individual targets The main idea is to encourage students to reflect on comments made about their work and find opportunities for future improvement.</p>	
<p>How can you critique students' work and help them think, what are the opportunities for further improvement of their abilities?</p>	
<p>Can you give a real-life example of what the consequences were after students received verbal or written feedback on the results of their work?</p>	
<p>In your opinion, what is the obstacle to positive attitude of students to feedback and what task can be given to them to work further?</p>	

Subject	English
Class	6
Unit	Unit 6 Travel and holidays
Theme	The Grand Canyon
Level	A2 (high)
Resource	https://lingua.com/ru/angliyskiy/chteniye/grand-canyon/
Learning objectives	<p>6. 4. 2. 1 understand special information in simple, short texts with in a number of general and educational topics without the help of a teacher;</p> <p>6. 4. 5. 1 identify the main idea from the context within some familiar general and reading topics, including long texts;</p> <p>6. 4. 6. 1 identify the author's opinion or point of view in short texts on general and educational topics;</p>

	6. 4. 7. 1 determine the characteristics of words, sentences and texts within the framework of most written genres; 6. 4. 9. 1 identify the difference between fact and opinion in simple short texts on any general and educational topics
Skills	Knowledge and comprehension Application Higher order thinking skills
Methods. strategies and techniques	Critical thinking
Assessment	The teacher assesses learners for their ability. Self assessment pupils are evaluated by collecting pencils <p>Assessment Checklist <i>Yes/No</i> yourself?</p> <p>Do you usually judge Do you usually explain yourself? Do you usually do both the evaluation and interpretation yourself? If you do both yourself, do you explain first? Do you usually start with positive examples? Do you usually start by mentioning unfinished business? Do you usually fully explain the work to be done? Do you have suggestions for improvement in your assessment? Do you allow students to express their opinions in order to provide feedback? Does embedded feedback help students think about their work?</p>
Criteria (критерии)	1.gives full answer to the questions, using linking words and basic connectors; 2. writes grammatically correct sentences; 3. Spells the words correctly; 4.writes a coherent paragraph. 5. Identify personal question with considerable support
Descriptors (дескрипторы)	<u>Descriptors:</u> 1. Answer the Questions 2. Match the word 3. Choose the right answer 4. Decide whether you agree 5.Complete the sentences Total: 10 point

Categories of cognitive activities	Task	Learning objectives	Specification of cognitive activities	Type of reading	Task format
Remembering	1	6. 4. 2. 1 understand special information in simple, short texts with in a number of general and	Memorization of specific information	Skimming (reading for gist)	Questions with multiple choice answers

		educational topics without the help of a teacher;			
Understanding	2	6. 4. 2. 1 understand special information in simple, short texts with in a number of general and educational topics without the help of a teacher;	Understanding of the material independently of the other material	Scanning (reading for specific information and detail)	Match the parts of the sentences
Applying	3	6. 4. 5. 1 identify the main idea from the context within some familiar general and reading topics, including long texts;	Using the methods, concepts, principles and theories in new situations	Scanning (reading for specific information and detail)	Question that requires an extended answer
Analysing	4	6. 4. 6. 1 identify the author's opinion or point of view in short texts on general and educational topics;	The division of information on the constituent elements. Identifying and analysing; Organization of ideas;	Intensive	Reorder the sentences
Evaluating	5	6. 4. 7. 1 determine the characteristics of words, sentences and texts within the framework of most written genres;	Determining the value of the materials and methods when Learning objectives, standards and criteria are defined	Intensive	Justify... Evaluate...
Creating	6	6. 4. 9. 1 identify the difference between fact and opinion in simple short texts on any general and educational topics	Making the integer of the particular parts. Predicting; Composing	Intensive	Choosing right answer

Read the Text

The Grand Canyon

The Grand Canyon, one of the Seven Wonders of the Natural World, is located in the state of Arizona. It is also a UNESCO World Heritage Site. Formed by over 70 million years of erosion from the Colorado River, the Grand Canyon offers a spectacular view. The canyon spans 277 miles in length, up to 18 miles in width, and it measures over a mile in depth at its deepest points. The Grand Canyon is a river valley in the Colorado Plateau that exposes uplifted Proterozoic and Paleozoic strata, and it is also one of the six distinct physiographic sections of the Colorado Plateau province. Carlos always wanted to visit the Grand Canyon, and recently he received

the chance to hike some of the trails and take several panoramic photographs during his visit.

When Carlos arrived at the visitor center, he watched a brief movie that taught tourists about the Grand Canyon National Park and the geological history of the canyon's formation. Later, Carlos followed a hiking trail to become even further acquainted with the canyon. While walking through the trails, Carlos saw some tourists riding donkeys to traverse the canyon's ridges. Throughout his hiking expedition, Carlos used a map to find some of the best hot spots for photographs within the canyon. He revisited some areas at different points in the day because sun angles and lighting can make a big difference in the quality of a photo.

Carlos was very pleased that he got to travel to the Grand Canyon. He loves hiking and photography, so this was the perfect outdoor experience for him. He posted all of his best pictures on social media, and his friends were amazed by his breathtaking, panoramic shots.

Remembering:

1) Do you hearing about Grand Canyon?

Answer: **students' answer Yes/ No**

2) Do you hearing about Sharyn Canyon in Kazakhstan?

Answer: **Yes / No**

Understanding: Match the word

Arizona	Canyon
Grand	center
Visitor	State
Ride	expedition
Hike	Donkeys

Answer:

Arizona State

Grand Canyon

Visitor center

Ride Donkeys

Hike expedition

Applying:

Choose the right answer

Is the Grand Canyon one of the Seven Wonders?

A) The Grand Canyon Wonders of the Natural World

B) The Grand Canyon, one of the five Wonders of the Natural World

C) The Grand Canyon, one of the Seven Wonders of the Natural World

D) The Grand Canyon is not one of the Seven Wonders of the Natural World

Correct answer:

C) The Grand Canyon, one of the Seven Wonders of the Natural World

Analysing:

**Read the following statements and decide whether you agree or not by writing YES if the statement agrees with the claim of the writer
NO if the statement does not agree with the claim of the writer
NOT GIVEN if there is no information about this in the passage**

1. The Grand Canyon's measurements are unknown.
2. River erosion process best explains how the Grand Canyon formed.
3. First Carlos participated in a donkey tour along the ridges.
4. Carlos considered the Grand Canyon a holy site, and made pilgrimages to it.
5. Carlos posted his pictures on social media after his trip

Correct answer

1. No
2. Yes
3. No
4. Not Given
5. Yes

Evaluating:

Complete the sentences. Use NO MORE THAN TWO WORDS for each answer.

1. The Grand Canyon, which _____ by the Colorado River's erosion over 70 million years ago, is a spectacular view.
2. Carlos had always wanted to visit the Grand Canyon, and he recently had the _____ to hike several of the trails and capture some panoramic images during his stay.
3. When Carlos arrived at the visitor center, he saw a brief movie and _____ the canyon's geological formation.
4. Carlos utilized a map to locate _____ of the canyon's most picturesque locations for photos throughout his trekking journey.
5. Carlos loves to hike and take pictures, so _____ the Grand Canyon was the ideal outdoor experience for him.

Correct answer.

1. formed
2. chance
3. learned about
4. some
5. visiting

Creating:

Choose right answer

1. What did Carlos use the map for during the expedition?
2. Why did Carlos look at the same area more than once?
3. Why was the picture taken at different times?

Right answer

1. Carlos used a map to find some of the best hot spots for photographs within the canyon.
2. Because sun angles and lighting can make a big difference in the quality of a photo

3. Because when shooting at different times, the light of the sun will be different, which will improve the quality of the picture.

In the feedback process, evaluation involves praising students' responses and setting individual targets The main idea is to encourage students to reflect on comments made about their work and find opportunities for future improvement.	
How can you critique students' work and help them think, what are the opportunities for further improvement of their abilities?	
Can you give a real-life example of what the consequences were after students received verbal or written feedback on the results of their work?	
In your opinion, what is the obstacle to positive attitude of students to feedback and what task can be given to them to work further?	

Class	8
Unit	The Natural World
Theme	Places of Natural Beauty
Level	B1
Learning objectives	8.2.2.1 - understand with little or no support most specific information in extended talk on a wide range of general and curricular topics;
Skills	Understanding Analyzing
Methods. strategies and techniques	Critical thinking
Assessment	Verbal assessment ("Prize" method)
Criteria	-clear listening and understanding; -correct spelling;
Descriptors	-complete the gaps appropriately; -spell out correctly;

LISTENING

- Kolsay Lake

Task 1. Scan the QR code and complete the gaps (10 min)

Kolsay is located on the north slope of the *Tian Shan Mountains*, southeast Kazakhstan. The park boundary is 120 kilometres southeast of Almaty. If you love *pure nature* you should probably visit this wonderful place. It is a quite *popular destination* among the nature lovers and tourists. All high mountain lakes are surrounded by *coniferous forest*. The view is amazing. The lower lake is about 1 km long, 400 meters wide, and 80 meters in depth. The *middle lake* is the largest of the three, and reaches a depth of 50 meters. The upper lake is surrounded by spruce trees and *alpine meadows*. It is 6 km from the Sara-Buluk pass and Kyrgyzstan.

Class	8
Unit	The Natural World
Theme	Places of Natural Beauty
Level	B1
Learning objectives	8.4.2.1 - understand specific information and detail in texts on a growing range of familiar general and curricular topics, including some extended texts;
Skills	Analyzing, scanning, classifying
Methods. strategies and techniques	Critical thinking
Assessment	Peer assessment
Criteria	-correct identifying of main idea of the text; -proof the clear understanding of the text -identifying necessary datas from the text; -correct answering;
Descriptors	Descriptors 1: -mark the sentences correctly using the information from the text; -give clear arguments from the text; Descriptors 2: -figure out the correct information using the text; -fill in the table appropriately;

READING

- Places of Natural Beauty of England and Kazakhstan

The Seven Sisters Country Park is truly one of the Amazing Natural Wonders in England and an exceptional place for walks, bird watching, canoeing or just unforgettable memories.

Located in the South Downs National Park, its name comes from the 7 chalk cliffs that make up one of the Natural Wonders in England.

Accessible trails for all types of travellers, sporty or not, are available and the site is accessible to people with reduced mobility.

A nice trail (a 4km round trip) will allow you to enjoy the beautiful landscapes of Seven Sisters Country Park, one of England's Top Natural Wonders.

You can book your flights and accommodation at the best price as well as your tours and activities in Sussex such as a "From Brighton: Seven Sisters and South Downs Tour". The two nearest towns are Seaford and Eastbourne.

How to get there: Book your flights to Brighton (30 minutes) or London (2 hours).

Where to stay: For its views of the sea and its award-winning gardens, we recommend the "Hydro Hotel".

Kolsay Lakes National Park is located on the north slope of the [Tian Shan Mountains](#), southeast [Kazakhstan](#) (10 km from the border with [Kyrgyzstan](#)). Often referred to as "Pearls of Tien Shan", the park's main feature are the **Kolsay Lakes** located between the [Raiymbek District](#) and [Talgar District](#) of [Almaty Region](#). The area is ecologically clean and rich in wild plants, many of which are medicinal. Rare local plants include: apricot, ili barberry, hawthorn, and Alberta iris. Scientists have recorded 704 species of plants in the park (12 of which are classified as rare). For animals, the park has recorded 50 species of mammals, 197 species of birds, 2 species of reptiles, 2 species of amphibian (green toad and süyirtumsıq frog), and 2 species of fish (rainbow trout and Tibetan bare kökbas). Six mammals found in the park are classified as rare in [Kazakhstan](#), including the [Tian Shen brown bear](#), Central Asian river kamşatı, [Turkestan lynx](#), Snow leopard.

How to get there: You'll definitely find a bus or shared taxi from Kokpek to Almaty for 4000 tenge.

Where to stay: There are guest-houses and campsites in the nearby village of Saty. There is a 25 km hiking route that begins at the lower lake. The route takes three days by foot, or one day by horse. Kolsay Lakes are a popular mountain tourism destination in the region.

1. Mark the sentences as **Kolsay Lake** or **The Seven Sisters Country Park** according to the given statements in the table below. (5 min)

This place is rich in medicinal flora	<i>Kolsay Lake</i>
An airplane is the best transport to get that place	<i>The Seven Sisters Country Park</i>
There are 704 species of plants, 50 species of mammals, 197 species of birds, 2 species of reptiles, 2 species of amphibian	<i>Kolsay Lake</i>
This place for walks, bird watching and canoeing	<i>The Seven Sisters Country Park</i>
Its name comes from the 7 chalk cliffs	<i>The Seven Sisters Country Park</i>
A popular mountain tourism destination with guest-houses and campsites	<i>Kolsay Lake</i>

2. Fill in the table using the textual information. (10 min)

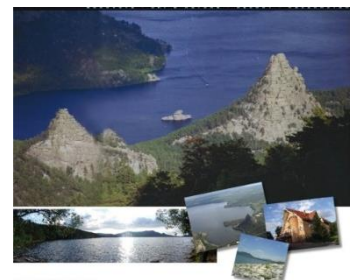
<i>Places of Natural Beauty</i>	<i>The Location</i> 	<i>Features of the place</i> 	<i>Time spending activities</i> 	<i>Options to get there</i> 	<i>Accommodation</i>
<i>The Seven Sisters</i>					

Country					
Park					
Kolsay Lake					

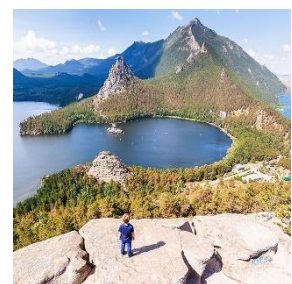
Class	8
Unit	The Natural World
Theme	Places of Natural Beauty
Level	B1
Learning objectives	8.5.3.1 - write with moderate grammatical accuracy on a growing range of familiar general and curricular topics;
Skills	Creative thinking skills Functional literacy skills
Methods. strategies and techniques	Creative project work making Analyzing necessary data
Assessment	Peer assessment (Commenting)
Criteria	-leaflet creativity and clarity; -correct use of topical vocabulary;
Descriptors	-prepare a travel brochure using of appropriate information; -use correct grammatical instructions to write datas;

• **Preparing a travel brochure of Burabay National Park**

1. Task. Imagine that you are going to be presented as a local guide. Write a short guidebook about Burabay National Park including its location, beautiful places, magnificent flora and fauna and tourist attractions respectively. (10-15 min)

Location	Reasons to Visit	COME VISIT
Climate	Interesting Facts	
Flora		
Fauna		
		Travel Agent

Class	8
Unit	The Natural World
Theme	Places of Natural Beauty
Level	B1
Learning objectives	8.3.2.1 - ask more complex questions to get information about

	a growing range of general topics and some curricular topics;
Skills	Creative thinking skills Functional literacy skills Analyzing
Methods. strategies and techniques	PBL
Assessment	Peer assessment (Target)
Criteria	-dialogue creativity and clarity; -correct use of topical vocabulary;
Descriptors	-make a dialogue about places of Natural Beauty using of topical vocabulary; -use correct grammatical instructions; -spell words clearly;

- Dialogue making
- Asking for and giving information

Task 1. Talk about attractive places of Natural Beauty what located in your country with your friend. Each of you should present different places in a local area if it is possible. Talk about *location, nature, its flora and fauna, activities you can do there*. Take into your account questions below: (10-15 min)

1. *What places of Natural Beauty are more popular in your country?(city, village, town);*
2. *Why do you find it attractive?*
3. *Can you describe its amazing nature?*
4. *What activities are available to do in that place?*

Class	8
Unit	Our World
Theme	Weather forecast
Level	B1
Learning objectives	8.2.7.1 recognize typical features at word, sentence and text level of a growing range of spoken genres 8.5.8.1 spell most high-frequency vocabulary accurately for a range of familiar general and curricular topics
Skills	Creative thinking skills Functional literacy skills
Methods. strategies and techniques	Critical thinking
Assessment	Self-assessment (Target)
Criteria	-Clearly identifies key weather-related vocabulary and time expressions; -Provides a thoughtful, logical explanation for why weather differs between regions -Uses critical thinking to predict future weather trends based on patterns in the forecast. -Provides well-supported reasoning for predictions.
Descriptors	- Listen to the Weather Forecast paying attention to details about different regions, weather conditions, and time frames

	<ul style="list-style-type: none"> -Underline or highlight important details -Compare the weather predictions for different regions (e.g., the north-west vs. the south). -Answer the questions -Predict the Weather for Next Week
--	--

- **Weather forecast**

Task: Listen to the weather forecast, answer the questions and predict the weather for the next week

Listening

<https://learnenglish.britishcouncil.org/skills/listening/b1-listening/weather-forecast>

Questions:

1. What is the weather like in the north-west compared to the south?
2. Which regions will experience thunderstorms?
3. When is the dry weather expected to change?
4. **Why does the weather differ between the north-west and south of the country?** (*Consider geographical factors and how they might influence weather patterns.*)
5. **Given that thunderstorms are expected midweek and temperatures are predicted to stay high, what could this indicate about the overall weather trend for the region?** (*Use the information provided to predict how the weather might evolve beyond the forecast.*)
6. **If you were planning an event for the weekend, which day would be better based on the forecast? Why?** (*Analyze the impact of the forecast on outdoor activities and make decisions based on the given weather information.*)
7. **The weather presenter mentions a "mini-heatwave." What are the potential effects of a heatwave on people and the environment? What advice would you give to the public?** (*Think about the consequences of extreme weather and possible solutions to minimize its impact.*)

Predict the Weather for Next Week:

Using the information from the forecast, write a short weather update for Monday next week. Consider the patterns described (e.g., temperature trends, weather changes) and predict what might happen next.

Transcript:

Hello and good morning! Well, we're off to a good start in the south this week, as most of the rain from the weekend has disappeared – just a few patches of cloud and maybe some showers here on the east coast. They'll all clear up by lunchtime, though. Over the next day or so, London and the area around Kent can expect a couple of isolated showers, but mostly dry through until Thursday.

It's not such good news for the north-west this week, I'm afraid: more wet weather, and not a lot of sunshine. Some of today's showers will be heavy – and even thundery in Manchester and across the Pennines. Leeds will escape the thunderstorms, with drizzle and light rain only throughout the rest of the day and tonight.

Elsewhere it becomes dry today, but with some foggy patches towards Wales. In England, tomorrow morning will see a dry, bright start in most places, with high temperatures throughout the

week. We might see one or two thunderstorms appearing as the week goes on, with temperatures everywhere at 29 to 30 degrees.

By the weekend, unfortunately, the dry weather will make way for mostly cloudy skies and rain. The rain will move from Scotland, down towards the north and reach the south coast by Saturday afternoon. Temperatures, at least, will stay mostly warm at around 21 degrees for the weekend. It might feel like a nice change from the high twenties and early thirties we'll see in the week. That's all from me until tomorrow. Enjoy the mini-heatwave while you can!

Class	8
Unit	Daily Life and Shopping
Theme	Clothing
Level	B1
Learning objectives	8.3.7.1 use appropriate subject-specific vocabulary and syntax to talk about a range of general topics, and some curricular topics;
Skills	Creative thinking skills, Problem solving
Methods. strategies and techniques	Critical thinking
Assessment	Peer assessment (Target)
Criteria	Uses a wide range of appropriate vocabulary fluently and accurately. Offers well-thought-out, logical responses to questions and demonstrates insight into the broader implications of clothing. Presents clear, well-structured arguments supported by relevant examples and logical reasoning. Demonstrates deep understanding of the broader societal and environmental impact of clothing choices.
Descriptors	Get into small groups of 3-4 students. Discuss the given questions; Reflect on the given questions

- **Clothing**

Task: discuss clothing choices and their impact on various aspects of society. Analyze how clothing can influence perceptions, culture, and environmental issues.

Group Discussion:

1. What factors influence your clothing choices? (e.g., comfort, fashion trends, price)
2. Do you think clothing reflects a person's personality or social status? Why or why not?
3. Why do different cultures have distinct traditional clothing? (Think about geography, history, and values in different cultures.)
4. How has fast fashion impacted the environment? (Consider pollution, waste, and sustainable alternatives.)

After the discussion, reflect on the following:

- How do clothing choices affect both individuals and society?
- In what ways can people make responsible clothing decisions that balance fashion, culture, and sustainability?

Class	8
Unit	Daily Life and Shopping
Theme	Buying a present for a friend.
Level	B1
Learning objectives	8.5.1.1 plan, write, edit and proofread work at text level with little support on a growing range of general and curricular topics;
Skills	Organization, Research
Methods, strategies and techniques	Critical thinking
Assessment	Cohesion of topic
Criteria	Shows clear evidence of planning and organization, with logical structure and well-developed ideas. Uses a wide range of subject-specific vocabulary and provides relevant examples to support ideas. Uses appropriate vocabulary with some relevant examples. Demonstrates strong critical thinking by clearly analyzing and evaluating different factors in gift-giving. Some minor errors, but generally well-proofread.
Descriptors (дескрипторы)	Answer the questions Make a plan Write 3 paragraphs Check for grammar, spelling, and punctuation errors.

• **Buying a present for a friend.**

Task: Write a 3-paragraph essay on the following topic: “How to Choose the Perfect Present for a Friend”

Before writing, think about these questions to help you plan:

- What factors do you consider when buying a present for a friend? (*Consider their personality, preferences, occasion, and budget.*)
- How can you make a gift meaningful or personal? (*Think about experiences, shared memories, or practical gifts.*)
- Why is it important to choose a gift thoughtfully? (*Reflect on the impact of the gift on your friendship.*)

Paragraph 1: Introduce the idea of choosing a present for a friend and why it can be a challenging task.

Paragraph 2: Discuss the factors you believe are most important when choosing a gift (e.g., personality, occasion, budget). Give examples of how you would decide between different gift options.

Paragraph 3: Conclude by explaining why thoughtful gift-giving strengthens friendships and why it’s important to plan and reflect on the choice.

Class	8
-------	---

Unit	Entertainment and media
Theme	Entertainment
Level	B1
Learning objectives	8.4.6.1 recognise the attitude or opinion of the writer on a growing range of unfamiliar general and curricular topics, including some extended texts;
Skills	Skimming, Scanning
Methods, strategies and techniques	Breakdown reading Critical thinking
Assessment	Diagnostic assessment
Criteria	Clearly identifies the main idea of the text and articulates how the writer's attitude is expressed throughout the piece, using specific examples. Provides a thorough analysis of the writer's attitude, including both positive and negative aspects of entertainment, supported by specific quotes or paraphrased sections. Reflects on personal experiences and thoughts related to the text, Provides a thorough analysis of the writer's attitude, including both positive and negative aspects of entertainment, supported by specific quotes or paraphrased sections.
Descriptors	Read the text carefully; Highlight the sentences that express the writer's views on the positive and negative aspects of entertainment; answer the questions; give reasons to your answers.

• Entertainment

Task: Read the text and complete the following tasks to recognize the writer's attitude or opinion about the role of entertainment in society.

"The Role of Entertainment in Society"

Entertainment has always played a central role in our lives, providing a way to escape from the stresses and challenges of daily life. Whether through films, music, or sports, entertainment offers us an opportunity to relax and enjoy ourselves. But entertainment is not just about fun – it also has a significant impact on our culture and values. Through the stories we watch and the music we listen to, we can learn about different cultures, ideas, and perspectives. In this way, entertainment helps to shape how we see the world.

However, there is a downside to the constant availability of entertainment. Today, many people spend hours each day watching TV or scrolling through social media, which can lead to a passive lifestyle and reduced social interactions. While entertainment can bring people together, it can also isolate individuals by encouraging them to spend more time online than in the real world.

Overall, entertainment can be both a positive and negative force in society. On one hand, it has the power to inspire and bring joy to millions of people. On the other hand, if not used wisely, it can lead to unhealthy habits and disconnect us from real-life experiences. Like anything else, it's important to find a balance between enjoying entertainment and living an active, meaningful life.

Answer the following questions:

1. **What is the writer’s overall opinion of entertainment?**
(Does the writer see entertainment as mostly positive, negative, or balanced?)

2. **How does the writer feel about the impact of entertainment on social interactions?**

(Look for statements about people spending time online or in the real world.)

3. How might attitudes toward entertainment differ across cultures? Can you think of examples where entertainment has been used to promote cultural values or social change?

4. Based on the writer's points, how do you think the role of entertainment will evolve in the future? What changes might we see in how people consume and engage with entertainment?

5. Do you think entertainment has a bigger positive or negative effect on society? Why?

Class	8
Unit	Entertainment and media
Theme	TV programs
Level	B1
Learning objectives	8.3.3.1 give an opinion at discourse level on a wide range of general topics; speaking task.
Skills	Critical thinking skills, interpersonal skills
Methods. strategies and techniques	Role play
Assessmen	Peer Assessment
Criteria	Clearly expresses opinions with well-structured arguments and relevant examples from the selected programs; Actively engages in the role play, responding thoughtfully to the partner’s points and encouraging discussion; Uses a wide range of vocabulary and complex sentence structures effectively.
Descriptors	Choose TV Programs Discuss Roles Ask and answer the questions Give reflection

• TV programs

Task: In this role play activity, students will express their opinions about different types of TV programs. They will be paired up and assigned roles to simulate a discussion or debate about the impact of TV programs on society.

Roles:

1. **TV Critic:** You will express opinions on various TV programs, highlighting their positive and negative aspects.

2. **Viewers:** You will represent different perspectives as a casual viewer, a parent concerned about content, or a student who enjoys binge-watching.

Each pair should select two to three TV programs to discuss. These could be popular series, documentaries, reality shows, or news programs. Examples might include:

- Reality TV shows (e.g., "Survivor," "The Bachelor")
- Dramas (e.g., "Stranger Things," "The Crown")
- Documentaries (e.g., "Our Planet")
- News programs (e.g., "BBC News")

Each student in the pair should decide which role they will take on. The TV Critic should prepare points about the selected programs, while the Viewers should think about their opinions as a viewer.

As the TV Critic, prepare to discuss:

- What makes the chosen TV programs engaging or informative?
- What are the drawbacks of these programs (e.g., unrealistic portrayals, lack of educational value)?
- As the Viewers, consider:
- Why do you enjoy watching these programs?
- How do you feel about the influence of these programs on society and culture?

After the role play, reflect on the following:

1. What did you learn about the different perspectives on TV programs?
2. How did expressing your opinion help you understand the impact of TV programs on society?
3. Were there any surprising arguments or insights from your partner?

Class	8
Unit	Sport, health and exercise
Theme	Physical Activities
Level	B1
Learning objectives	8.4.3.1 understand the detail of an argument on a growing range of familiar general and curricular topics;
Skills	Skimming Scanning
Methods, strategies and techniques	Critical thinking, task-based learning
Assessment	Self-assessment (Target)
Criteria	Accurately identifies the detail in the text Correctly marks statements as True or False; Clearly explains the reasoning behind their answers; Selects the correct answer that reflects the primary arguments and details in the text;

Descriptors	Read the Text Analyze the Text Complete Part 1: True/False Statements Complete Part 2: Multiple Choice Questions Review Your Responses Reflect on the Task Submit Your Work
-------------	--

Physical Activities

Task: Read the text and do the task after it.

"Physical Activities: Essential for a Healthy Life?"

Physical activity is often seen as one of the key components of a healthy lifestyle. Proponents argue that regular exercise not only improves physical health but also boosts mental well-being. They claim that physical activities like running, swimming, or even dancing can reduce the risk of chronic diseases such as heart disease, diabetes, and obesity. According to the World Health Organization, adults should engage in at least 150 minutes of moderate-intensity physical activity per week to maintain their health.

However, some critics argue that physical activity alone is not enough to ensure a healthy life. They believe that a balanced diet, sufficient sleep, and managing stress are just as important as exercise. In fact, they claim that too much focus on exercise can sometimes lead to overtraining and injuries, which can have the opposite effect on health.

Despite these criticisms, most health experts agree that physical activity remains an essential part of a healthy lifestyle. What is often debated, however, is the type and amount of exercise that is most beneficial. For some, intense workouts like weightlifting or high-intensity interval training (HIIT) are ideal for building strength and stamina. For others, gentler forms of exercise such as yoga, walking, or cycling might be more sustainable in the long run. The key, they argue, is finding an activity that fits one's lifestyle, preferences, and physical condition.

So, the question remains: Is physical activity the cornerstone of a healthy life, or is it just one piece of a larger puzzle?

Part 1: True/False Statements. Read each statement carefully. Decide whether it is True or False based on the text, and justify your answers by providing evidence or explaining your reasoning.

Statements	True	False	Reasoning
1. The World Health Organization recommends 150 minutes of moderate-intensity physical activity per week.			
2. Critics argue that physical activity is the most important factor in a healthy lifestyle.			
3. The writer suggests that yoga and walking are suitable for everyone, regardless of their fitness level.			

4. The text claims that overtraining can have negative consequences on health.			
5. The writer believes that a balanced diet and stress management are less important than physical activity.			

Part 2: Multiple Choice Questions. Choose the best answer based on the details and arguments presented in the text.

1. **What is the primary argument in favor of physical activity in the text?**

- a) It improves social relationships.
- b) It reduces the risk of chronic diseases.
- c) It is the only factor contributing to health.
- d) It is easy for everyone to do.

2. **Which of the following is mentioned as a potential risk of excessive physical activity?**

- a) Improved cardiovascular health.
- b) Increased risk of injury.
- c) Reduced muscle strength.
- d) Lack of motivation.

3. **According to the text, what do critics believe about physical activity?**

- a) It is not important for maintaining health.
- b) It should be combined with other lifestyle factors.
- c) It is more important than diet and sleep.
- d) It is the only way to prevent diseases.

4. **What is the writer's view on the best type and amount of exercise?**

- a) Everyone should engage in high-intensity exercise.
- b) Only yoga and walking are beneficial.
- c) The best exercise depends on individual preferences and conditions.
- d) There is no need for regular exercise.

5. **What is debated according to the text?**

- a) Whether physical activity is important for mental health.
- b) The role of physical activity in reducing obesity.
- c) The type and amount of physical activity that is most beneficial.
- d) Whether people should exercise at all.

Class	8
Unit	Sport, health and exercise
Theme	Health and Medication
Level	B1
Learning objectives	8.5.3.1 write with moderate grammatical accuracy on a growing range of familiar general and curricular topics
Skills	Research

Methods, strategies and techniques	Critical thinking, task-based learning
Assessment	Self-assessment
Criteria	Demonstrates a high level of grammatical accuracy Uses appropriate subject-specific vocabulary Completes all parts of the task
Descriptors	Choose a Health Problem Invent a Name for Your Medicine Describe What Your Medicine Does Explain How to Take It Highlight Why It's the Best Create a Catchy Slogan Present your invented medicine to the class

• Health and Medication

Task: Invent Your Own Medicine. Imagine that you are a pharmacist and you've invented a new medicine for treating a common health problem (e.g., cough, cold, headache, sore throat). Write a creative advertisement or description for your medicine. Include the following details:

- Name of the medicine (be creative, make up a new name!)
- What it cures
- How to take it (how often, with or without food, etc.)
- Why it's better than other medicines
- Any warnings or side effects
- Present your advertisement to the class or write it on a poster for display.

Class	8
Unit	Sport, health and exercise
Theme	Teens and Exercise
Level	B1
Learning objectives	8.4.6.1 recognise the attitude or opinion of the writer on a growing range of unfamiliar general and curricular topics, including some extended texts
Skills	Scanning Functional literacy
Methods, strategies and techniques	Think-Pair-Share
Assessment	Group assessment
Criteria	Accurately identifies the writer's attitude and opinions based on the text. Provides relevant quotes or phrases from the passage to support their answers. Effectively organizes branches and sub-branches to reflect the author's attitude

Descriptors	Read the text Answer the questions Fill in information to the mind map
-------------	--

- **Teens and Exercise**

Task: Read the text and fulfill the mind map

In today's fast-paced world, where technology often takes center stage, the importance of physical activity for teenagers cannot be overstated. Engaging in regular exercise is not just about maintaining physical fitness; it plays a crucial role in mental well-being and social interaction. Studies have shown that teens who participate in sports or other forms of physical activity are not only healthier but also exhibit improved self-esteem and reduced anxiety levels.

However, many teens face significant barriers to regular exercise. Busy schedules filled with schoolwork, extracurricular activities, and social commitments can leave little time for physical activity. Furthermore, the rise of sedentary activities, such as video gaming and binge-watching television shows, often leads to a decrease in exercise among adolescents.

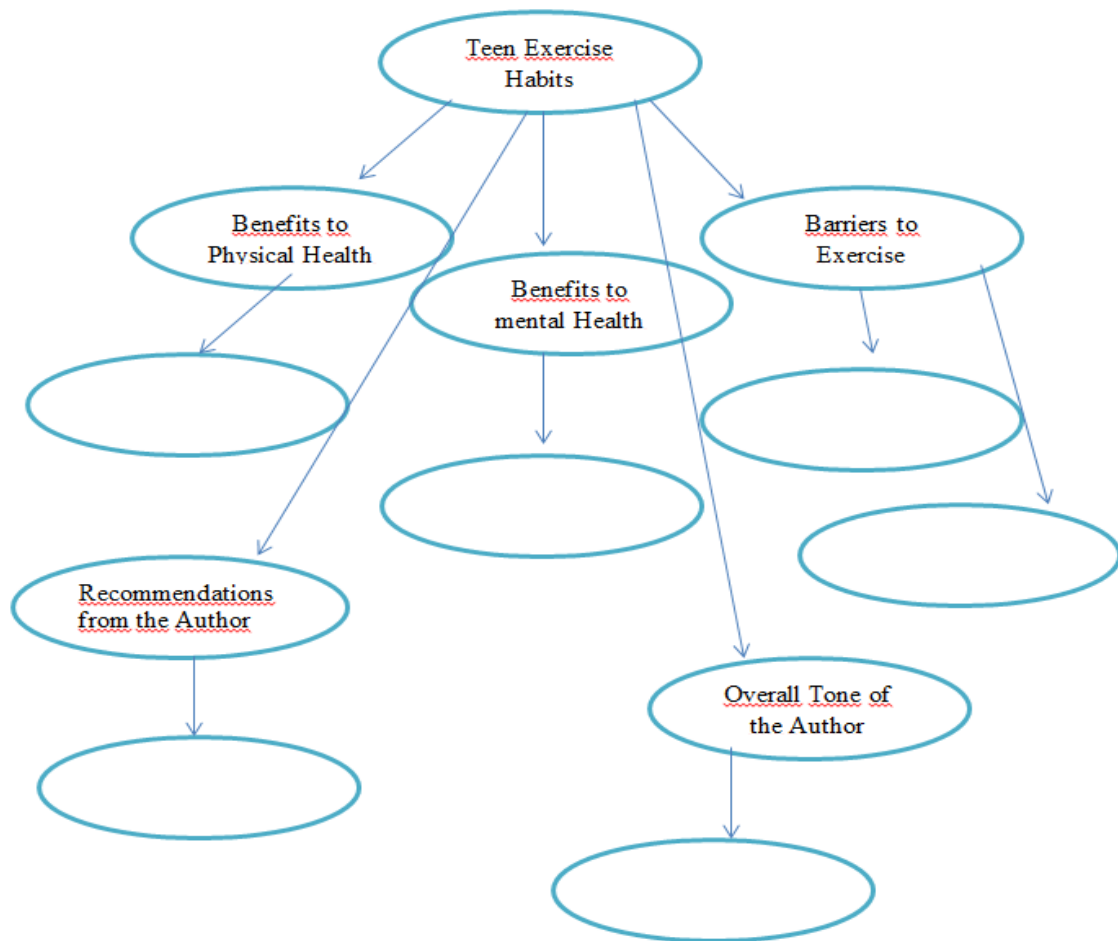
Despite these challenges, it is essential for teens to prioritize their health. Schools and communities should promote accessible sports programs and physical education classes that cater to various interests. Parents also play a vital role in encouraging their children to engage in physical activities. By fostering an environment that values fitness, we can help teens understand the long-term benefits of exercise, including improved concentration, better academic performance, and a greater sense of belonging within their peer groups.

In conclusion, while obstacles exist, the benefits of regular exercise for teens are undeniable. It is crucial to create supportive environments that encourage physical activity and help adolescents develop healthy habits that will last a lifetime.

Answer the questions:

1. What adjectives or descriptive language does the author use?
2. Are there any positive or negative connotations in their statements?
3. What solutions or recommendations does the author provide?

Fulfill the mind map

✓ Effectively organizes branches and sub-branches to reflect the author's attitude

Class	8
Unit	Travel and transport
Theme	Transportation
Level	B1
Learning objectives	8.3.7.1 use appropriate subject-specific vocabulary and syntax to talk about a range of general topics, and some curricular topics
Skills	Pronunciation, creative skills, problem-solving skills
Methods, strategies and techniques	PBL
Assessment	Self-assessment
Criteria	Uses a wide range of transportation-related words correctly Connects ideas into well coherent speech Gives reasons Actively participates in group discussion
Descriptors	Brainstorm Ideas in groups Organize Your Thoughts Write Key Phrases Present presentation to other groups

- **Transportation**

Task: Design Your Ideal Transportation System (group work) Use transport-related vocabulary and specific terminology (e.g., infrastructure, emissions, efficiency, energy sources, etc.). Ensure the structure of the presentation is logical and uses appropriate syntax for describing, comparing, and explaining.

You should talk about:

- Type of transportation (e.g., eco-friendly buses, high-speed trains, flying cars, etc.)
- Infrastructure (e.g., stations, roads, tracks, charging stations)
- Impact on the environment
- Benefits for the city’s economy and residents
- Technological innovations involved

Class	8
Unit	Travel and transport
Theme	Travelling
Level	B1
Learning objectives	8.4.2.1 understand specific information and detail in texts on a growing range of familiar general and curricular topics, including extended texts;
Skill	Skimming Extensive reading
Methods, strategies and techniques	Critical thinking
Assessment	Peer-assessment: 2 wishes and 1 star
Criteria	Includes key details from the text in the day plan. Demonstrates an understanding of the places mentioned in the passage. Presents the day’s activities in a clear and logical order (morning, afternoon, evening). Uses travel-related vocabulary (e.g., landmarks, visit, explore, etc.).
Descriptors	Read the Passage Carefully Think About Your Day Plan Use details from the text Make some notes Present your plan to the others

- **Travelling**

Task: Read the travel guide passage and use the information from the passage to create a plan for one day in Italy.

«A Day in Italy»

Italy is famous for its rich history, stunning scenery, and delicious food. If you are spending a day in **Rome**, start your morning by visiting the **Colosseum**, one of the most famous landmarks in the world. After exploring the Colosseum, take some time to visit the **Vatican Museums**, where you can see beautiful artwork, including the Sistine Chapel.

In the afternoon, head to the **Amalfi Coast**, a beautiful seaside area. You can visit the town of **Positano**, which is known for its colorful houses and charming streets. This is a great place to relax, take photos, and enjoy some traditional Italian seafood.

For the evening, visit the city of **Venice**, where you can take a gondola ride along the canals. Make sure to stop by **St. Mark's Basilica**, a famous church in the city, and enjoy a relaxing evening walk through the narrow streets.

Create Your Day Plan

Using the passage above, make a plan for your perfect day in Italy. In your plan, include:

Morning:

- ✓ Where will you go in the morning?
- ✓ Why did you choose this place?

Afternoon:

- ✓ What will you do in the afternoon?
- ✓ What activities or sights will you enjoy?

Evening:

- ✓ How will you spend your evening?
- ✓ What is special about the place you will visit?

Class	8
Unit	The Natural World
Theme	Endangered species
Level	B1
Learning objectives	8.2.7.1 recognize typical features at word, sentence and text level of a growing range of spoken genres;
Skills	Comprehension
Methods, strategies and techniques	Informational listening techniques
Assessment	Self-assessment
Criteria	Fills the gap appropriately based on context. Demonstrates understanding of key vocabulary related to shark conservation. Shows comprehension of the main ideas presented in the text.
Descriptors	Read the passage carefully. Refer to the word bank and choose the correct word to fill in each gap. Write your answers in the gaps provided. Review your answers to ensure they make sense in the context of the passage.

• Endangered species

Listen to the audio. Use the words below to fill in the gaps. Each word can be used only once.

conservation endangered cities fishing
sharks species billion protected
marine evidence

Agreement has been reached to provide protection for 18 threatened _____ of sharks and rays. The Convention on International Trade in _____ Species (_____) has decided to enhance the safeguarding of these _____ creatures against commercial _____. Many of these at-risk species are targeted for their meat and fins. Examples of the _____ animals that will be protected include the fastest shark in the world (the mako shark), as well as wedgefishes and guitarfishes. The Wildlife _____ Society stated: "Sharks are vulnerable...There is clearly growing momentum to ensure that these species...remain for future generations."

_____ is a global treaty established in 1973, signed by 182 different countries, aimed at protecting _____ animals and plants. The primary focus of the recent meeting was on the preservation of sharks. It is estimated that around 100 million sharks are killed annually due to commercial fishing. Some conservationists believe the actual number could reach as high as 273 million. Forty countries contended that the mako shark was not endangered, citing insufficient _____ to prove it was disappearing due to fishing activities. The global market for shark fins is estimated to be valued at over \$1.2 _____.

Transcript

There is agreement on protecting 18 threatened species of sharks and rays. The Convention on International Trade in Endangered Species (CITES) agreed to give greater protection for the marine creatures from commercial fishing. Many of the threatened species are hunted for their meat and fins. Some of the protected species include the world's fastest shark (the mako shark), wedgefishes and guitarfishes. The Wildlife Conservation Society said: "Sharks are vulnerable...Momentum is clearly building to ensure that these species...continue to be around for future generations."

CITES is an international treaty established in 1973 signed by 182 different states to protect endangered animals and plants. The focus of the weekend meeting was on protecting sharks. The number of sharks killed each year by commercial fishing is estimated at 100 million. A conservation group said this could be as high as 273 million. Forty countries disagreed that the mako shark was in danger because there was not enough evidence to show it was disappearing as a result of fishing. The global shark fin market is thought to be worth over \$1.2 billion.

Class	8
Unit	Food and drink
Theme	Healthy Eating
Level	B1
Learning objectives	8.6.3.1 use a growing variety of compound adjectives and adjectives as participles and some comparative structures including not as...as, much ...than to indicate degree on a range of familiar general and topics;
Skills	Writing, creative skills, problem-solving skills
Methods. strategies and techniques	Task based learning
Assessment	Self-assessment
Criteria	Effectively uses a variety of compound adjectives and adjectives as participles. Correctly employs comparative structures, including not as...as and much ...than .

	Presents ideas in a clear, logical manner with a well-structured format. Engages the reader with interesting facts and suggestions related to healthy eating.
Descriptors	Choose a focus topic within healthy eating. Research your topic if needed. Outline your article with introduction, main body, and conclusion. Write your article using the outlined structure. Edit and revise your article for clarity and language use. Share your work for feedback.

Task: Write an Article on Healthy Eating

Decide on a specific aspect of healthy eating you want to write about. This could be:

The benefits of a balanced diet.

Comparing different diets (e.g., vegetarian vs. omnivorous).

Tips for making healthy meals.

The importance of eating whole foods.

Use compound adjectives (e.g., nutrient-rich, well-balanced) and adjectives as participles (e.g., exciting, filling) to describe food options and meals.

Include comparative structures:

Example of not as...as: "Eating processed snacks is not as healthy as choosing fresh fruits."

Example of much ...than: "A whole-grain sandwich is much better than a sugary pastry for lunch."

Class	8
Unit	Food and Drink
Theme	Festival Food calendar
Level	B1
Learning objectives	8.4.3.1 - understand the detail of an argument on a range of familiar general and curricular topics, including some extended texts;
Skills	Analyzing, scanning, classifying
Methods. strategies and techniques	Critical thinking technology
Assessment	Peer assessment Self-assessment
Criteria	-correct identifying of main idea of the text; -proof the clear understanding of the text -correct answering;
Descriptors	- demonstrate understanding of specific details from the text by selecting the correct answer. - identify key information about the festivals, such as locations and themes.

- **Food festivals of Italy and Kazakhstan.**

Pizza fest has brought foodies to Naples, Italy each year since 1995. Headquartered in the birthplace of pizza, the festival features chefs from around the globe coming together to make all sorts of pizza. The city is essentially turned into a pizza village, with plenty of food and activities to keep you busy. Pizza fest can last over a week and usually takes place in early summer. Any time of the year is a great time to

visit Naples, but if you love pizza, then visiting during Pizza fest can make the trip extra special. Pizza aside, the city is filled with many opportunities to fulfill your inner foodie. While a traditional Neapolitan-style pizza may not be everyone's favorite, the festival gives visitors the chance to try different varieties.

Almaty apple festival is celebrated in September. The most famous creation of Almaty is celebrated by conducting a festival where various kinds of apples are in display. Traditional Kazakh dishes such as kazy, karta, zhal, zhaya are also exhibited here. Music festival in Kazakhstan, Astana International Contest of Kazakh Song is the festival where one can view the tribute to Kazakh music. The Contest of Kazakh melody is held every year in September. Abroad

entertainers from all over Poland, Uzbekistan and Germany contend to sing Kazakh tunes in their local dialects. The celebration is a major occasion in Astana, with nearby choirs and youngsters' gatherings being called upon to go with a considerable lot of the challengers.

Task 1. Choose correct answer.

1. Where is the Pizza Fest held?

- a) Almaty
- b) Rome
- c) Naples
- d) Astana

2. What type of food is primarily featured at the Pizza Fest?

- a) Pasta
- b) Apples
- c) Pizza
- d) Traditional Kazakh dishes

3. When does the Almaty Apple Festival take place?

- a) June
- b) September
- c) January
- d) December

4. What is celebrated at the Astana International Contest of Kazakh Song?

- a) Traditional dishes
- b) Kazakh music
- c) Local crafts
- d) Dance performances

Class	10
Unit	Science and scientific phenomenon
Theme	<i>Famous scientists</i>
Level	B2
Learning objectives	10.2.1 - understand the main points in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.4.1 - understand main points in extended texts on a wide range of unfamiliar general and curricular topics;
Skills	Writing, communication skills
Methods, strategies and techniques	<i>Critical thinking, mind mapping</i>
Assessment	<i>Formative assessment based on participation in group discussions, completion of writing tasks (such as summarizing or writing a short biography of a famous scientist), and peer evaluation of presentations.</i> Teachers will assess students' ability to understand and convey key information from listening and reading tasks.
Criteria	Students demonstrate understanding of key points from listening/reading tasks by providing accurate summaries. They can write clear and concise reports or short texts about famous scientists, presenting main ideas and supporting details.
Descriptors	Students should: (1) Identify the key contributions of a famous scientist (e.g., Newton, Curie) in listening tasks, (2) Extract the main ideas from extended texts, (3) Use appropriate language and structure in writing about scientific discoveries, (4) Collaborate effectively with peers during group work.

Task 1: Cause and Effect Analysis. Choose one famous scientist and analyse the cause and effect of their discovery or invention. Discuss how their discovery influenced the world. Present your findings in a paragraph or a short presentation.

Example: Scientist: Marie Curie

Cause: Marie Curie wanted to understand the nature of radioactive substances.

Effect: Her discoveries of radium and polonium led to advances in cancer treatment and nuclear science. Without her work, modern radiotherapy treatments may not exist today.

Task 2: Compare and Contrast Two Scientists. Examine the similarities and differences between the contributions of two scientists. Write a short essay or create a Venn diagram highlighting similarities and differences in their discoveries, impact, and challenges they faced. Discuss what makes their contributions similar or different.

Example: *Nikola Tesla and Thomas Edison both contributed to the development of electricity, but they had different approaches. Tesla focused on alternating current (AC), while Edison promoted direct current (DC). Tesla's AC is used worldwide*

today because it is more efficient for transmitting electricity over long distances, while Edison's DC is limited to short-range power supply.

Task 3: Ethical Dilemmas in Science

Instructions:

Think about a discovery or invention made by a famous scientist that had both positive and negative consequences. Discuss the ethical implications of their work in a written essay or group debate.

Example: *J. Robert Oppenheimer led the development of the atomic bomb during World War II. While it helped end the war, it also led to massive destruction in Hiroshima and Nagasaki. The invention of nuclear weapons continues to pose a threat to global security today. Was Oppenheimer's contribution more beneficial or harmful?*

Class	10
Unit	Science and scientific phenomenon
Theme	A world without disease
Level	B2
Learning objectives	10.2.1 - understand the main points in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.4.1 - understand main points in extended texts on a wide range of unfamiliar general and curricular topics;
Skills	Reading, interpersonal skills
Methods, strategies and techniques	Research Projects Debates and Discussions Role-Playing Scenarios
Assessment	Peer-assessment
Criteria	Demonstrates a comprehensive understanding of disease prevention and eradication methods, including key historical examples and current advancements. Effectively analyzes the implications of living in a disease-free world. Presents information in a clear and logical structure, making it easy to follow the argument. Communicates ideas succinctly, ensuring that complex concepts are accessible to the audience.
Descriptors	Provides well-researched information and relevant examples about disease prevention and eradication. Uses concise language that clearly conveys complex ideas to the audience. Incorporates original ideas and innovative presentation methods to enhance the topic. Demonstrates grammatical correctness and clear pronunciation in both written and spoken presentations.

Task 1: Vocabulary Quiz

Instructions:

1. Create a list of vocabulary words related to genes and DNA (e.g., gene, DNA, mutation, chromosome, CRISPR).

Example:

- **Words:**

- Gene
- DNA
- Mutation
- Chromosome
- CRISPR

- **Definitions:**

1. A segment of DNA that determines a specific characteristic.
 2. The genetic material found in all living organisms.
 3. A change in the DNA sequence.
 4. A structure that carries genetic information.
 5. A tool for editing genes.

Outcome: Students will reinforce their understanding of key terminology.

Task 2: Reading Comprehension

Example Text: "DNA, or deoxyribonucleic acid, is the hereditary material in humans and almost all other organisms. It consists of two strands that coil around each other to form a double helix. Genes are segments of DNA that contain instructions for building proteins. Gene editing, especially with technologies like CRISPR, allows scientists to make precise changes to the DNA sequence, which can help in treating genetic diseases."

1. What does DNA stand for?
2. How is DNA structured?
3. What is the role of genes in DNA?

Outcome: Students will practice reading comprehension and extract key information.

Task 3: Create a Mini-Poster about a topic related to genes or DNA, such as "How Gene Editing Works" or "The Importance of DNA." The poster should include visuals, bullet points, and brief explanations.

Example Topic: How Gene Editing Works

- **Visuals:** Diagrams of the CRISPR process.
- **Bullet Points:**
 - CRISPR targets specific DNA sequences.
 - It cuts the DNA at the desired location.
 - New genetic material can be added to replace the old sequence.

Class	10
Unit	Science and scientific phenomenon
Theme	Myth busters: Jobs related to science
Level	B2
Learning objectives	10.5.2.1 - use a growing range of vocabulary, which is appropriate to topic and genre, and which is spelt accurately 10.3.4.1- evaluate and comment on the views of others in a growing variety of talk contexts on a growing range of general and curricular topics; 10.4.1.1 - understand main points in extended texts on a wide range of unfamiliar general and curricular topics
Skills	Reading, research skills
Methods. strategies	Research Projects Role-Playing Activities

and techniques	
Assessment	Peer-assessment, Reflective Journals
Criteria	<p>Demonstrates a solid understanding of vocabulary relevant to science careers, using it correctly in discussions.</p> <p>Effectively evaluates and articulates different viewpoints on science-related careers during discussions.</p> <p>Comprehends and summarizes the main ideas of extended texts about science jobs and related myths.</p>
Descriptors	<p>Utilizes an expanding vocabulary accurately and appropriately within context.</p> <p>Engages thoughtfully with peers, providing constructive feedback and insights during discussions.</p> <p>Summarizes key points from readings clearly, demonstrating comprehension of complex texts.</p> <p>Presents information in an organized manner, using correct grammar and pronunciation in both spoken and written formats.</p>

Task 1: Myth vs. Fact Analysis

Instructions:

1. Research common myths about specific science careers (e.g., scientists only work in labs, all science jobs are high-paying).
2. Create a two-column chart: one side for the myth and the other for the factual information that debunks it.
3. Present your findings in a small group discussion, explaining how the fact corrects the myth.

Example:

Myth	Fact
Scientists only work in labs.	Many scientists work in field research, policy development, and education, not just labs.
All science jobs are high-paying.	While some science jobs pay well, many are entry-level or in academia, which can be lower-paying.

Task 2: Role-Playing Scenarios

Instructions:

1. In groups, choose a specific science job (e.g., environmental scientist, biomedical engineer).
2. Create a short role-play scenario (3-5 minutes) that highlights both the job's responsibilities and a common myth about it.
3. Perform the role-play for the class and conclude by addressing the myth and presenting the reality of the job.

Example:

- **Role-Play Scenario:** A day in the life of a biomedical engineer.
 - **Myth:** Biomedical engineers only design medical devices.
 - **Reality:** They also work on improving healthcare systems and ensuring patient safety through technology.

Task 3: Research and Debate

Instructions:

1. Choose a science-related job that is often misunderstood (e.g., a science communicator or a lab technician).
2. Conduct research to understand the actual roles and challenges of this job.
3. Organize a debate where one group argues for the common misconceptions about the job, while the other group presents facts to counter those misconceptions.

Example:

- **Job Chosen:** Science communicator
- **Misconception:** Science communicators just simplify complex topics.
- **Counter Argument:** They play a crucial role in public understanding of science and must balance accuracy with accessibility, often translating complex research for a general audience.

Class	10
Unit	Natural disaster
Theme	Disasters
Level	B2
Learning objectives	10.6.9.1 use appropriately a wide variety of active and passive simple present and past forms and past perfect simple forms in narrative and reported speech on a wide range of familiar general and curricular topics 10.5.3.1 write with grammatical accuracy on a range of familiar general and curricular topics 10.3.1.1 use formal and informal language registers in talk on a wide range of general and curricular topics
Skills	reading
Methods, strategies and techniques	Research Projects Role-Playing
Assessment	- Peer Reviews: Provide constructive feedback on classmates' written and spoken work
Criteria	- Demonstrates a solid grasp of grammatical forms, using them accurately in both spoken and written tasks. - Shows the ability to switch between formal and informal language registers appropriately during discussions - Writes narratives and reports clearly, with a logical structure and few grammatical errors
Descriptors	- Uses a variety of grammatical structures correctly and appropriately in context - Engages in discussions with confidence, appropriately using formal and informal language as needed - Summarizes key points from readings and discussions, demonstrating comprehension of the topic - Presents information in an organized manner, maintaining grammatical accuracy and coherence throughout

Task 1: Disaster Case Study Analysis

Instructions:

1. Choose a specific natural disaster (e.g., Hurricane Katrina, the 2011 Japan earthquake).
2. Research the causes, effects, and responses to that disaster.
3. Create a case study report that includes:
 - A brief description of the disaster.
 - An analysis of its impact on people, the environment, and the economy.
 - A discussion of the effectiveness of the response efforts.
4. Present your case study to the class, using narrative and reported speech to describe the events.

Example:

- **Disaster:** 2011 Japan Earthquake and Tsunami
- **Description:** On March 11, 2011, Japan experienced a magnitude 9.0 earthquake followed by a devastating tsunami.
- **Impact:** Thousands lost their lives, entire communities were destroyed, and the Fukushima nuclear disaster occurred.
- **Response Analysis:** The Japanese government and international organizations provided immediate relief, but the response faced criticism regarding preparedness and communication.

Task 2: Role-Playing Emergency Response

Instructions:

1. In groups, assign each member a role related to disaster response (e.g., emergency services, government officials, local residents).
2. Create a scenario based on a specific natural disaster (e.g., a flood in a small town).
3. Role-play the emergency response meeting, discussing actions to take before, during, and after the disaster.
4. After the role-play, reflect on how different roles communicated (formal vs. informal language) and the decisions made.

Example:

- **Scenario:** Flood response meeting for a small town.
- **Roles:** Mayor, firefighter, local business owner, resident.
- **Discussion Points:** Evacuation plans, resource allocation, community communication strategies.

Task 3: Myths vs. Facts Debate

Instructions:

1. Identify common myths about natural disasters (e.g., "Earthquakes only happen in California" or "Hurricanes are always predictable").
2. Divide the class into two teams: one that defends the myths and one that debunks them with facts.
3. Each team prepares arguments and evidence to support their position.
4. Conduct a structured debate, allowing each team to present their points and rebuttals.

- After the debate, discuss what was learned about the realities of natural disasters.

Example:

- **Myth:** "Tornadoes only happen in the Midwest."
- **Fact:** Tornadoes can occur in many places, including the Southeast and even in parts of Europe.

Task 4: Create a Disaster Preparedness Guide

Instructions:

- In small groups, choose a specific type of natural disaster (e.g., earthquakes, wildfires, hurricanes).
- Research the necessary steps individuals and families should take to prepare for this disaster.
- Create a comprehensive disaster preparedness guide that includes:
 - Key facts about the disaster.
 - Essential supplies to have on hand.
 - Safety tips for before, during, and after the disaster.
 - Local resources (e.g., shelters, emergency contacts).
- Present your guide to the class, using both formal and informal language to engage your audience.

Example:

- **Disaster Chosen:** Earthquake
- **Key Facts:** Earthquakes can happen suddenly and may cause significant damage.
- **Essential Supplies:** First aid kit, bottled water, flashlight, non-perishable food.
- **Safety Tips:**
 - Before: Secure heavy furniture and create a family emergency plan.
 - During: Drop, cover, and hold on until the shaking stops.
 - After: Check for injuries, avoid damaged areas, and stay tuned to emergency alerts.

Class	10
Unit	Natural disaster
Theme	Safety. Prediction and prevention
Level	B2
Learning objectives	10.3.3 .1- explain and justify own and others’ point of view on a wide range of general and curricular topics; 10.4.5.1 - deduce meaning from context in extended texts on a wide range of familiar general and curricular topics, and some unfamiliar topics; 10.6.9.1 - use appropriately a wide variety of active and passive simple present and past forms and past perfect simple forms in narrative and reported speech on a wide range of familiar general and curricular topics
Skills	Vocabulary
Methods. strategies and techniques	- Research Projects: Investigate different prediction and prevention methods for specific natural disasters - Role-Playing Exercises: Simulate emergency situations to practice decision-making and communication - Case Studies: Analyse real-life examples of successful disaster prediction

	and prevention efforts
Assessment	Written Reflections Peer Feedback
Criteria	Clearly articulates and justifies personal and others' viewpoints on safety measures related to natural disasters Deduces meanings accurately from context in texts, showing understanding of key concepts in safety and prevention Employs a variety of grammatical structures appropriately in both written and spoken formats
Descriptors	Demonstrates an expanding vocabulary related to safety and disaster prevention, using terms accurately in context Engages thoughtfully in discussions, providing well-reasoned arguments and justifications Summarizes and interprets key ideas from readings, showing comprehension of complex topics Presents information in a coherent manner, maintaining grammatical accuracy and clarity in communication

Task 1: Create a Safety Plan

Instructions:

1. In small groups, choose a specific natural disaster (e.g., earthquake, flood, hurricane).
2. Research safety measures and prevention strategies related to your chosen disaster.
3. Develop a comprehensive safety plan that includes:
 - An overview of the disaster and its potential impacts.
 - A list of safety supplies needed.
 - Step-by-step actions to take before, during, and after the disaster.
 - Community resources (shelters, emergency contacts).
4. Present your safety plan to the class, justifying your choices and explaining how they will help mitigate risks.

Example:

- **Natural Disaster Chosen:** Earthquake
- **Overview:** Earthquakes can occur suddenly and may cause significant damage to buildings and infrastructure.
- **Safety Supplies:** First aid kit, bottled water, flashlight, non-perishable food, sturdy shoes.
- **Actions:**
 - Before:** Secure heavy furniture and create a family communication plan.
 - During:** Drop, cover, and hold on until the shaking stops.
 - After:** Check for injuries, avoid damaged structures, and stay updated with emergency services.

Task 2: Analyse Disaster Prediction Methods

Instructions:

1. Individually or in pairs, select a disaster prediction method (e.g., meteorological models for hurricanes, seismic monitoring for earthquakes).

2. Research how this method works, its accuracy, and its limitations.
3. Write a short report (300-500 words) analyzing the effectiveness of this method, including:
 - Explanation of the prediction technique.
 - Discussion of its strengths and weaknesses.
 - Real-world examples of its application and impact.
4. Share your findings in a class discussion, providing evidence to support your analysis.

Example:

- **Prediction Method Chosen:** Seismic Monitoring
- **Explanation:** Seismic monitoring involves using sensors to detect ground movements and predict potential earthquakes.
- **Strengths:** Can provide early warnings and help in preparedness efforts.
- **Weaknesses:** Cannot predict exact times or locations of earthquakes.
- **Example:** The use of seismic data in California has led to improved building codes and preparedness training

Task 3: Debate on Safety Measures

Instructions:

1. Divide the class into two teams, one supporting a specific safety measure (e.g., mandatory earthquake drills in schools) and the other opposing it.
2. Each team should prepare arguments and gather evidence to support their stance, considering both the benefits and potential drawbacks.
3. Conduct a structured debate, allowing each team to present their arguments, rebuttals, and concluding statements.
4. After the debate, hold a class discussion to reflect on the arguments presented and the importance of evaluating safety measures critically.

Example:

- **Safety Measure Debated:** Mandatory Earthquake Drills in Schools
- **Support Team Argument:** Earthquake drills can save lives by teaching students how to respond effectively in an emergency.
- **Opposition Team Argument:** Mandatory drills can cause anxiety among students and take time away from other educational activities.

Classe	8e classe
Unité	Thème 4 : « L’homme et ses capacités »
Thème	4.1. Le progrès et la vie de l’homme
Niveau	A2
Objectifs d'apprentissage	8.3.2 Comprendre des informations spécifiques et des détails dans des textes sur divers sujets généraux et éducatifs familiaux, y compris certains textes longs. 8.3.3 Comprendre les détails d’un argument sur des sujets généraux et éducatifs familiaux, y compris certains textes longs. 8.3.5 Déterminer le sens à partir du contexte dans des textes courts et certains textes longs sur divers sujets généraux et éducatifs familiaux.
Compétences	Extraction d’informations, analyse, comparaison, argumentation.

Méthodes, stratégies et techniques	Questions ouvertes et fermées, mise en correspondance des informations.
Évaluation	Auto-évaluation
Critères d'évaluation	L'élève identifie correctement au moins 70 % des informations spécifiques et des détails demandés dans un texte sur un sujet général ou éducatif familier, y compris les textes longs. L'élève identifie avec précision les détails principaux et secondaires d'un argument dans un texte et explique leur pertinence dans le contexte d'un sujet familier. L'élève interprète correctement le sens de mots ou d'expressions inconnus en s'appuyant sur le contexte, dans au moins 3 cas sur 4 dans un texte donné.
Descripteurs	À compléter selon les critères spécifiques

Le billet électronique, Air France

1. Le billet électronique, simplifiez - vous la vie avec le billet sans billet !

C'est un titre de transport disponible sur l'ensemble des vols Métropole, sur toutes les lignes Amériques Nord et Sud, les principales lignes vers l'Europe, Asie et les

Caraïbes. Il est en cours de déploiement sur les lignes Afrique et Moyen Orient : Le Billet Electronique Air France sera progressivement disponible sur les vols opérés par nos partenaires.

2. Avec Air France, facilitez -vous la vie !

Vous pouvez réserver votre Billet Electronique auprès de votre agence de voyages habituelle ou auprès d'Air France.

Il suffit pour cela de donner en référence le numéro d'un identifiant de votre choix. Un Mémo Voyage vous sera remis ou envoyé par e -mail ou fax. Il reprendra les infos importantes de votre voyage comme les horaires des vols, les terminaux de départ, les heures limites d'enregistrement, les franchises bagages.

3. Vous pouvez changer d'avis jusqu'au dernier moment.

Au départ de France, sur un simple coup de fil à votre agence Air France, vous pouvez modifier ou faire rembourser votre Billet Electronique et ce, jusqu' au dernier moment (sous réserve des conditions tarifaires) ; inutile de vous déplacer.

4. Vous n'avez aucun risque de le perdre ou de l'oublier.

Votre Billet Electronique est créé et mémorisé par Air France dans une base de données spécifique. C'est pour l'assurance de voyager sans risque de perte ou d'oublier de votre billet.

Vous gagnez du temps à l'aéroport en vous présentant directement au comptoir d'enregistrement.

5. Au départ des principaux aéroports en France et en Europe, lorsque vous voyagez sans bagages :

- gagnez du temps à l'aéroport en communiquant dès la réservation les références d'un identifiant magnétique (carte bancaire, carte de fidélisation Air France)

- à l'aéroport, enregistrez – vous en moins d'une minute grâce aux Bornes Libres Service, actuellement disponibles dans les principaux aéroports français et en cours de déploiement en Europe
- laissez- vous guider par les indications et votre carte d'accès à bord « code -barres » sera éditée très rapidement.

Bon voyage !

1. De quel type de document s'agit -il ?
 - Un billet d'avion
 - Un article de journal
 - Une brochure d'information
 - Un sommaire
2. Par qui a-t-il été publié ?
 - Une compagnie d'assurance
 - Une école de langue
 - Une compagnie aérienne
 - Une agence de voyage
3. Quel est son nom ?
4. De quoi est- il question dans ce document ?
5. Lorsqu'on veut réserver :
 - a) A quel endroit peut-on faire la réservation ?
 - b) Quelle information doit-on fournir ?
 - c) Que contient le document donné lorsque l'on fait une réservation ?
 - 1.
 - 2.
 - 3.
 - 4.

6. Si l'on souhaite changer la date ou se faire rembourser :

Il faut écrire ou téléphoner ? Justifiez en citant le texte.

.....

On doit aller en personne à l'agence. Oui ou non ? Justifiez en citant le texte

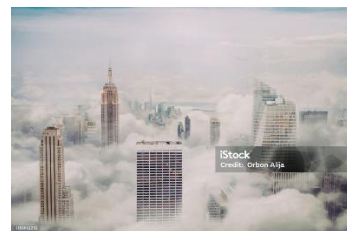
.....

7. Recherchez dans quelle partie du document se trouvent les informations suivantes. Soulignez- les dans le texte et relevez le numéro du paragraphe.
 - a) Le billet est enregistré par Air France. N.....
 - b) Il est toujours possible de faire changer son billet. N.....
 - c) Quand vous voyagez avec peu de chose, vous pouvez faire votre enregistrement très vite. N.....
 - d) Vous trouverez dans ce document les informations sur l'assurance des bagages. N.....
 - e) Vous ne pouvez pas perdre votre billet. N.....

Ключи: 1с; 2с; 3. Air France; 4. du billet électronique ; 5. a) à l'agence de voyages ou auprès d'Air France b) le numéro d'une carte de crédit ou d'une carte de fidélisation c) les horaires des vols, les terminaux de départ, les heures limites d'enregistrement, les franchises bagages ; 6. a) téléphoner ; un simple coup de fil b) non ; inutile de vous déplacer c) non ; jusqu'au dernier moment ; 7. a) 4 ; mémorisé par Air France b) 3 ; modifier votre billet c) 5 ; lorsque vous voyagez sans bagages d) 2 ; les franchises bagages e) 4; sans risque de perte

Classe	8e classe
Unité	Thème 3 : « Le temps de la paix et de la création »
Thème	3.1. Le monde qui nous entoure et l'écologie
Niveau	A2
Objectifs d'apprentissage	8.3.1 Comprendre les points principaux dans des textes inconnus portant sur divers sujets généraux et académiques, y compris certains textes longs. 8.3.2 Comprendre des informations spécifiques et des détails dans des textes sur différents sujets généraux et académiques familiers, y compris certains textes longs. 8.3.5 Identifier le sens à partir du contexte dans des textes courts et certains textes longs sur différents sujets généraux et académiques familiers. 8.3.7 Identifier les propriétés caractéristiques des mots, phrases et textes dans la plupart des genres écrits.
Compétences	Extraction d'informations, analyse, comparaison, argumentation, déduction linguistique, logique.
Méthodes, stratégies et techniques	Questions ouvertes et fermées, mise en correspondance des informations, vrai/faux, carte mentale.
Évaluation	Évaluation mutuelle
Critères	L'élève identifie avec précision les idées principales dans un texte inconnu, en utilisant les indices contextuels et structurels pour justifier ses réponses. L'élève extrait avec succès des informations spécifiques (faits, données ou exemples) dans un texte donné, en démontrant une compréhension claire des détails. L'élève déduit correctement le sens des mots ou expressions inconnus à partir du contexte dans un texte, en fournissant une explication logique. L'élève analyse avec précision les caractéristiques linguistiques (vocabulaire, structure des phrases) et stylistiques (ton, registre) dans des textes appartenant à différents genres écrits.
Descripteurs	

Quels dangers menacent..... ?

En Australie, les chats n'existaient pas autrefois. Ils ont été introduits et grimpent dans les arbres. Ils détruisent les couvées et les adultes au points qu'ils mettent en danger les espèces d'oiseaux australiens.

Dans nos villes et jardins, le nombre de chats a été multiplié par trois et il faut absolument les empêcher de continuer à augmenter.

Les petits oiseaux doivent rester libres pour pouvoir se nourrir, se reproduire, chanter, dévorer les insectes nuisibles.

Plusieurs millions d'oiseaux sont ainsi mangés chaque année et sont perdus pour la reproduction. L'homme capture et consomme plus de petits oiseaux que la nature n'est capable d'en remplacer chaque année.

En consommant des insectes empoisonnés, en recevant ou en absorbant les produits toxiques répandus à la main ou par avion dans les cultures, les petits oiseaux sont condamnés à mort par les industries chimiques. Au sol, l'assèchement des zones humides ainsi que le bétonnage des champs et des prairies réduisent les où les petits oiseaux pouvaient nicher ou se procurer de la nourriture.

La transparence des vitres ou les reflets créent des illusions d'optiques et les petits oiseaux qui ne voient pas d'obstacle viennent s'assommer contre eux et sont tués. A New York, il arrive qu'on en compte plusieurs centaines chaque nuit au moment des grandes migrations de printemps et d'automne.

1. Par quoi peut- on compléter le titre du texte ?

2. Reliez les mots à sa définition.

Couvée	qui nuit, qui fait du mal
Piégeage	se casser avec violence
Nuisible	ensemble des œufs couvés par un oiseau
Se fracasser	capture des animaux avec des pièges

3. Vrai ou faux ?

Phrase	Vrai / Faux
Le chat est un ennemi des petits oiseaux	
Il ne faut pas empêcher les chats de continuer à augmenter.	
La nature est capable de remplacer chaque année les oiseaux perdus.	
Les industries chimiques menacent les oiseaux.	

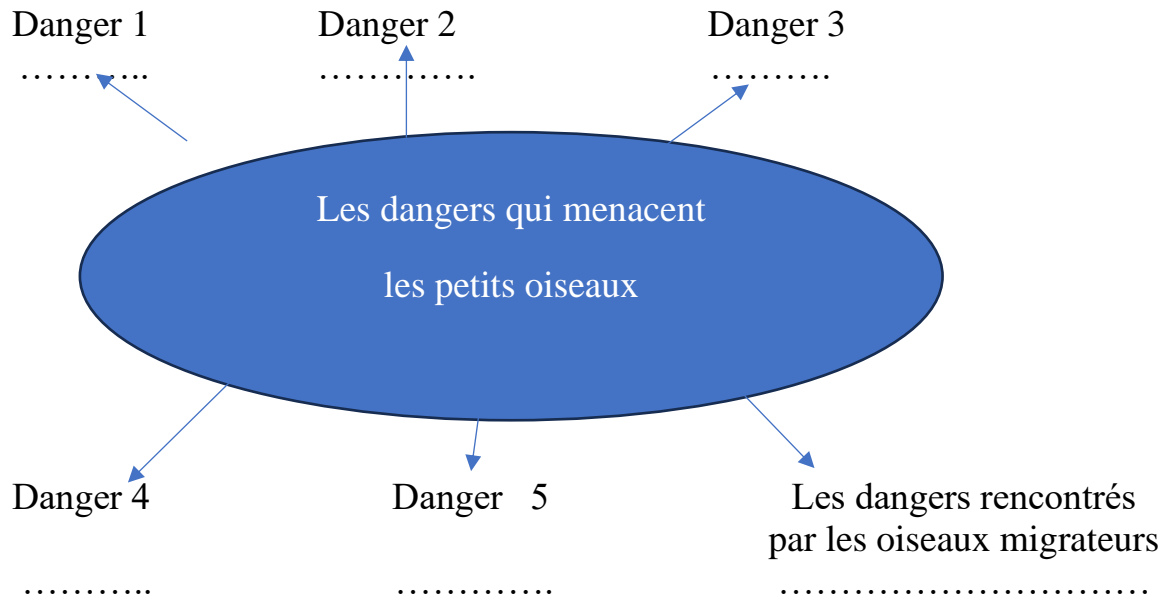
4. Numérotez de 1 à 5 ces idées selon leur apparition dans le texte.

.....	Le piégeage ou la capture des oiseaux en fait mourir beaucoup.
.....	Les grands immeubles recouverts de vitres ou de glaces trompent les oiseaux qui viennent se fracasser contre les vitres aussi bien dans la nuit que le jour.
.....	L'environnement transformé par l'homme détruit les habitats des petits oiseaux.
.....	Les industries chimiques menacent les oiseaux.
.....	Les petits oiseaux sont tués par les produits toxiques.

5. Pourquoi les oiseaux doivent- ils rester libres ?

.....

6. Relisez le texte puis complétez la carte mentale.

Ключи:

1. Nos petits oiseaux
2. Couvée : ensemble des œufs couvés par un oiseau.
Piégeage : capture des animaux avec des pièges.
Nuisible : qui nuit, qui fait du mal.
Se fracasser : se casser avec violence
3. 1,4 - vrai 2.3- faux
4. 2,5,4,1,3
5. Les petits oiseaux doivent rester libres pur pouvoir se nourrir, se reproduire, chanter, dévorer les insectes nuisibles.
6. Danger 1 : les chats
Danger 2 : le piégeage ou la capture des petits oiseaux
Danger 3 : les produits toxiques
Danger 4 : l'environnement transformé par l'homme détruit les habitats des petits oiseaux
Danger 5 : les grands immeubles recouverts de vitres ou de glaces trompent les oiseaux
Danger 6 : des pièges, des chasseurs, la pollution, la désorientation provoquée par les lumières des villes, les obstacles naturels comme les mers et les montagnes, la disparition de la nourriture traditionnelle.

Classe	8e classe
Unité	Thème 3 : Le temps de la paix et de la création
Thème	3.2. Les bonnes manières dans la vie quotidienne

Niveau	A2
Objectifs d'apprentissage	8.4.3 Rédiger avec une précision grammaticale modérée sur divers sujets généraux et scolaires familiers. 8.4.4 Utiliser, avec soutien, un style et un registre appropriés dans différents genres d'écriture sur des thèmes généraux et scolaires. 8.4.8 Écrire correctement des mots fréquemment utilisés sur des thèmes généraux et scolaires familiers. 8.4.9 Utiliser des signes de ponctuation dans les travaux écrits avec un niveau intermédiaire de précision dans des textes sur des thèmes généraux et scolaires familiers.
Compétences	Analyse, comparaison, argumentation, logique, imagination
Méthodes, stratégies et techniques	Questions ouvertes et fermées Stratégie PRM (Poser, Réfléchir, Écrire ou ART)
Évaluation	Évaluation en groupes
Critères	Le contenu, la logique du récit L'utilisation du vocabulaire lié au thème La bonne utilisation de la grammaire L'orthographe, la ponctuation.
Descripteurs	

Il faut faire.....

1. Observez bien la photo, identifiez le thème.

2. Trouvez des phrases qui illustrent la photo.
 - a) il faut faire des courses
 - b) il faut ranger la cuisine
 - c) il faut faire la vaisselle
 - d) il faut sortir la poubelle
 - e) il faut faire le linge
 - f) il faut faire la cuisine
 - g) il faut partager les tâches domestiques
 - h) il faut nettoyer le plancher
 - i) il faut trier ses déchets
3. Quelles tâches domestiques faites -vous sans problèmes ?
4. Quelles tâches détestez-vous ?
5. Comment se fait le partage des tâches dans votre famille ?
6. Rédigez un récit. Basez- vous sur la photo et les questions données.

Poser des questions	Réfléchir	Mettre en texte
---------------------	-----------	-----------------

<p>QOQ- Qui Où Quand Que Comment</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Qui est le personnage principal ? Qui sont les autres personnages ? 2. Où l'histoire a-t-elle lieu ? 3. Quand a-t-elle lieu ? 4. Que fait le personnage principal ? (Les autres personnages) 5. Qu'arrive-t-il quand le personnage principal essaie d'agir ainsi ? 6. Comment l'histoire finit-elle ? 7. Comment le personnage principal se sent-il ? 8. Comment les autres personnages sentent-ils ? 	<p>Illustrez vos idées de récit au moyen de la photo.</p> <p>Décrivez-les de différentes façons.</p> <p>Pourquoi cela pose-t-il un problème ?</p> <p>Qu'est-ce qui est arrivé ?</p>	<p>Rédigez votre récit.</p>
--	--	-----------------------------

Classe	Classe de 8e
Unité	Thème 1 : « Innovations dans le monde » (18) Télétravail : les bonnes pratiques - YouTube
Thème	1.1. Médias de masse et Internet
Niveau	A2
Objectifs d'apprentissage	<p>8.1.7 Identifier les caractéristiques spécifiques au niveau des mots, des phrases et des textes de certains genres oraux.</p> <p>8.1.8 Comprendre des récits étendus sur des sujets généraux et éducatifs.</p> <p>8.3.8 Utiliser des ressources papier et numériques, familières et parfois nouvelles, pour vérifier le sens et approfondir la compréhension.</p> <p>8.4.8 Écrire correctement des mots fréquemment utilisés sur des sujets généraux et éducatifs familiers.</p>
Compétences	Déduction linguistique, mémoire, imagination, analyse, comparaison, argumentation.
Méthodes, stratégies et	Questions ouvertes et fermées.

techniques	Diagramme en « arête de poisson » (Fishbone diagram).
Évaluation	Évaluation par les pairs.
Critères	<p>L'élève identifie correctement au moins 3 caractéristiques spécifiques (au niveau lexical, syntaxique ou structurel) d'un genre oral donné dans un extrait audio ou vidéo.</p> <p>L'élève répond correctement à au moins 80 % des questions de compréhension concernant un récit audio ou écrit étendu portant sur un sujet général ou éducatif.</p> <p>L'élève utilise avec succès au moins deux ressources (papier ou numériques) pour vérifier le sens d'un mot ou d'une expression inconnue dans un texte et formule une explication claire.</p> <p>L'élève écrit correctement au moins 90 % des mots d'un lexique donné sur un sujet général ou éducatif familier dans une activité écrite.</p>
Descripteurs	

Télétravail

- Pour qui le télétravail pourrait être positif ? Et pourquoi ?
 - Le professeur de français
 - Le médecin
 - Le conducteur
 - Le vendeur
 - Maman de 5 enfants
 - L'Informaticien
 - Handicapé
- Reliez les mots avec leur définition.

Une visioconférence	bus précis à atteindre
Une entreprise	une réunion à travers les ordinateurs
Un bureau	mettre en relation
Se connecter	organisation qui vend des services
Un objectif	période pendant laquelle on ne travaille pas
Des congés	pièce avec des meubles indispensable pour travailler
- Le télétravail, est-il présent dans votre pays ? Pour qui ? Pourquoi ?
- Croyez- vous que les télétravailleurs soient plus efficaces que les travailleurs ?
- Ecoutez et répondez.
 - Ces 20 dernières années le télétravail s'est développé grâce :
 - aux nouvelles technologies
 - aux nouvelles maladies
 - à l'évolution des entreprises
 - Qui autorise le télétravail ?
 - Le salarié
 - L'entreprise
 - Les deux
 - Les retours au bureau (ne) se font :
 - Une à deux fois par semaine
 - En cas d'urgence

Jamais

6. Reliez ces pratiques à une définition :

Rester connecté	fournir des résultats
Définir les limites	saluer tout le monde
Manager par objectif	participer à des réunions
Préserver l'esprit d'équipe	respecter les horaires

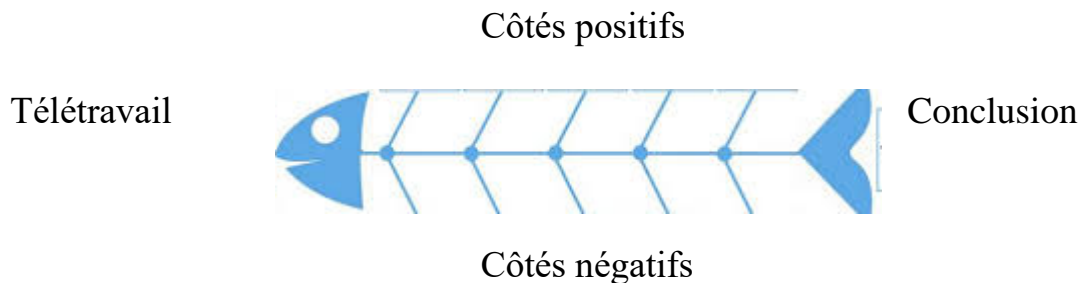
7. Il existe d'autres bonnes pratiques ?

8. Les télétravailleurs sont plus efficaces que les travailleurs ?

9. La majorité des salariés français travaillent-ils ?

10. Donnez votre avis en forme de diagramme en arêtes de poisson

11. Présentez vos idées en classe.

Utilisez les expressions :

C'est mauvais pour.....

C'est excellent pour....

C'est moins

C'est plus

Ça tue.....

On se sent

C'est bon.....

Clés 1.a, b,d,e,f,g

2. Une visioconférence

Une entreprise

Un bureau

Se connecter

Un objectif

Des congés

5 a) 1 B) 3 c) 2

6. Rester connecté

Définir les limites

Manager par objectif

Préserver l'esprit d'équipe

une réunion à travers les ordinateurs

organisation qui vend des services

pièce avec des meubles indispensable pour travailler

mettre en relation

bus précis à atteindre

période pendant laquelle on ne travaille pas

participer à des réunions

respecter les horaires

fournir des résultats

saluer tout le monde

Classe 8

Classe	Classe 8
--------	----------

Unité	Thème 2 : « Patrimoine culturel »
Thème	2.1. Littérature et choix de livres
Niveau	A2
Objectifs d'apprentissage	8.3.1 Comprendre les points principaux dans des textes variés, y compris des textes longs, sur des sujets généraux et académiques inconnus. 8.3.2 Comprendre des informations spécifiques et des détails dans des textes sur divers sujets généraux et académiques familiers, y compris certains textes longs. 8.3.3 Comprendre les détails d'un argument dans des textes traitant de sujets généraux et académiques familiers, y compris des textes longs. 8.3.4 Lire des textes longs de littérature fictionnelle et non-fictionnelle dans des domaines généraux familiers et parfois inconnus. 8.3.7 Identifier les caractéristiques spécifiques des mots, phrases et textes dans la plupart des genres écrits.
Compétences	Supposition linguistique, mémoire, analyse, comparaison, généralisation
Méthodes, stratégies et techniques	Questions ouvertes et fermées Stratégie «Nuage de mots»
Évaluation	"Évaluation mutuelle"
Critères	L'élève identifie correctement au moins 70 % des idées principales dans un texte long sur un sujet inconnu, en justifiant ses choix avec des exemples tirés du texte. L'élève localise et extrait avec précision au moins 80 % des informations spécifiques demandées dans un texte long sur un sujet familier. L'élève analyse avec exactitude au moins 75 % des arguments principaux et secondaires présentés dans un texte, en identifiant les preuves qui les soutiennent. L'élève résume efficacement le contenu principal d'un texte littéraire ou non-fictionnel long, en mettant en évidence les thèmes, les personnages ou les idées clés. L'élève reconnaît et explique au moins 3 caractéristiques spécifiques d'un genre écrit (ex. : structure narrative, type de vocabulaire, ton) dans un texte donné.
Descripteurs	

Silence on lit !

1. Faites le nuage de mots avec « lire »
2. Lisez le texte, ajoutez les mots dans votre nuage.

Depuis 2010, le lycée d'Ankara pratique une expérience formidable : chaque jour, à heure fixe et pendant 15 minutes, tout s'arrête comme par enchantement : chacun s'immobilise et se met à lire. Les élèves ainsi que tous les membres du personnel qu'il soit enseignant ou administratif doivent se plier à ce rituel quotidien.

Ainsi, quand sonne la cloche, on est libre de bouquiner ce qu'on veut, sauf des manuels scolaires ou des magazines. Dans la cour, les classes ou les couloirs, chacun a le nez plongé dans une lecture. Le livre est donc devenu pour tous un objet du quotidien, une habitude et même un plaisir.

Devant le succès évident de cette initiative, plusieurs collèges et lycées de France ont lancé à leur tour une opération analogue appelée *Silence on lit !*

Ce slogan pourrait sonner comme un ordre, mais Florence Robine, rectrice

d'académie, le définit comme étant « davantage une invitation qu'un ordre. Au début, il faut quand même forcer la nature, sinon c'est difficile de rentrer dans l'univers des livres ».

Les bénéfices de la lecture sont multiples. Elle offre à celui qui la pratique régulièrement un plaisir et une meilleure compréhension du monde et contribue à enrichir ses propres moyens d'expression. Passer de rien du tout à un peu de lecture permet de multiplier son lexique par deux. De plus, selon une étude britannique, 76% des lecteurs se déclarent plus sereins et heureux grâce à la lecture ; lecture et méditation activeraient les mêmes zones du cerveau.

Aux bienfaits de la lecture, s'ajoutent ceux qu'apporte le silence. Ce dernier ouvre une parenthèse bénéfique dans la pollution sonore qui caractérise nos sociétés contemporaines. Faire le silence est un acte significatif qui apaise et permet de se retrouver soi-même en faisant abstraction du reste. De fait, tous les enseignants concordent à dire que ce quart d'heure qui interrompt la leçon n'est pas du temps perdu puisqu'après la pause-lecture, les élèves sont beaucoup plus réceptifs au cours qui reprend.

1. En quoi consiste l'expérience innovante du lycée ?
 - A) Pratiquer le sport 15 minutes par jour
 - B) C'est une sorte de pause-lecture obligée
 - C) C'est annuler tous les devoirs
 - D) Annuler les récréations au lycée
 - E) C'est annuler les pauses-déjeuner
2. Qu'est-ce qu'on doit faire à ce moment ?
 - A) Lire des manuels scolaires
 - B) Lire des magazines.
 - C) Lire ce que l'on veut
 - D) Aller au resto du lycée
 - E) Aller dans la cour intérieure du lycée
3. Quels sont les bénéfices de la lecture, d'après le texte ?
 - A) La lecture apaise
 - B) La lecture, c'est un agréable passe-temps
 - C) La lecture est un exercice
 - D) La lecture ennuie
 - E) La lecture influence positivement sur notre esprit et notre vie
4. Et quels sont les aspects bénéfiques du silence ?
 - A) Il contribue à s'enrichir mentalement
 - B) Le silence apaise
 - C) Le silence augmente le niveau de stress
 - D) Le silence, c'est un agréable passe-temps
 - E) On ne sait pas
5. Selon les enseignants, qu'est-ce qu'il arrive après la lecture ?

Ключи:

- 1) B
- 2) C

- 3) E
- 4) B
- 5) Les élèves sont beaucoup plus réceptifs

Classe	8e classe
Unité	Thème 2 : « Patrimoine culturel »
Thème	2.1. Littérature et choix des livres
Niveau	A2
Objectifs d'apprentissage	8.3.1 Comprendre les points principaux dans des textes variés sur des sujets généraux et scolaires inconnus, y compris certains textes longs. 8.3.2 Comprendre des informations spécifiques et des détails dans des textes liés à différents sujets généraux et scolaires familiers, y compris certains textes longs. 8.3.3 Comprendre les détails d'un argument dans le cadre de sujets généraux et scolaires familiers, y compris certains textes longs. 8.3.4 Lire des textes longs de différents genres littéraires et non littéraires dans le cadre de sujets généraux et scolaires familiers ou moins connus. 8.3.7 Identifier les caractéristiques des mots, phrases et textes dans la plupart des genres écrits.
Compétences	Déduction linguistique, Mémoire, Analyse, Comparaison, Synthèse
Méthodes, stratégies et techniques	Questions ouvertes et fermées Stratégie « Entretien »
Évaluation	évaluation mutuelle.
Critères	Clés de correction avec réponses exactes Cohérence et logique de la narration Utilisation du vocabulaire lié au thème Bonne utilisation de la grammaire Orthographe et ponctuation correctes.
Descripteurs	

1. Lisez le texte. Proposez un titre.

.....

« Ces livres entassés les uns sur les autres à coté de mon lit, je les lisais et les relisais depuis mes quatorze ans et je ne me laissais pas de rêver de ces voyageurs qui abandonnent tout ou presque pour visiter la planète. Mais on ne quitte pas ses parents à 14 ans, ni à seize ans d'ailleurs. Le mariage et les enfants n'aident pas non plus à la réalisation de type de rêve : à vingt ans, je me suis retrouvée coincée par ma vie familiale et je m'obligeais à ne plus rêver que par les livres, documentaires et films d'aventures.

Pourtant ce soir, je sais que ce rêve va se concrétiser. Il manque quelques mises au point mais il faut que j'accomplisse ce voyage auquel j'aspire depuis toute jeune ». Julie force l'admiration. Au début de cette histoire, elle est mariée avec un ouvrier agricole, elle élève deux filles avec un chien et deux chevaux, le ménage ne roule pas sur l'or... Bref, elle est dans la pire des configurations pour vivre l'aventure, réservée, comme chacun sait, aux jeunes, aux célibataires et autres aventuriers de notre société. Mais tranquillement, pas à pas, elle réussit ce tour de force de tout organiser, sa vie et celle de sa famille, pour accomplir son rêve d'adolescente : une

boucle en solitaire de cinq mille kilomètres à travers la France, l'Italie, la Suisse et l'Autriche avec son cheval Perceval et son chien Miro.

2. Complétez votre fiche d'interview.

Titre de l'ouvrage.....

Nom de l'auteur : Julie Desp

Profil :

- Situation familiale.....

- Lieu de résidence.....

- Situation financière.....

- Caractéristiques du voyage réalisé :

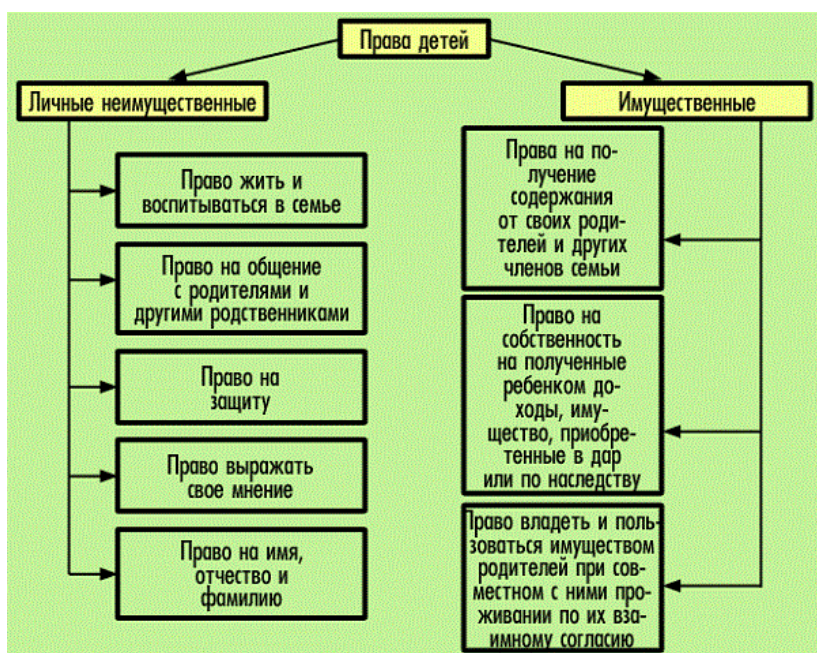
- Type de voyage.....

- Moyen de transport.....

- Itinéraire.....

3. Vous avez parcouru un pays. Rédigez le résumé de ce voyage pour témoigner dans un magazine de voyage.

Класс	8
Раздел	Семья: права и обязанности. Синтаксис и пунктуация.
Тема	Семейные обязанности детей. Знаки препинания при обособленных несогласованных определениях
Цели обучения	8.1.3.1 пересказывать содержание текстов различных типов речи с изменением лица, сохраняя структуру исходного текста; 8.2.1.1 понимать основную информацию сплошных и несплошных текстов (в том числе особенности письменной формы речи), извлекая открытую и скрытую (подтекст) информацию.
Навыки	Слушание и говорение. Критическое мышление
Методы и приемы	Метод проблемного обучения. «Доработай схему»
Оценивание	Устная обратная связь учителя. Самооценивание
Критерии	Понимает основное содержание несплошного текста, извлекая открытую и скрытую информацию; Пересказывает содержание текста с изменением лица.
Дескрипторы	Передаёт основное содержание несплошного текста, извлекая открытую и скрытую информацию; дополняет несплошной текст; пересказывает содержание текста от первого лица ед.ч.

1. Ознакомьтесь с несплошным текстом. Как вы думаете, какая информация в нем открытая, а какая скрытая?

2. Доработайте схему, добавив в нее раздел «Обязанности детей», перечислите их.

3. Передайте содержание доработанной схемы в виде сплошного текста от первого лица ед.ч.

Класс	8
Раздел	Развлечения и спорт
Тема	О спорт, ты – мир! Знаки препинания при обособленных членах.
Цели обучения	8.1.2.1 определять основную мысль на основе структурных элементов текста и целевой аудитории; 8.2.4.1 различать характерные черты, языковые и жанровые особенности публицистического стиля
Навыки	Коммуникативные навыки.
Методы и приемы	Проектное обучение
Оценивание	Словесная оценка учителя. Стратегия «Верно - неверно». Взаимооценивание в паре
Критерии	Определяет основную мысль на основе структурных элементов текста и целевой аудитории; различает характерные черты, языковые и жанровые особенности публицистического стиля
Дескрипторы	Определяет основную мысль текста с опорой на интеллект-карту; интеллект-карту сопровождает выводом; выявляет 4 жанровые черты публицистического текста; выделяет 4 языковые особенности публицистического текста, приводя примеры

Прочитайте текст, выполните задание.

Знаете ли вы историю возникновения легких футбольных бутс, тех самых, которые всегда являлись привлекательными для футболистов? Рекламные объявления 1950-х и 1960-х активно расхваливали преимущества использования бутс, более подвижных на ноге, позволяющих игрокам двигаться быстрее на футбольном поле. Но на тот период легкая футбольная обувь еще не воспринималась игроками как важный фактор в футболе. На первый план выступал комфорт, соответствие профилю стопы и чувство мяча, нежели фактор

веса, который занимал второстепенное значение. Современная история легких футбольных бутс началась с чемпионата мира по футболу 1998 года, когда компания Nike начала активно пропагандировать концепцию, что более легкие бутсы сделают игроков быстрее и техничнее на поле. Компания начала производить свои известные бутсы в невиданном доселе сочетании цветов (серебристый, синий, желтый), в которых выступал знаменитый бразильский нападающий Рональдо. Эта модель футбольной обуви вызвала огромный всплеск интереса к бутсам Nike, вызвав оживленные обсуждения их достоинств и недостатков среди футболистов и болельщиков. Компания производила эту модель на протяжении четырех лет до чемпионата мира в 2002 году (сейчас это кажется неслыханным: ведущие компании усовершенствуют свои модели каждые 12 месяцев). Запуская обновленную модель бутс, компания Nike устанавливает новый стандарт сверхлегкой спортивной обуви, заменив более традиционный верх полностью переделанным синтетическим. Такой верх стал отличительной чертой модели, подрывая устоявшиеся каноны, согласно которым верх должен состоять из традиционной натуральной кожи. Последняя модель, выпущенная в 2011 году, весит всего 226 граммов. Модель SuperFly весит всего 210 граммов! Естественно, на ноге они вообще не ощущаются. Более легких бутс в природе пока не существует. Современные бутсы позволяют развить максимальную скорость всего за пять секунд – это впечатляющий результат. Профессиональные футболисты, которые занимаются в этих бутсах, говорят, что никогда не бегали быстрее. При этом они испытывают такое ощущение, как будто бегают босиком. Роль высоких технологий в совершенствовании футбольных бутс растет.

1. Создайте интеллект-карту на тему «История футбольных бутс», включив в него основные смысловые позиции текста. В трех-четырех предложениях резюмируйте вывод по вашей карте.

2. Назовите стиль текста и перечислите ведущие стилевые черты, укажите языковые средства, которыми реализуются в данном тексте его стилистические особенности, заполните таблицу:

Стиль текста	Стилевые черты (4 примера)	Языковые особенности (4 примера)
--------------	----------------------------	----------------------------------

Класс	8
Раздел	Мир профессий
Тема	Что такое профессия.
Цели обучения	8.1.1.1 понимать содержание текста, определяя открытую и скрытую (подтекст) информацию, цель высказывания; 8.2.4.1 различать характерные черты, языковые и жанровые особенности публицистического стиля
Навыки	Продуктивность.
Методы и приемы	Метод создания проблемной ситуации. «Графический органайзер» - ученики слушают текст, заполняют таблицу, выявляя открытую и скрытую информацию.

Оценивание	Словесная оценка учителя Стратегия «Стикер». Взаимооценивание
Критерии	Понимает содержание текста, определяет открытую и скрытую информацию, цель высказывания; различает характерные черты, языковые и жанровые особенности публицистического стиля
Дескрипторы	Определяет открытую и скрытую информацию прослушанного текста; определяет цель высказывания; различает стилевые черты публицистического текста, приводит 3 примера

Прослушайте текст «Мир профессий», выполните задание.

Мир профессий огромен, их насчитывается более 40 тысяч, причем ежегодно появляется около пятисот новых и столько же исчезает или видоизменяется.

Как сделать правильный выбор? Какие профессии сегодня нужны обществу? Когда человек выбирает себе профессию, его интересует, чтобы его дело пользовалось популярностью у работодателей не только сегодня, но и через 10-20 лет. Это называется стабильностью спроса на профессию. Показателем этого является количество рабочих мест по той или иной специальности, имеющих на разных предприятиях района и области. Наряду с “вечными” профессиями: строитель, врач, учитель - актуальными становятся транспортная, химическая индустрия, высокие технологии, связь, коммуникации, новые профессии на стыке традиционных, управление экономикой, социальная сфера. Одновременно для профессиональной успешности на современном этапе развития общества личностные качества, коммуникативные умения, мотивация человека на труд, готовность к непрерывному повышению своего профессионализма, к переменам приобретают большее значение, чем традиционно понимаемый объём знаний.

Выбор своего профессионального пути – это всегда поиск. Через это проходят все. Не стоит пасовать перед трудностями, нужно внимательно анализировать перспективы современного рынка труда, а также ставить перед собой вопросы: что мне интересно, в какой сфере я вижу себя в будущем, чем я могу быть полезен социуму, обществу. Ищи, выбирай, открывай для себя свой профессиональный путь уже сегодня!

1. Какая информация в тексте открытая и скрытая (подтекст)? Заполните таблицу. Обменяйтесь своими работами в мини группе.

Открытая информация	Подтекст
---------------------	----------

2. С какой целью написан данный текст? Приведите два аргумента в пользу своего убеждения.

3. Определите стиль текста, обоснуйте, приведя 3 иллюстративных примера, подтверждающих стилевую принадлежность текста.

Класс	8
Раздел	Мир профессий

Тема	Выбор профессий.
Цели обучения	8.2.4.1 различать характерные черты, языковые и жанровые особенности стилей; 8.4.2.1 использовать профессиональные слова, термины
Навыки	Информационная грамотность
Методы и приемы	Проблемное обучение. Прием «Карусель».
Оценивание	Словесная оценка учителя. Стратегия «Светофор». Взаимооценивание
Критерии	Различает характерные черты, языковые и жанровые особенности стилей; использует профессиональные слова, термины
Дескрипторы	Читает текст, заполняя пробелы, различает характерные языковые и жанровые особенности публицистического, художественного, научного стилей, использует профессиональные слова, термины, создает схему «Стили речи».

1. Заполните пробелы в тексте подходящими по смыслу словами:

Когда мы хотим поделиться впечатлениями с близким человеком, рассказать ему о забавном случае из своей жизни, мы используем _____ стиль речи. Для этого стиля характерны разговорные и просторечные слова, например: _____ а также наличие неполных и коротких предложений: _____.

В энциклопедиях, учебниках, словарях, докладах, выступлениях на конференции используется _____ стиль речи. Для него характерны специальные слова-термины из различных областей науки, например: _____ Объявление, _____ относятся к _____ стилю речи. Они _____ и точно передают информацию и оформляются с помощью стандартных оборотов речи, например, собрание состоится в _____.

Выразительные средства языка: эпитеты, _____ - это особенности _____ стиля речи. В этом стиле пишутся литературные произведения: _____.

- стиль текстов, посвящённых _____ проблемам и явлениям текущей жизни общества. Назначение этого стиля - _____.

2. На основании прочитанного текста составьте схему «Стили речи», проиллюстрируйте ее рисунками. Например: Художественный стиль

Класс	8
Раздел	Развлечения и спорт
Тема	Развлечения в нашей жизни.
Цели обучения	8.1.5.1 участвовать в дискуссии по предложенной проблеме, аргументируя собственные утверждения, убеждая оппонента в правильности своей позиции; 8.2.1.1 понимать основную информацию сплошных и

	несплошных текстов (в том числе особенности письменной формы речи), извлекая открытую и скрытую (подтекст) информацию
Навыки	Инициативность, коммуникация: умение вести конструктивный дискуссионный диалог.
Методы и приемы	Эвристический. «Оставьте последнее слово мне»: формулировка своего мнения после всех прослушанных.
Оценивание	Обратная связь - словесная оценка учителя. Стратегия «Стикер». Взаимооценивание в паре
Критерии	Участствует в дискуссии по предложенной проблеме, аргументируя собственные утверждения, убеждая оппонента в правильности своей позиции; понимает информацию сплошных и несплошных текстов
Дескрипторы	Участствует в дискуссии по предложенной проблеме, приводит три аргумента в пользу собственных утверждений; понимает и интерпретирует информацию несплошного текста

1. Рассмотрите картинки. Какая основная информация содержится в них? Исходя из основной мысли, объединяющей картинки, дайте ответ на вопрос: «Как спорт сделать для себя развлечением?». Обменяйтесь своими идеями в паре.

2. Как вы думаете, может ли спорт быть развлечением? Выскажите свою точку зрения в классе, приведя три аргумента, выразите свое согласие/несогласие или дополнение к сказанному.

Класс	8
Раздел	Вода в жизни человека
Тема	Сохраним воду на земле.
Цели обучения	8.2.8.1 сравнивать стилистические (композиционные, языковые) особенности различных текстов с учетом цели и целевой аудитории (очерк, статья) 8.4.3.1 использовать правильно обособленные члены предложения
Навыки	Коммуникация, критическое мышление
Методы и приемы	Исследовательский метод. Сопоставительная таблица. «Метод незаконченного предложения»: создание мини-рассуждения по исходному тезису. «Лови ошибку».
Оценивание	Словесная оценка учителя. Стратегия «Стикер». Взаимооценивание в паре
Критерии	Сравнивает стилистические (композиционные, языковые) особенности двух текстов с учетом цели и целевой

	аудитории (очерк, статья). Находит в тексте предложения с обособленными членами предложения, правильно расставляют знаки препинания.
Дескрипторы	Сравнивает стилистические (композиционные, языковые) особенности двух текстов с учетом цели и целевой аудитории (очерк, статья), заполняет сопоставительную таблицу, делает вывод. Находит в тексте предложения с обособленными членами, правильно расставляет знаки препинания.

Прочитайте тексты, выполните задания.

Текст 1

Значение воды в жизни человека трудно переоценить. Жизнь начинается там, где есть вода. В течение долгих лет может пролежать в сухой земле зерно, но придёт вода – и зерно прорастёт. Безжизненны и страшны пустынные степи, но стоит провести воду – они превращаются в сад. Подарив людям воду, природа дала нам в руки колоссальное богатство. Что по сравнению с ним клады, за которыми охотились пираты! Представь себе, что моря и реки высохли до дна и все сокровища, которые море таило от человека, предстали перед тобой. А вокруг нет ни капли пресной воды, и всё золото мира не нужно тебе. стакан обыкновенной воды станет для тебя дороже несметных сокровищ. Несомненно, вода – подлинное богатство! Однако многие люди пренебрегают этой живой субстанцией. Драматично, но сегодня, как никогда, воду необходимо защищать, ведь над ней нависла угроза загрязнения. Если не принять срочных мер, река умрёт. А с ней умрёт целый мир существ, обитавших в ней. Когда река болеет, её вода из эликсира жизни превращается в эликсир смерти. Неужели нам придётся, как героям фантастических книг, жить на дне океана? Давайте беречь то, что даровано нам природой!

Текст 2

Водá – химическое вещество, представляющее собой бинарное неорганическое соединение, молекула которого состоит из двух атомов водорода и одного атома кислорода, соединённых между собой ковалентной связью. Вода является продуктом горения (окисления) водорода при реакции с кислородом, но также может выступать конечным результатом и иных химических реакций, таких как горение углеводородов и других органических соединений.

1. Сравните два текста, заполните сопоставительную таблицу, сделайте общий вывод.

	Текст 1	Текст 2
Стиль (2 аргумента с примерами из текста)		
Цель текста		
Целевая аудитория		
Вывод		

2. Выпишите из текста 1 предложение с обособленным обстоятельством, выделите его графически.
3. Выпишите из текста 1 предложение с согласованным обособленным определением, выделите его графически.

Класс	8
Раздел	Вода в жизни человека
Тема	Вода: ты сама жизнь. Односоставные предложения. Определенно – личные.
Цели обучения	8.1.7.1строить развёрнутый аргументированный монолог (рассуждение-убеждение), включающий не менее 2 микротем в пределах общественно-политической сферы, на основе блогов и сообщений СМИ с учетом целевой аудитории; соблюдать орфоэпические нормы; 8.2.2.1 выявлять особенности структуры текста, раскрывающие основную мысль
Навыки	Критическое мышление
Методы и приемы	Эвристический. «Собери пазлы» - учащиеся собирают текст из предложенных частей, определяют структурные составляющие, «Оставьте последнее слово мне»
Оценивание	Словесная оценка учителя. Стратегия «Стикер». Взаимооценивание, самооценивание.
Критерии	Выявляет особенности структуры текста, раскрывающие основную мысль; выстраивает развёрнутый аргументированный монолог (рассуждение-убеждение), включающий 2 микротемы в пределах общественно-политической сферы, на основе текста СМИ с учетом целевой аудитории; соблюдают орфоэпические нормы
Дескрипторы	Собирает текст из разрозненных частей, определяет фрагмент, содержащий основную мысль; строит развёрнутый аргументированный монолог (рассуждение-убеждение), включающий 2 микротемы на основе текста прочитанного текста с учетом целевой аудитории; соблюдает орфоэпические нормы

1.Соберите текст из разрозненных частей. В какой из частей содержится основная мысль? Аргументируйте.

/Вода - это самое главное и самое прекрасное из всего, что создала природа. На воду можно смотреть бесконечно! Посмотри на любой водопад, и ты будешь по-настоящему счастлив, хотя бы на несколько минут. Это очень красиво! Мелкие капли летят тебе в лицо, и ты улыбаешься. Подставляешь руки под поток воды и снова улыбаешься. / /Капельки воды...В них отражается весь наш мир. Они чисты и прозрачны. Озеро... Круглый источник воды. Замкнутость берегов не мешает нам лицезреть его мощь, силу. Каспий, Арал, Балхаш. А ты знаешь, что Арал и Каспий-это источники воды в двух лицах: и озеро, и море?/ /Море... Бесконечность. Ширь водной глади. Поверьте, незабываемый праздник и наслаждение смотреть на прозрачную воду, в которой отражается небо с прекрасными белыми облаками. Колышется и дрожит водная гладь./ /Вода-это не только красота. Она основа-жизни. Первая жизнь на нашей планете зародилась в воде. Организм человека состоит на 90% из воды. Мы шутя

называем любителей попить воду «водохлебами». А они очень правильно поступают! Ведь, выпивая каждый день по 2 литра воды, ты обеспечиваешь себя здоровьем и бодростью./ /Река... Ты наблюдаешь, как течет вода, как она переливается на солнце разными красками, и замираешь от восхищения. Ты опять видишь облака, они словно плывут, но не по небу, а по воде, и зелёные тонкие ивы, отражаясь в ней, украшают её своими изящными ветками. Это очень красиво./

2. На основе прочитанного текста составьте аргументированный монолог-рассуждение о пользе воды, состоящий из 2-х микротем (одна из текста, вторая собственная с опорой на свои знания и жизненный опыт). Соблюдайте орфоэпические нормы. Поделитесь своими рассуждениями в классе.

Класс	8
Раздел	Вода в жизни человека
Тема	Сохраним воду на земле. Односоставные предложения. Определенно – личные.
Цели обучения	8.2.7.1 извлекать и синтезировать информацию из текста, определяя ее актуальность, противоречивость, достоверность, исходя из цели, целевую аудиторию каждого текста и делая выводы;
Навыки	Принятие решений
Методы и приемы	Проектный метод. «Я думаю так, а ты?» - обмен мнениями в паре
Оценивание	Словесная оценка учителя. Взаимооценивание в мини-группе
Критерии	Извлекает информацию из текста, определяя ее актуальность, достоверность, делая выводы
Дескрипторы	Читает текст, извлекает информацию, отвечая на вопросы теста, определяет ее актуальность, достоверность, заполняет таблицу, делает выводы

Прочитайте текст, выполните задания.

Шторм

1) Над горами появились облака – сначала легкие и воздушные, затем серые, с рваными краями. И море сразу же изменило краски – стало темнеть.

2) Цепляясь за лесистые вершины гор, облака опускались все ниже и ниже, захватывали ущелья и лощины, превращались в тяжелые, непроглядные тучи. Только горы, казалось, сдерживали их сейчас, но и горы ничего не могли сделать: сизая пелена ползла от гор к морю.

3) Тучи шли от гор, опускались все ниже и ниже, к морю. Они, как бы нехотя, заволакивали воду дымкой – от берега и дальше. Они ползли уже не только по склонам, где приютились домики верхних улиц, а и затянули туманом улицу нижнюю, главную. Водители включили фары и все чаще давали сигналы. И поезда шли сейчас, нервозно гудя, с зажженными фонарями.

4) Море темнело от берега. Тихое, вроде бы затаившееся, с гладкой поверхностью и чуть слышным прибоем, оно пошло то белыми, то черными пятнами, то непонятными разводами, как будто в него выбросили с воздуха другую воду.

5) Ожидание длилось час. В горах ударил гром, и хлынули потоки дождя, а море бесновалась. Оно заливало берег, билось о бетонную набережную, о лестницы и глыбы скал, оно гремело и вздрагивало, охало и восторгалось, плакало и ревело.

6) Небо над морем стало не серым и не черным, а каким-то неестественно бурым. Молнии резали небо то слева, то справа, то впереди, то сзади, то где-то над самым берегом. Море поглощало их, проглатывало вместе с бурым небом и ударами грома.

1. Ответьте на вопросы теста.

1) Информация, соответствующая тексту:

А) Гроза длилась два часа В) Транспортные средства прекратили движение из-за грозы С) Тучи шли от моря, поднимались всё выше и выше D) Во время грозы море в ярости билось о скалы E) Над горами появились облака – море стало светлеть.

2) Цветовая гамма, не соответствующая тексту:

А) сизый В) чёрный С) бурый D) серый E) огненный

3) Согласно тексту, во время густого тумана транспорту необходимо

1. не выезжать на трассу 2. не совершать обгон 3. включить фары
4. ограничить скорость 5. подавать сигналы

А) 1, 2 В) 3, 4 С) 2, 3 D) 3, 5 E) 4, 5

4) Абзац, в котором говорится о море, съедавшем молнии:

А) 3 В) 4 С) 6 D) 2 E) 5

5) Море стало менять цвет, когда

А) в горах ударил гром В) хлынули потоки дождя С) над горами появились облака D) водители включили фары E) молнии резали небо

2. Дайте развернутый ответ на вопрос: о чем преимущественно повествует текст, о каких событиях говорится вкратце?

3. Определите достоверность информации текста, давая оценку (верю, не верю, как это вижу я) трем описанным в нем фактам, заполните таблицу.

Верю	Не верю	Как это вижу я
1.		
2.		
3.		

Класс	8
Раздел	Музыка в современном обществе
Тема	Музыка в нашей жизни.
Цели обучения	8.2.2.1 выявлять особенности структуры текста, раскрывающие основную мысль; 8.3.6.1 писать творческие работы (130-150 слов), фрагмент текста, являющийся контрастным по содержанию
Навыки	Креативность.
Методы и приемы	Проектный метод. Двухчастный дневник: запись из каждого абзаца основной мысли, комментариев к ней. Авторский стул.

Оценивание	Словесная оценка учителя. Само и взаимооценивание
Критерии	Выявляет особенности структуры текста, раскрывающие основную мысль; пишет творческую работу: фрагмент текста, являющийся контрастным по содержанию
Дескрипторы	Делит текст на абзацы, выявляя в каждом основную мысль, комментирует их, ведя записи в виде двухчастного дневника; пишет творческую работу: фрагмент текста, являющийся контрастным по содержанию данному; соблюдает объем 130 слов

Прочитайте текст, выполните задание.

Добрый день, уважаемые восьмиклассники.

Пишет вам ваш сверстник из Казахстана. Пишу вам, чтобы поделиться своими мыслями о классической музыке в современном обществе. Недавно мои родители пригласили меня на концерт. Я категорически отверг это предложение. Классическая музыка - это прошлый век. Я считаю, что это застывшая форма, которая не вызывает никаких эмоций, не пробуждает к творчеству, не увлекает моих сверстников. Время неумолимо идет вперед, и появляются новые современные тенденции в музыке: рок, техно, реп. Именно эти направления помогают мне и моим сверстникам проявлять индивидуальность быть яркими, неповторимыми. Новые ритмы, интересные тексты, отсутствие ограничений - вот, что привлекает меня в современной музыке. Меня привлекает рэп с новыми идеями, а не классическая музыка.

Электронная музыка - это новый этап в развитии музыкальной культуры. Этот вид музыки объединяет произведения, созданные с помощью электронных технологий и инструментов, в основном специализированных компьютерных, программ и синтезаторов. Кто хотя бы раз услышал такую музыку, тот не забудет современного звучания ритмов. Разве может современная музыка сравниться с классической?

Дорогой сверстник, я думаю, что ты, как и я, слушаешь новую, современную музыку. Все мелодии ее отличаются техническим звучанием, ритмичностью и простотой мелодии. Современная клубная и танцевальная музыка чаще всего создаётся без использования музыкальных инструментов. В них нет никакой необходимости, компьютер их полностью заменяет.

Мои родители ушли в Астана - опера на концерт классической музыки, а я думаю, что зря они тратят свое драгоценное время. Уходя на концерт, мама сказала: «Классическая музыка - это разум, воплощенный в прекрасных звуках». Я задумался... Так ли это?

Дорогой сверстник, как ты относишься к классической музыке? Согласен ли ты с тем, что в наше время классическая музыка устарела и нужно слушать только музыку современного направления?

Завершая свое письмо, я хочу попросить тебя оставить комментарии на моей страничке в Instagram. До встречи на концертах современной музыки.

1. Поделите текст на абзацы, в каждом найдите ключевую мысль, дайте ей комментарий, выразив свое согласие/несогласие с ней, заполните двухчастный дневник:

Главная мысль абзаца	Мой комментарий

2. Создайте фрагмент записи в блоге, контрастной по содержанию с данным текстом. Объем – 130 слов.

Класс	8
Раздел	Музыка в современном обществе
Тема	Универсальный язык музыки. Знаки препинания при обособленных приложениях
Цели обучения	8.2.2.1 выявлять особенности структуры текста, раскрывающие основную мысль; 8.2.3.1 понимать применение и объяснять подразумеваемый смысл отдельных слов, словосочетаний и предложений в тексте, эмоционально окрашенных и профессиональных слов, неологизмов, окказионализмов с учетом лексической сочетаемости.
Навыки	Креативность, критическое мышление
Методы и приемы	Эвристический метод. «Резюмируй» - в двух-трех предложениях резюмируют содержание текста.
Оценивание	Обратная связь - словесная оценка учителя. Само и взаимооценивание
Критерии	Выявляет особенности структуры текста, раскрывающие основную мысль; находит в тексте эмоционально окрашенные слова, неологизмы, профессионализмы.
Дескрипторы	Определяет основную мысль текста, резюмируя его содержание в двух-трех предложениях; выписывает из текста примеры эмоционально окрашенных слов, неологизмов, профессионализмов, объясняет их использование в данном тексте, создает постер с информацией об этно-группе, включив в него эмоционально окрашенные слова, неологизмы, профессионализмы.

Прочитайте текст, выполните задания.

Искусство – это способ отражения окружающей действительности, способ познания и понимания жизни и её закономерностей. Живопись отражает окружающий мир с помощью красок, литература – словом. Как отражает окружающий мир музыка? Конечно же, с помощью звука.

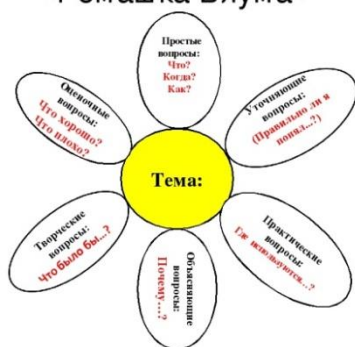
Если такие виды искусства, как хореография и балет, называют языком тела, то как можно назвать язык музыки? Это, несомненно, язык души: выражение наших чувств, эмоций, ощущений и переживаний. Не всегда мы можем их выразить словами. И тогда на помощь приходит язык музыки. Огромная, невиданная мудрость заложена в народном фольклоре – это ценности души народов,

созданные веками. Сегодня мы познакомим вас с творчеством фольклорных музыкальных групп Казахстана, их ещё называют народными, этническими. Это этно-фолк-группа «БЕЛЕС», этногруппа «ТУРАН» и этно-рок-группа «УЛЫТАУ». Творчество этих современных инструментальных этно-групп весьма разнообразно. Палитра выражения чувств и мыслей музыкантов пестра. Вслушайтесь в музыкальные произведения наших творческих земляков, и вы не будете разочарованы!

1. В двух-трех предложениях резюмируйте содержание данного текста, определите его основную мысль.
2. Понаблюдайте за лексическими особенностями текста. Какую лексику использует автор (эмоционально окрашенные слова, неологизмы, профессионализмы). Дайте письменный ответ на вопрос: с какой целью данная лексика употребляется в тексте?
3. Изучите творчество одной из перечисленных этно-групп. Создайте постер с информацией об этой творческой команде, включив в него эмоционально окрашенные слова, неологизмы, профессионализмы.

Класс	8
Раздел	Разнообразие форм жизни
Тема	Удивительные факты о животных и птицах.
Цели обучения	8.3.3.1 представлять информацию сплошных текстов в виде рисунков, схем, таблиц, диаграмм; 8.3.6.1 писать творческие работы (130-150 слов), фрагмент текста
Навыки	Креативность, гибкость
Методы и приемы	Эвристический метод. «Ромашка Блума», кластер, «Авторский стул» - презентация своей письменной работы в классе, получение обратной связи
Оценивание	Словесная оценка учителя. Взаимооценивание в паре
Критерии	Представляет информацию сплошного текста в виде схемы; пишет творческую работу.
Дескрипторы	Представляет основное содержание сплошного текста в виде кластера; пишет творческую работу – запись в блоге в публицистическом стиле.

Прочитайте текст «Ромашка Блума»

«Как пингвины в Африке живут»

<https://zookengoo.ru/articles/bez-kategorii/kak-pingviny-v-afrike-zhivut/> Выполните задание.

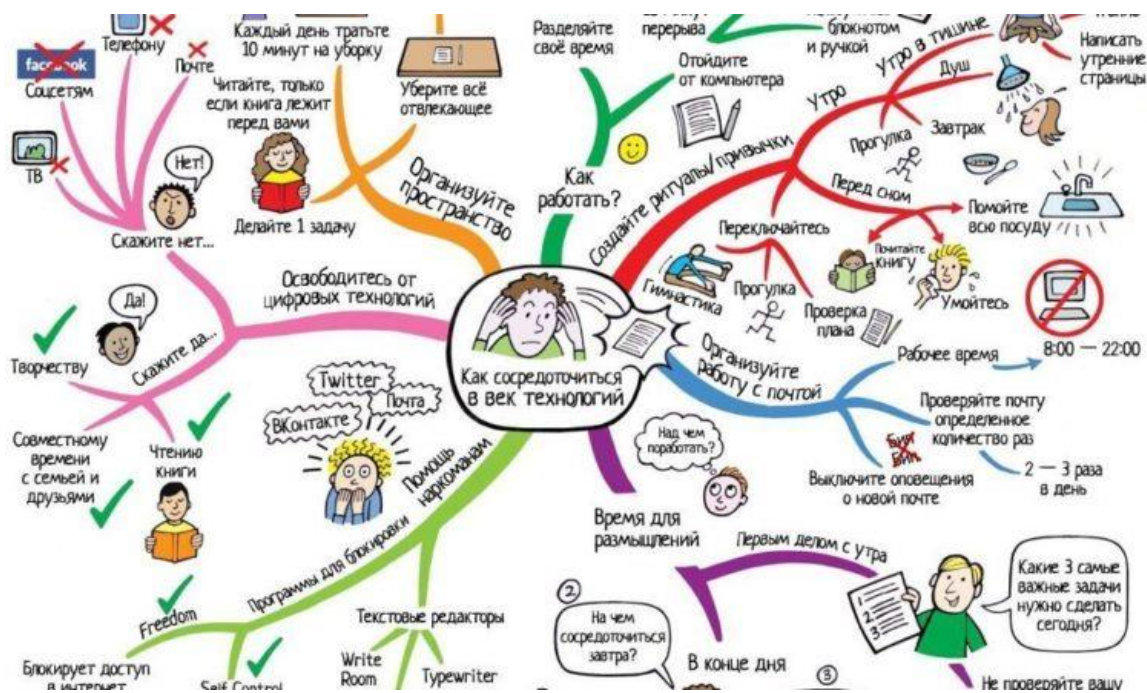
1. Представьте основное содержание текста в виде кластера. Сформулируйте вопросы к тексту по ромашке Блума.
2. Сделайте запись в блоге «Моя незабываемая встреча с пингвинами». Используйте публицистический стиль. Обменяйтесь

работами в паре. По желанию прочитайте свою запись в блоге одноклассникам.

Класс	8
Раздел	Научные открытия и технологии
Тема	Научные открытия. Омонимичные самостоятельные и служебные части речи
Цели обучения	8.2.7.1 извлекать и синтезировать информацию из различных источников, определяя ее актуальность, противоречивость, достоверность, целевую аудиторию; 8.3.7.1 корректировать текст, исправляя смысловые, фактические, логические, стилистические недочеты; редактировать текст, перестраивая структуру текста
Навыки	Функциональная грамотность, коммуникация
Методы и приемы	Исследовательский метод, «Увидеть ошибку» - в паре взаимопроверка работ, обратная связь в виде двух предложений-одобрения, одного-рекомендации.
Оценивание	«Светофор». Словесная оценка учителя, взаимооценивание
Критерии	Извлекает информацию из различных источников, определяя ее актуальность, целевую аудиторию; корректирует текст, исправляя смысловые, фактические, логические, стилистические недочеты.
Дескрипторы	Извлекает информацию из несплошного текста, изучая содержание интеллект-карты, определяет ее актуальность, целевую аудиторию; корректирует связный текст в паре, исправляя смысловые, стилистические недочеты, дает обратную связь в виде двух предложений-одобрения, одного-рекомендации.

Изучите интеллект-карту «Как сосредоточиться в век технологий».
Выполните задание.

1. Как вы думаете, какой целевой аудитории адресована эта интеллект-карта? Аргументируйте.
2. Передайте содержание несплошного текста в виде связного (сплошного). Запишите его. Обменяйте работами в паре, исправьте смысловые, стилистические недочеты, дайте обратную связь в виде двух предложений-одобрения, одного-рекомендации.
3. Актуальна ли для вас проблема, указанная в несплошном тексте? Развернуто ответьте на вопрос, приведя три аргумента.

Класс	6
Раздел	Путешествия и достопримечательности
Тема	Почему люди путешествуют.
уровень	В
цели обучения	Аудирование и говорение 6.1.1.1 понимать основное содержание текста, извлекая главную и второстепенную информацию; 6.1.3.1 пересказывать подробно, кратко, выборочно содержание текстов (повествование, описание) от 3-го лица;
навыки	Аудирование и Говорение; умение строить логические выводы, дать оценочные ответы, аргументировать свою точку зрения
Методы, стратегии и приемы	TBL Типы заданий: КО – задания, требующие краткого ответа РО - задания, требующие развернутого ответа
Оценивание	Критериальное оценивание
Критерии оценивания	Аудирование и говорение: 1. понимает основное содержание текста, извлекая главную и второстепенную информацию. 2. пересказывает подробно, кратко, выборочно содержание текстов (повествование, описание) от 3-го лица.
Дескрипторы	Аудирование и говорение: 1. слушает текст-1б.; 2. понимает основное содержание текстах-1б.; 3. выделяет главную информацию -1б.; 4. выделяет второстепенную информацию -1б.; 5. аргументирует свою точку зрения (приводит цитаты) -1б.; 6. пересказывает подробно текст-1б.; 7. пересказывает кратко текст-1б.; 8. пересказывает выборочно содержание текста-1б.;

	9.использует при пересказе повествование или описание от 3-го лица-1б. 10.выражает свое мнение о событиях-1б.
Ресурсы	Источник текста: http://school.bakai.ru/article_12_2014/puteshestviya_kak_sposob_poznaniya_mira

Аудирование и говорение

Почему мы путешествуем?

Путешествия дают нам несколько вещей. Прежде всего, это образование. Вторым можно назвать правильное восприятие мира. Ну и третье, это конечно отдых и развлечение. Когда мы путешествуем, то бываем в новых местах, о которых узнаем много интересной информации. Наша жизнь постепенно наполняется новыми знаниями, которыми мы потом сможем поделиться с друзьями. Множество интересных моментов, которые запечатлеются в нашей памяти и на пленке фотоаппарата и которые потом можно вспоминать всю жизнь. Чем больше стран и мест мы посетим, тем шире будет наш кругозор и тем интереснее будет наше общение с другими людьми.

В качестве источника образования можно также рассматривать и виртуальные путешествия, которые мы совершаем смотря различные программы на специализированных телеканалах. Ведь как бы мы ни старались, а объехать весь мир по средствам далеко не каждому. Поэтому для повышения своего кругозора можно смотреть передачи о путешествиях. С помощью путешествий мы познаем культуру жителей других стран, их язык, обычаи, можем даже потренироваться в изучаемом ими языке. Мы учимся смотреть на мир другими глазами и объективно судить о нем. Ведь как можно судить о том, что происходит в мире, если ты нигде не был? Путешествие дает нам возможность правильного восприятия мира и всего происходящего вокруг. Если вы никуда не выезжали, ваше мнение о какой-либо стране не может быть объективным, так как чтобы сформировать свое мнение, страну нужно почувствовать. Ну и, конечно же, путешествие, это всегда смена обстановки, а значит отдых и развлечение. Всегда можно спланировать свой маршрут так, чтобы несколько дней поваляться на пляже или посетить различные развлекательные заведения, такие парки аттракционов, аквапарки.

Путешествуйте больше и с удовольствием!

1. Найдите в тексте и выделите главную и второстепенную информацию. Для подтверждения информации, аргументируйте свою точку зрения (приведите цитаты из текста)

главная	второстепенная информация	Цитаты из текста
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		

2. Перескажите содержание текста по выбору (от 3-го лица): подробно, кратко, выборочно содержание текста. Используйте тип речи: повествование, описание. Выразите свое оценочное мнение о событии в тексте.

Критерии оценивания	Дескриптор	Баллы
понимает основное содержание текста, извлекая главную и второстепенную информацию	слушает текст	1
	понимает основное содержание текста	1
	выделяет главную информацию	1
	выделяет второстепенную информацию	1
	аргументирует свою точку зрения (приводит цитаты)	1
пересказывает подробно, кратко, выборочно содержание текстов (повествование, описание) от 3-го лица	пересказывает подробно текст	1
	пересказывает кратко текст	1
	пересказывает выборочно содержание текста	1
	использует при пересказе повествование или описание от 3-го лица	1
	Выражает свое мнение о событиях	1
	итого	10

Класс	6
Раздел	Путешествия и достопримечательности
Тема	Почему люди путешествуют.
уровень	В
цели обучения	Чтение 6.2.1.1 понимать основную информацию сплошных и несплошных текстов, извлекая известную и неизвестную информацию;
навыки	Чтение. Уметь формировать вопросы для точного понимания текста, дать оценочные ответы, аргументировать свою точку зрения
Методы, стратегии и приемы	ТВЛ Типы заданий: КО – задания, требующие краткого ответа РО - задания, требующие развернутого ответа
Оценивание	Критериальное оценивание
Критерии оценивания	Чтение: понимает основную информацию сплошных и несплошных текстов, извлекая известную и неизвестную информацию.
Дескрипторы	Чтение: 1. читает текст-1б.; 2. отвечает на вопросы- 4б. (за каждый ответ по 1б.); 3. формулирует два вопроса по тексту, используя начала вопроса-2б.; 4. определяет соответствие информации данному тексту - 3б
Ресурсы	Источник текста: https://www.ixbt.com/live/offtopic/tayny-egipetskih-piramid-fakty-o-kotoryh-vy-skoree-vsego-ne-znali.html

Чтение

3. Рассмотрите иллюстрацию к тексту. Предположите, о чем будет текст? Прочитайте текст, выполните задания к нему и ответьте на вопросы. Опираясь на информацию текста, дайте полные ответы на вопросы.

Источник текста:

<https://www.ixbt.com/live/offtopic/tayny-egipetskih-piramid-fakty-o-kotoryh-vy-skoree-vsego-ne-znali.html>

Тайны египетских пирамид: 10 фактов, которых вы скорее всего не знали

Египетские пирамиды — это не только грандиозные сооружения, но и источник загадок и тайн, которые до сих пор вызывают интерес и волнение у ученых и туристов. Мы рассмотрим 10 фактов о пирамидах, которые раскроют перед вами их уникальность и магию. 1) Известняковые блоки, из которых состоят пирамиды, соединены загадочным составом, ингредиенты которого по сей день не получилось полноценно определить. Кое - кто из ученых даже предполагает, что некоторые ингредиенты в этом растворе имеют инопланетное происхождение. 2) Этот раствор был настолько прочным, что между блоками не проходила даже иголка. Хотя с течением времени он немного изменил свои свойства, он до сих пор надежно удерживает структуры пирамид. 3) Пирамида Хеопса, одна из наиболее известных, имеет впечатляющий вес в 5 миллионов тонн, что соответствует весу 700 Эйфелевых башен. Это огромное количество материала привело к определенному проседанию пирамиды в грунт. За все время ее существования она опустилась на 8 метров, подобные изменения происходят и с другими пирамидами. Процесс строительства пирамид долгое время казался загадкой. 4) Однако ученые пришли к выводу, что для возведения одной пирамиды требовались не столетия, а десятилетия. 5) Для этого был задействован человеческий ресурс масштабных размеров: одни работали над доставкой материалов, другие укладывали блоки, а третьи готовили раствор. 5) В результате пирамиду Хеопса удалось построить всего за 20 лет, что поразительно с учетом технологических ограничений времени.

6) За строительство пирамид отвечали не рабы, а свободные трудовые силы. 7) Более 100 тысяч человек были задействованы в строительстве пирамиды Хеопса. Интересно, что большая часть из них получала надлежащее вознаграждение за свой труд, что делает этот подвиг еще более удивительным.

8) Пирамида Хеопса скрывает в себе гармонию чисел и измерений. Периметр пирамиды, разделенный на две высоты, дает число π (пи). 9) Каждая грань пирамиды строго ориентирована по сторонам света. Ученые предполагают, что пирамиды могли использоваться, как эталоны для различных измерений, включая временные и линейные. 10) А еще, пирамиды построены так, что внутри всегда сохраняется одна и та же температура +20 градусов цельсия, вне зависимости от того, какое время года и какие погодные условия снаружи.

1) Почему факты, связанные с пирамидами, вызывают массу вопросов и недоумений? [1 балл]

2) Сколько фактов рассмотрено? [1 балл]

3) О какой пирамиде речь идет в тексте? [1 балл]

4) Сформулируйте два вопроса по тексту, используя следующие начала: «Можно ли считать ...?», «Как ты думаешь, полезна ли ...?» [2 балла]

5) Определите соответствие информации данному тексту [3 балла]:

Информация	Соответствует	Не соответствует
1. Египетские пирамиды — это не только грандиозные сооружения, но и источник загадок и тайн, которые до сих пор вызывают интерес и волнение у ученых и туристов		
2. Мы рассмотрим 10 фактов о пирамидах, которые раскроют перед вами их уникальность и магию		
3. Пирамиды были найдены в Китае, Мексике, Гималаях, Индонезии, Австралии и даже на морском дне у берегов Японии		
4. Однако ученые пришли к выводу, что для возведения одной пирамиды требовались не столетия, а десятилетия		
5. А еще, пирамиды построены так, что внутри всегда сохраняется одна и та же температура +20 градусов цельсия, вне зависимости от того, какое время года и какие погодные условия снаружи.		

3. Создайте из текста кластер или диаграмму Венна, выделяя в нем известную и неизвестную информацию. [2 балла]

Критерии оценивания	Дескриптор	Баллы
понимает основную информацию сплошных и несплошных текстов, извлекая известную и неизвестную информацию	Отвечает на вопросы Формулирует два вопроса по тексту, используя начала вопроса Определяет соответствие информации данному тексту Создает из текста кластер или диаграмму Венна, выделяя в нем известную и неизвестную информацию.	3 (за каждый ответ по 1б.) 2(за каждый ответ по 1б.) 3(за каждый ответ по 1б.) 2б. (за каждую информацию по 1б.)
	итого	10

Класс	6
Раздел	Путешествия и достопримечательности
Тема	Почему люди путешествуют.
уровень	В
цели обучения	Письмо 6.3.1.1 составить простой и сложный план. Соблюдение речевых норм 6.4.4.1 использовать знаки препинания в предложениях с вводными конструкциями, при прямой и косвенной речи
навыки	Письмо. Верно оценивать слабые и сильные стороны путешественников, умение составлять простой и сложный планы, использовать в ответе предложениях с вводными конструкциями.
Методы, стратегии и приемы	TBL Типы заданий: КО – задания, требующие краткого ответа РО - задания, требующие развернутого ответа
Оценивание	Критериальное оценивание
Критерии оценивания	Письмо: составляет простой и сложный план. Соблюдение речевых норм: использует знаки препинания в предложениях с вводными конструкциями, при прямой и косвенной речи.
Дескрипторы	Письмо: 1.составляет простой план- 1б.; 2.составляет простой и сложный план-2б.; 3.записывает основное содержание по памяти от третьего лица в соответствии с планом-5б.; 4. использует знаки препинания в предложениях с вводными конструкциями, при прямой и косвенной речи-2б.
Ресурсы	Источник текста: https://vk.com/club_severniy_volk

Задание

Письмо

10 баллов

4. Прослушайте текст, составьте простой план и сложный план, запишите основное содержание по памяти от третьего лица в соответствии с планом.
5. Включите в свою работу предложения с вводными словами, правильно расставьте знаки препинания.

Баянаул — райский уголок в Баянаульских горах. Поселок расположен на берегу озера Сабандыколь. Еще этот водоем называют мыльным, так как вода в нем чрезвычайно мягкая. Это место удивительно спокойное, но тут есть что посмотреть. Влюбленные, приехав в горы, обязательно совершают путешествие на лодке к острову Любви, а любители экстрима спускаются в ущелье Ведьм.

Баянаульские горы Казахстана невероятно живописны. Сплошь покрытые сосновыми лесами, березовыми и осиновыми рощами, они славятся целебным воздухом. Неслучайно в Павлодарском районе расположены популярные курорты Казахстана. Ежегодно гости страны хотят увидеть первозданность природы, подняться на вершину Акбет, порыбачить в озерах Торайгыр и Биржанколь, сфотографироваться на фоне леса из черной ольхи, спуститься в пещеру Коныр Аулие и загадать заветное желание. Местные жители уверяют, что оно обязательно сбудется.

Критерии оценивания	Дескриптор	Баллы
составляет простой и сложный план	составляет простой план	1
	составляет простой и сложный план	2
Использует знаки препинания в предложениях с вводными конструкциями, при прямой и косвенной речи	записывает основное содержание по памяти от третьего лица в соответствии с планом	5
	Использует знаки препинания в предложениях с вводными конструкциями, при прямой и косвенной речи	2
	итого	10

Класс	6
Раздел	Структура семьи и семейные ценности
Тема	Семейные ценности. Правописание приставок <i>пре-</i> , <i>при-</i> . Фразеологизмы.
уровень	В
цели обучения	Аудирование и говорение 6.1.2.1 - определять основную мысль, опираясь на ключевые слова, словосочетания;

	6.1.7.1 - строить монолог описательного или повествовательного характера с элементами рассуждения с опорой на план, схему, иллюстрации, рекламные ролики; соблюдать орфоэпические нормы 6.2.3.1 понимать применение фразеологизмов, обращений, однородных членов предложений, вопросительных и восклицательных, побудительных предложений
навыки	Аудирование и Говорение. Умение строить монолог описательного или повествовательного характера с элементами рассуждения
Методы, стратегии и приемы	ТВЛ Типы заданий: КО – задания, требующие краткого ответа РО - задания, требующие развернутого ответа
Оценивание	Критериальное оценивание
Критерии оценивания	Аудирование и говорение: 1. Определяет основную мысль, опираясь на ключевые слова, словосочетания; 2. Строит монолог описательного или повествовательного характера с элементами рассуждения с опорой на план, схему, иллюстрации , рекламные ролики; соблюдать орфоэпические нормы. 3. Понимает применение фразеологизмов
Дескрипторы	Аудирование и говорение: 1. слушает текст-1б.; 2. Выделяет ключевые слова в тексте.-1б.; 3. Называет основную мысль текста -1б.; 4. Находит в тексте не менее 7 фразеологизмов -1б.; 5. Объясняет их использование в тексте-1б.; 6. Опирается на схему или иллюстрацию при составлении монолог-1б.; 7. Составляет монолог в соответствии с темой -1б.; 8. Соблюдает тип речи-1б.; 9. Соблюдает речевые нормы-1б. 10. Использует элементы рассуждения в монологе -1б.
Ресурсы	Источник текста: https://elitsy.ru/communities/98099/747985/

Задание 1. Прослушайте текст и выполните задания:

Легенда о материнской любви

Был у матери единственный сын. Всем вокруг говорила, что для нее он свет в окошке. Женился он на девушке изумительной красоты, влюбившись в нее без памяти.

Но сердце у девушки было чёрное, недоброе. Привёл сын молодую жену в дом, и начался ад кромешный. Невзлюбила сноха свекровь, сказала мужу: "Чтобы ноги ее в хате не было, посели её в сенях".

Поселил сын мать в сенях, запретил ей в хату заходить... Но мало показалось снохе и этого. Говорит она мужу: "Чтобы и духа матери не было в хате".

Поселил сын мать в сарай. Только по ночам выходила мать на воздух.

Отдыхала однажды вечером молодая красавица под цветущей яблоней и увидела, как мать вышла из сарая.

Жена как с цепи сорвалась, прибежала к мужу: "Если хочешь, чтобы я жила с тобой, убей мать, вынь из её груди сердце и принеси мне". Не дрогнуло сердце сыновнее, околдовала его невиданная красота жены. Говорит он матери:

"Пойдёмте, мама, покупаемся в реке". Идут к реке каменистым берегом. Споткнулась мать о камень. Вышел из себя сын:

«Смотрите под ноги. Так мы до вечера будем идти к реке».

Пришли, разделись, искупались. Убил сын мать, вынул из её груди сердце, положил на кленовый листок, несёт. Трепещет материнское сердце.

Споткнулся сын о камень, упал, ударился, упало горячее материнское сердце на острый утёс, окровавилось, встрепенулось и прошептало: "Сыночек, не больно ли ты ушиб колено? Присядь, отдохни, потри ладонью ушибленное место".

Заплакал в три ручья сын, схватил материнское сердце в ладони, прижал к груди, возвратился к реке, вложил сердце в растерзанную грудь, облил горячими слезами. Понял он, что никто не любил и не может любить его так преданно и бескорыстно, как родная мать.

Столь огромной была материнская любовь, столь глубоким и всесильным было желание материнского сердца видеть сына счастливым, что ожило сердце, закрылась растерзанная грудь, встала мама и прижала голову сына к груди. Не мог после этого сын возвратиться к жене, понял, что пригрел змею на груди, постылой стала она ему. Не вернулась домой и мать.

Пошли они вдвоём степями и стали двумя курганами. Каждое утро восходящее солнце первыми своими лучами озаряет вершины курганов...

В.А.Сухомлинский

1. Прослушайте текст и выполните задания:

2. Выделите ключевые слова.

3. Определите основную мысль текста, опираясь на ключевые слова.

4. Найдите в тексте 7 фразеологизмов, объясните их значение. С какой целью автор использует их в тексте.

5. Составьте монолог на одну из предложенных тем, опираясь на иллюстрации.

1. «Роль материнской любви в жизни человека»

2. «Для чего нужна семья человеку?»

3. «Семья – самое дорогое, что есть у человека».

Критерии	№ задания	Дескрипторы	Балл
Слушает текст	1	Слушает текст	1
Определяет основную мысль, опираясь на ключевые слова, словосочетания	1	Выделяет ключевые слова в тексте.	1
	2	Называет основную мысль текста	1
Понимает применение фразеологизмов	3	Находит в тексте не менее 7 фразеологизмов.	1
		Объясняет их использование в тексте	1
Строит монолог описательного или повествовательного характера с элементами рассуждения с опорой на план, схему	4	Опирается на схему или иллюстрацию при составлении монолога	1
		Составляет монолог в соответствии с темой.	1
		Соблюдает тип речи	1
		Соблюдает речевые нормы	1
Итого		Использует элементы рассуждения в монологе	1
			10

Класс	6
Раздел	Традиции празднования Нового года в Казахстане и за рубежом
Тема	История празднования Нового года. Имя числительное. Разряды числительных по значению и строению.
уровень	В
цели обучения	Чтение 6.2.2.1. Определять основную мысль, выявляя структурные части текста. 6.4.3.1. Использовать правильно падежные формы числительных.
навыки	Чтение Уметь определять основную мысль текста, выявляя структурные части в содержании; дает оценочные ответы, аргументирует свою точку зрения.
Методы, стратегии и приемы	ТВЛ Типы заданий: КО – задания, требующие краткого ответа РО - задания, требующие развернутого ответа
Оценивание	Критериальное оценивание
Критерии оценивания	Чтение определяет основную мысль текста; выявляет структурные части

	текста; правильно использует падежные формы числительных.
Дескрипторы	Чтение: 1. Читает текст-1б.; 2.. Определяет основную мысль текста -1б.; 3. Делит текст на смысловые части -1б.; 4. Озаглавливает смысловые части текста -1б.; 5. Выделяет не менее двух подпунктов в основной части.-1б.; 6. Составляет сложный план 7.Соблюдает порядок оформления сложного плана (нумерацию, знаки препинания)-1б.; 8. Правильно выписывает цифры прописью -1б.; 9. Правильно определяет падеж имен числительных -1б.; 10. Правильно выделяет падежные окончания имен числительных -1б.
Ресурсы	Источник текста: https://prodaudom.ru/russkij-yazyk/16112661-novyy-god-udivitelnyy-veselyy-radostnyy-praz

Задание.

Новый год! Удивительный, весёлый, радостный праздник всех людей, живущих на планете Земля. У всех народов мира Новый год означает уход завершившегося года и наступление нового. Оказывается, многие народы встречают Новый год в разное время года. У одних он наступает в ночь на 1 января, у других – в конце января, феврале, марте.

Я родилась и живу в Казахстане. Это моя Родина. В нашей республике праздник Новый год встречают дважды. Первая встреча нового года происходит, как и во многих странах, в ночь с 31 декабря на 1 января, когда часы бьют 12. В домах устанавливают ёлки, которые наряжают еще за несколько дней до праздника. Ёлки украшают разноцветными игрушками, яркими гирляндами или снежинками. Взрослые и дети одеваются в костюмы разных сказочных героев. Все вместе поют новогодние песни и водят хоровод с Дедом Морозом и Снегурочкой. А еще зажигают бенгальские огни, запускают салюты, которые придают празднику необычайные краски и волшебство.

По традиции 31 декабря глава Республики Казахстан обращается к народу с праздничным поздравлением, в котором желает всем процветания, мирной жизни, дружбы между народами нашего государства. А ведь в нашей республике проживают люди разных национальностей. После того как часы проббили 12, все поздравляют друг друга с наступившим Новым годом, желают здоровья, счастья и удачи в новом году.

Во второй раз в Казахстане Новый год приходит 22 марта. Этот праздник называется Наурыз и означает «новый день». Наурыз – древний праздник, возникший более 5000 лет назад. 22 марта – день весеннего равноденствия. Этот день люди с нетерпением ждали, потому что в это время наступает пробуждение природы, все вокруг просыпается ото сна, начинается новый путь – новый круг жизни. В ночь на 22 марта по земле ходит счастье, и поэтому в Наурыз приходит на землю добро и свет.

Вот так и объединились два празднования Нового года: один старинный, а другой – современный, пришедший в жизнь казахского народа недавно. И оба они означают наступление нового календарного года, а значит – встречу с неизведанным, чудесным, радостным.

1. Прочитайте внимательно текст. [1 балл]
2. Определите основную мысль текста. [1 балл]
3. Составьте сложный план [5 баллов]
4. Выпишите из текста имена числительные (прописью), определи падеж, выделите окончания. [3 балла]

Критерии оценивания	Дескриптор	Баллы
	<i>Обучающийся</i>	
Определяет основную мысль текста, выявляя структурные части текста;	Читает текст	1
	Определяет основную мысль текста	1
	Делит текст на смысловые части	1
	Озаглавливает смысловые части текста	1
	Выделяет не менее двух подпунктов в основной части.	1
	Составляет сложный план	1
	Соблюдает порядок оформления сложного плана (нумерацию, знаки препинания)	1
Правильно использует падежные формы числительных.	Правильно выписывает цифры прописью	1
	Правильно определяет падеж имен числительных	1
	Правильно выделяет падежные окончания имен числительных.	1
Итого		10

Класс	6
Раздел	Казахстан в будущем: изобретения и энергия
Тема	Что такое изобретение.
уровень	В
цели обучения	Чтение. Письмо 6.2.4.1. Определять и различать типы текстов: описание, повествование, рассуждение; распознавать характерные черты, языковые и жанровые особенности текстов публицистического стиля; 6.3.6.1. Писать творческие работы (150-200 слов), представляя себя в предлагаемой ситуации и описывая собственные ощущения;
навыки	Чтение. Письмо

	Дает четкий ответ, определяя свою позицию; умеет критически оценить роль роботов в жизни человека.
Методы, стратегии и приемы	TBL Типы заданий: КО – задания, требующие краткого ответа РО - задания, требующие развернутого ответа
Оценивание	Критериальное оценивание
Критерии оценивания	Определяет тип текста; Различает текст (описание, повествование, рассуждение) по их характерным признакам; Распознает характерные черты публицистического стиля; Представляет себя в предлагаемой ситуации; Пишет творческую работу, передавая собственные ощущения;
Дескрипторы	Чтение: 1. Читает текст-1б.; 2.. Правильно определяет тип текста, кратко обосновывает свой ответ -1б.; 3. Правильно определяет жанр текста, кратко обосновывает свой ответ -1б.; 4. Правильно определяет стиль текста, кратко обосновывает свой ответ -1б.; 5. Пишет текст объемом 150-200 слов-4б.; 6. Представляет себя в данной ситуации и пишет текст от 1 лица-1б.; 7. Описывает собственные ощущения и впечатления- 1б.; 8. раскрывает тему творческой работы -1б.;
Ресурсы	Источник текста: https://school-science.ru/5/4/35678

История создания робота

Несколько тысячелетий назад люди задумались о создании приспособлений и машин, которые могли бы работать вместо человека. Сначала люди начали изобретать устройства, которые помогали облегчить их повседневный труд, например, плуг, гончарный станок и другие. Но у людей была мечта – создать искусственное существо, похожее на человека. Задолго до появления современных роботов существовали небольшие механические фигурки на основе часовых механизмов (их нужно было заводить, как механические часы), которые умели двигаться, рисовать, играть на музыкальных инструментах.

Роботы – это необычный тип машин, которые сконструированы таким образом, чтобы выполнять сложные виды работ самостоятельно – без участия человека. Большинство роботов не похожи на человека, однако способны выполнять многие «человеческие» работы намного лучше, чем мы с вами. Роботы очень выносливые, они могут работать сутками без сна и отдыха, им не нужно есть и пить. Роботы не жалуются на низкую зарплату, им не нужны выходные и перерывы. Единственное, что им нужно – это технические осмотры и изредка – ремонт. Название «робот» происходит от чешского слова «robota»,

означающего тяжелую, трудную работу. Поэтому роботам обычно поручают самую трудную, тяжелую и опасную работу.

В 20-ом веке стали конструировать роботов, которые уже были похожи на современных. В 1939 году в Америке был построен двухметровый робот «Электро» Внутри робота находился мотор и патефон, благодаря которым «Электро» мог поворачивать голову и издавать звуки, похожие на речь. Вместе с «Электро» был создан механический пёс «Спарко», который умел ходить, лаять и поворачивать голову по команде.

Задания

1. Определите тип текста (описание, повествование, рассуждение). Кратко обоснуйте свой ответ. [1 балл]
2. Определите жанр и стиль текста. Кратко обоснуйте свой ответ. [2 балла]
3. Представьте, что вы ученый-изобретатель, который изобрел нового робота. [1 балл]
4. Напишите письмо другу (150-200 слов) и поделитесь своими впечатлениями об открытии. [4 балла]
5. Опишите собственные ощущения и впечатления. [1 балл]
6. Постарайтесь раскрыть тему в письме другу об изобретении в будущем. [1 балл]

Критерий оценивания	№ задания	Дескриптор	Баллы
Определяет тип текста	1	правильно определяет тип текста, кратко обосновывает свой ответ	1
		правильно определяет жанр текста, кратко обосновывает свой ответ	1
Распознает характерные черты публицистического стиля	2	правильно определяет стиль текста, кратко обосновывает свой ответ	1
Представляет себя в предлагаемой ситуации;	3	пишет текст объемом 150-200 слов;	4
		представляет себя в данной ситуации и пишет текст от 1 лица	1
Пишет творческую работу	4	описывает собственные ощущения и впечатления	1
		раскрывает тему творческой работы	1
Всего баллов			10

Класс	10
Раздел	Имидж Казахстана: современный и исторический обзор
Тема	§3. Имидж современного Казахстана
уровень	В
цели обучения	Чтение 10.2.1 понимать главную, детальную, скрытую информацию сплошных и несплошных текстов, высказывая критическое отношение к услышанному; определять целевую аудиторию, жанры. 10.2.4 определять типы, признаки и языковые особенности текстов разных жанров, публицистического стиля (заметка, пресс-релиз).
навыки	информационная грамотность (навыки высокого порядка)
Методы, стратегии и приемы	TBL Типы заданий: КО – задания, требующие краткого ответа РО - задания, требующие развернутого ответа
Оценивание	Критериальное оценивание (взаимооценивание)
Критерии оценивания	1.понимает главную и детальную информацию сплошных и несплошных текстов, высказывая критическое отношение к услышанному или прочитанному; 2.определяет жанр текста; 3.определяет тип, признаки и языковые особенности пресс-релиза
Дескрипторы	Чтение 1.определяет жанр сплошного текста = 1б. 2. перечисляет признаки жанра (не менее 3) – 3б. 3. выявляет в сплошном тексте основную и детальную информацию – 2б. 4. доказывает, что марка является текстом, и определяет тип (вид) текста – 2б. 5. выявляет в несплошном тексте основную информацию – 2б.
Ресурсы	Источник текста: https://peterstamps.ru/news/2649

Задания.

Рассмотрите несплошной текст и прочитайте сплошной текст.

Казахстан. ЭКСПО – 2017

29.12.2015

25 декабря 2015 года почта Казахстана выпустила в обращение марку, посвященную проведению в 2017 году в столице республики специализированной выставки «ЭКСПО - 2017». На марке изображен официальный логотип мероприятия на фоне выставочного комплекса, который возводится в Астане.

«*Экспо-2017 Астана*» — планируемая специализированная международная выставка, которая пройдет в казахстанском городе Астана в 2017

году. На Экспо-2017 ожидается участие более 100 стран и 10 международных организаций. Предполагается, что выставочные мероприятия посетит 2-3 миллиона человек. Предстоящая выставка, которая пройдет под лозунгом «Энергия будущего», осветит тему — альтернативные источники энергии. На всемирной специализированной выставке 2017 года странами-участницами будут продемонстрированы достижения и перспективы в сфере использования возобновляемых источников энергии и такие их преимущества, как экологическая чистота, низкая стоимость эксплуатации и безвредность для окружающей среды. Для Казахстана «ЭКСПО-2017» станет знаковым событием: никогда раньше международная выставка подобных масштабов не проходила в странах Центрально-Азиатского региона и СНГ. Тему предстоящей выставки олицетворяет логотип «Экспо 2017».

Форма выпуска: в листах из 8 марок.

Размер марки: 28 x 40 мм.

Размер листа 140 x 120 мм

Перфорация: гребенчатая

Тираж: 5 тысяч экземпляров

1. **Определите жанр текста.**
2. **Назовите признаки данного жанра, которые присутствуют в этом тексте.**
3. **Какая информация является в сплошном тексте основной, а какая – детальной?**
4. **Докажите, что марка является текстом. Вид текста.**
5. **Какой имидж, образ Казахстана создается на основе представленной марки?**

Критерий оценивания	№ задания	Дескриптор	Балл
		Обучающийся	
определяет жанр текста	1	определяет жанр сплошного текста	1
выявляет признаки текста	2	перечисляет признаки жанра (не менее 3)	3
понимает главную и детальную информацию сплошных и несплошных текстов	3, 5	выявляет в сплошном тексте основную и детальную информацию.	2
		выявляет в несплошном тексте основную информацию.	2
определяет тип, особенности текста	4	доказывает, что марка является текстом, и определяет тип (вид) текста.	2
Всего баллов			10

Класс	10
Раздел	Имидж Казахстана: современный и исторический обзор
Тема	§3. Имидж современного Казахстана

уровень	В
цели обучения	Чтение 10.2.1 понимать главную, детальную, скрытую информацию сплошных и несплошных текстов, высказывая критическое отношение к услышанному; определять целевую аудиторию, жанры.
навыки	информационная грамотность
Методы, стратегии и приемы	TBL Типы заданий: КО – задания, требующие краткого ответа РО - задания, требующие развернутого ответа
Оценивание	Критериальное оценивание (взаимооценивание)
Критерии оценивания	Чтение: понимать главную, детальную, скрытую информацию сплошных и несплошных текстов, высказывая критическое отношение к услышанному; определять целевую аудиторию, жанры.
Дескрипторы	Чтение: чтение – 1 балл составляет диаграмму Вена – 2 балла изучает инфографику – 1 балл раскрывает информацию инфографики – 2 балла выявляет главную и детальную информацию несплошных текстов - 1 балл определяет тип, особенности несплошного текста – 3 балла
Ресурсы	Источник текста: https://the-tenge.kz/articles/digital-kazakhstan-11

Чтение

ЦИФРОВИЗАЦИЯ КАЗАХСТАНА

Мы живем в интересную эпоху. То, что еще вчера было фантастикой, сегодня уже стало нашим привычным бытом. Во многом это происходит благодаря цифровизации. Мы предлагаем вам гайд «Цифровизация Казахстана». Это путеводитель, из которого вы узнаете, что означает этот термин, а также сможете совершить путешествие по всем этапам развития цифровизации в Казахстане. И даже заглянуть в будущее, которое ближе, чем вы думаете.

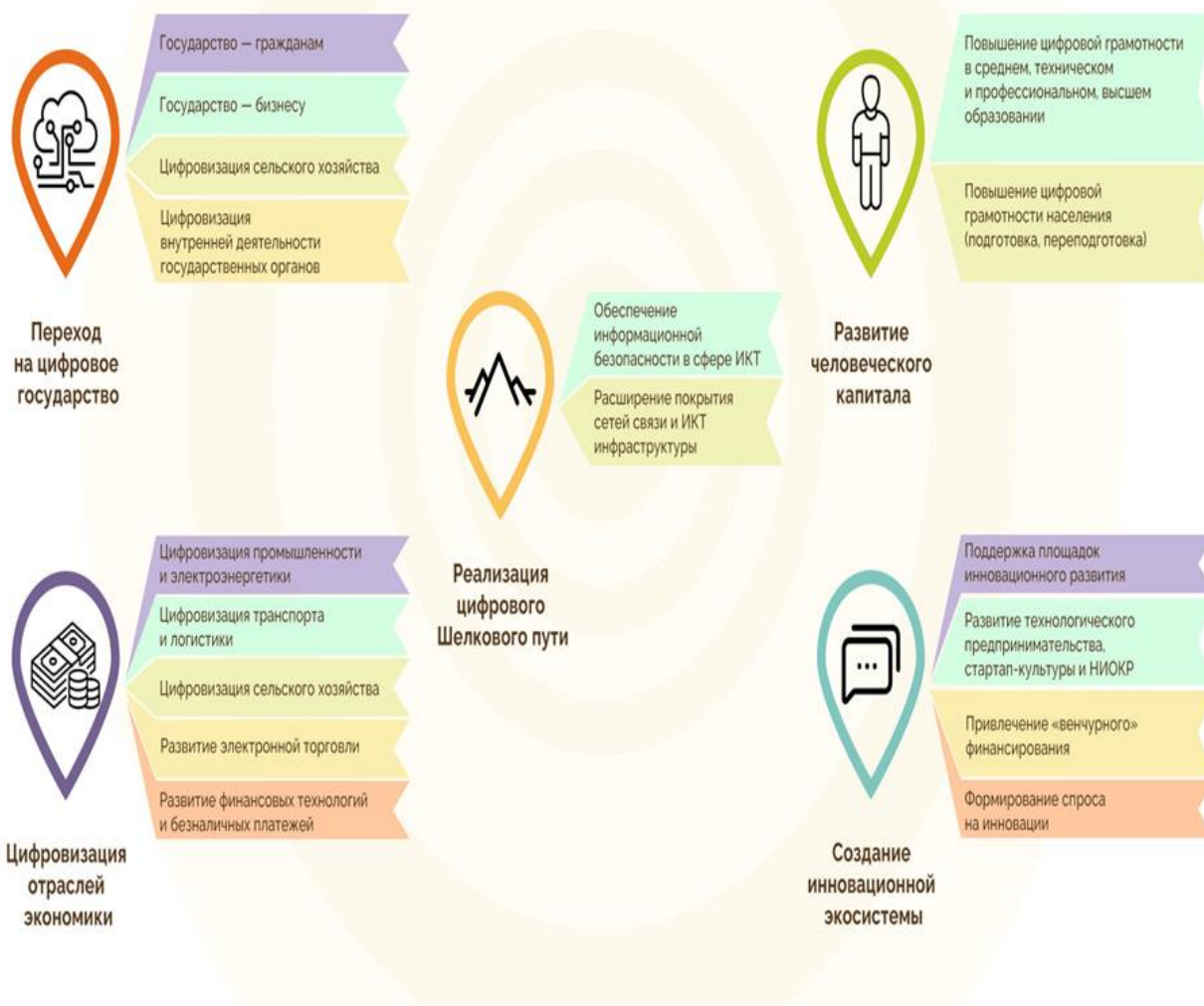
Термин «цифровизация» вошел в нашу жизнь в конце XX века. В 1995 году американский информатик Николас Негропonte из Массачусетского университета впервые употребил понятие «цифровая экономика». Мы говорим про “цифровизацию” как про внедрение современных цифровых технологий в различные сферы жизни и производства.

Часто цифровизацию путают с автоматизацией. Однако автоматизация – это лишь замена человека техническими средствами, причем не обязательно цифровыми. Цифровизация же меняет всю модель поведения и взаимоотношения участников процессов, полностью трансформирует их.

Если раньше, чтобы получить справки, нужно было посетить большое количество госучреждений за справками, то сейчас их можно собрать за несколько минут через сайт электронного правительства. Раньше надо было готовить, распечатывать, подписывать и высылать кучу бухгалтерских

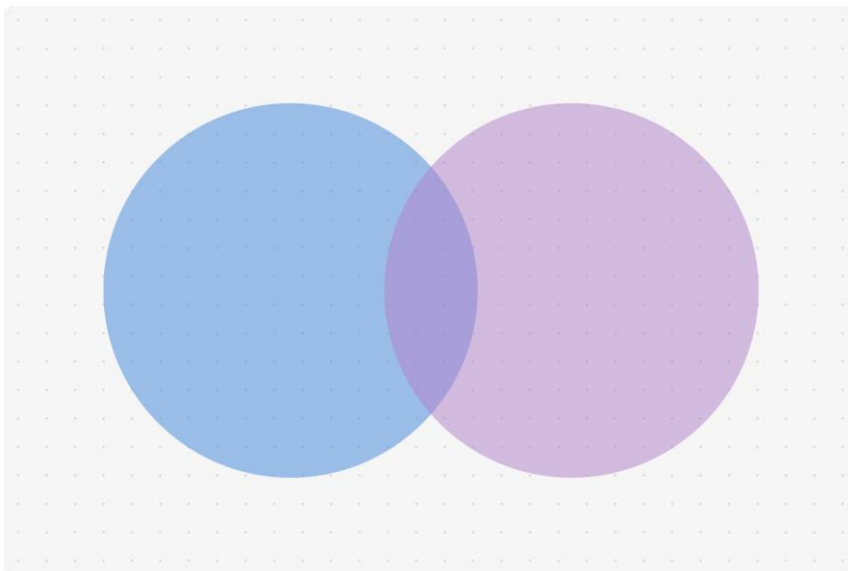
документов, а сейчас электронный документооборот позволяет оформить их за считанные секунды.

Цифровой Казахстан. Ключевые направления и задачи

Задания.

1. Прочитайте сплошной текст [1 балл]
2. В чём отличие цифровизации от автоматизации? Составьте диаграмму Венна по сплошному тексту [2 балла]

3. Изучите инфографику «Цифровой Казахстан. Ключевые направления и задачи» [1 балл]
4. Расскажите по ней о цифровизации Казахстана [2 балла]
5. Докажите, что инфографика является текстом. Вид текста [2 балла]
6. Назовите главную и детальную информацию на инфографике [1 балл]
7. Какой имидж, образ Казахстана создается на основе представленной инфографики? [1 балл]

Критерий оценивания	№ задания	Дескриптор	Балл
		Обучающийся	
понимает главную и детальную информацию сплошных и несплошных текстов	1	читает сплошной текст	1
	2	составляет диаграмму Венна по сплошному тексту	2
	3	изучает инфографику	1
	4	расшифровывает инфографику	2
	6	выявляет в несплошном тексте главную и детальную информацию	1
определяет тип, особенности текста	5,7	доказывает, что инфографика является текстом, и определяет тип (вид) текста	3
Всего баллов			10

Класс	10
Раздел	Искусство и литература: различные формы художественного выражения
Тема	§8. Литература и танец
уровень	В
цели обучения	<p>Аудирование и говорение 10.1.5 строить развёрнутый монолог (рассуждение на заданную тему, убеждение), включающий не менее 3-х микротем в пределах общественно-политической, социально-культурной и учебно-научной сфер</p> <p>Чтение 10.2.5 формулировать вопросы и идеи для исследования по прочитанному тексту</p>
навыки	Критическое мышление (навыки высокого порядка)
Методы, стратегии и приемы	<p>TBL Типы заданий: КО – задания, требующие краткого ответа РО - задания, требующие развернутого ответа</p>
Оценивание	Критериальное оценивание (взаимооценивание)
Критерии оценивания	<p>Аудирование и говорение строит развёрнутый монолог (рассуждение на заданную тему), включающий не менее 3-х микротем в пределах социально-культурной сферы</p> <p>Чтение формулирует вопросы по прочитанному тексту</p>
Дескрипторы	<p>Чтение смотрит видеофильм – 1б. определяет основную мысль – 1б. формулирует 6 вопросов по просмотренному фильму – 6 б.</p> <p>Аудирование и говорение 1. строит развёрнутый монолог – 1б. 2. использует тип речи – рассуждение 1б. 3. включает в монолог 3 микротемы из культурно-социальной сферы – 3б.</p>
Ресурсы	<p>Источник текста: https://youtu.be/yTJ9gvpCluI</p>

Посмотрите документальный фильм «Astana Ballet» по ссылке <https://youtu.be/yTJ9gvpCluI> (6.35 минут)

Задания.

1. Сформулируйте вопросы по просмотренному материалу, используя метод 6 вопросов.

Метод 6 вопросов — это инструмент для анализа и структурирования информации, который помогает глубже разобраться в теме или проблеме, задавая шесть ключевых вопросов. Суть метода заключается в ответах на вопросы: Кто? Что? Где? Когда? Почему? Как?

1. **Кто?** — Кто вовлечён в ситуацию или участвует в проекте?

2. **Что?** — Что произошло или что именно необходимо сделать? Этот вопрос помогает чётко сформулировать суть задачи, проблему или цель.

3. **Где?** — Где происходит действие или где нужно провести работу?
4. **Когда?** — Когда это случилось или когда должно произойти?
5. **Почему?** — Почему это важно или почему нужно решить именно эту задачу?
6. **Как?** — Как это будет реализовано?

2. Какова основная мысль документального фильма?

3. Постройте развёрнутый монолог на тему «Что значит танец для артистов балета?»

Критерий оценивания	№ задания	Дескриптор	Балл
		Обучающийся	
формулирует вопросы по прочитанному тексту	1-2	смотрит видеофильм	1
		определяет основную мысль	1
		формулирует 6 вопросов по просмотренному видеофильму	6
строит развёрнутый монолог	3	строит развёрнутый монолог	1
		использует тип речи – рассуждение	1
		включает в монолог 3 микротемы из культурно-социальной сферы	3
Всего баллов			13

Класс	10
Раздел	Искусство и литература: различные формы художественного выражения
Тема	§4. Что такое искусство
уровень	В
цели обучения	Чтение 10.2.6 использовать приемы просмотрового чтения, сканирования и детального чтения Письмо 10.3.1 составлять разные виды плана, в том числе вопросный; 10.3.3 представлять информацию в виде графика, таблицы, диаграммы, схемы, инфографики, в том числе с помощью ИКТ
навыки	критическое мышление, информационная грамотность
Методы, стратегии и приемы	TBL Типы заданий: КО – задания, требующие краткого ответа РО - задания, требующие развернутого ответа
Оценивание	Критериальное оценивание (взаимооценивание)
Критерии оценивания	Чтение использует приемы просмотрового чтения и детального чтения Письмо составляет разные виды плана, в том числе вопросный; представляет информацию в виде инфографики, в том числе с помощью ИКТ
Дескрипторы	читает текст – 1б. формулирует тему текста - 1б.

	определяет основную мысль – 1б. называет микротемы текста – 2б. составляет вопросный план текста – 2б. создаёт инфографику, в том числе спомощью ИКТ – 2б.
Ресурсы	Источник текста: https://ria.ru/20230222/teatr-1853823927.html

Театр: особенности вида искусства, основные понятия

Театр

Театральное искусство одно из самых древнейших, но в привычном для современных людей виде оно сформировалось не так давно. Оно имеет уникальные особенности и насыщенную историю развития, благодаря чему до сих пор не устаревает и привлекает множество зрителей.

Что это такое

Само по себе слово "театр" имеет несколько значений:

- это зрелищный вид искусства, в основе которого лежит отражение реальной или воображаемой ситуации через живых актеров, работающих на сцене;
- место для зрелищ. То есть это здание или место под открытым небом, которое специально строилось и оснащалось для полноценного проведения театральных постановок;
- учреждение или предприятие, которое специализируется на показе спектаклей, а также все его сотрудники и актеры;
- совокупность сценических и/или драматургических произведений, которые структурированы по определенному принципу. Например, японский театр, театр Чехова, театр эпохи Ренессанса и т.д.;
- у слова "театр" также есть переносное значение – место каких-либо событий. Например, анатомический театр, театр военных действий и т.д.

Вид искусства и его суть

Театр как разновидность искусства отличается специфическими особенностями, которые позволяют его произведениям обладать уникальными качествами, которые недоступны другим видам искусства.

Самое очевидное отличительное качество – то, из чего театр состоит. В этот вид искусства включены многие другие: литература, изобразительное

искусство во всех своих проявлениях, музыка, хореография, вокал и многое другое, а также разработки различных научных областей. К примеру, в основе драматургии лежит психология, а исследования в сферах медицины, физиологии и семиотики неразрывно связаны со сценической речью и движением, исторические работы помогают создавать костюмы и декорации, а технические достижения используются в машинерии сцены (звуковые, световые и сценические эффекты). При этом театр развивается вместе с каждой своей составляющей. Поэтому новые открытия и наработки, например в науке, определенно повлекут за собой повышение уровня театральных постановок.

Второй особенностью театра можно назвать коллективность творческого процесса. При этом оно касается не только прямых участников театрального действия (актеров, режиссеров, драматургов и т.д.), но и зрителей. Именно последние являются "соавторами" любой театральной постановки. Восприятие наблюдателя способно скорректировать и трансформировать спектакль. Отсюда вытекает простое заключение – театр невозможен без зрителя.

Из этого качества создается третье – театральное искусство сиюминутно. Постановка существует только в момент ее воспроизведения на сцене. Такое качество может проследиваться и в других видах искусства, но с театром все немного сложнее. Например, выступление циркового эквилибриста тоже предполагает наличие зрителей, но основополагающим фактором его деятельности все-таки является техничность и "чистота" трюка, так как это напрямую связано с его безопасностью и не зависит от наличия или отсутствия зрителей в данный момент времени. Единственный цирковой артист, чья деятельность направлена непосредственно на соавторство со зрителями, – это клоун. Его работа буквально не имеет смысла при отсутствии наблюдателей, именно поэтому отдельно развивается театральная клоунада, которая базируется на общетеатральных принципах, нежели чем на цирковых.

Казалось бы, что постановку можно зафиксировать и впоследствии многократно воспроизводить с помощью аудио- и видеотехники. Но, как правило, действие на сцене не локализуется на одном участке, оно многогранно. Крупные кадры лишают возможность погрузиться в общую среду, а широкоугольный захват не позволяет почувствовать себя участником.

Театральные жанры

Жанры относятся непосредственно к самому спектаклю. Их существует большое количество, и некоторые не используются в постановках современных театров. Из самых популярных театральных жанров можно выделить следующие:

- **Драма.** В основе этого жанра конфликт героев с самим собой и/или с обществом. По своему настроению драма еще не трагедия, но уже и не комедия. Спектакли этого жанра отличаются более глубоким сюжетом, характеры героев многогранны и раскрываются постепенно, а события не случаются просто так.
- **Комедия.** Главная цель этого жанра – вызвать у аудитории улыбки и смех. Достигается это легкими историями с незамысловатым сюжетом, которые

высмеивают пороки людей, общества или сталкивают героев в неловких ситуациях. Это легкий театральный жанр, который просто смотреть, так как не приходится глубоко анализировать персонажей.

- **Мелодрама.** Этот жанр направлен на подробное раскрытие внутреннего мира главного героя или героев. Чаще всего в центре сюжета стоит внутренняя борьба добра и зла, а события могут быть непредсказуемыми.
- **Трагедия.** Особенностью этого жанра является катастрофический исход сюжета. Как правило, главный герой идет против самого себя, против общества, чьи устои и нормы он пытается разрушить. На протяжении всего спектакля зритель наблюдает за его борьбой, а в конце – за его проигрышем и, нередко, смертью. Постановки в этом жанре сурово и остро отражают мир, в котором пребывает главный герой.
- **Водевиль.** Легкий комедийный жанр, в основе которого беззлобная ирония над бытовыми сложностями, например, недружелюбными соседскими отношениями. Водевиль не допускает грубости, трагичности и жестокости.
- **Мюзикл.** Музыкальный жанр, в основе которого песни и профессиональная хореография. Мюзикл один из самых дорогих направлений театра, так как ему необходимы богатые декорации, множество костюмов (так как помимо основных героев в постановках задействована подтанцовка) и спецэффекты.
- **Буффонада.** Это комические спектакли, традиционно проводимые под открытым небом, чаще всего на площадях. Главное действующее лицо в буффонаде – Арлекино. Причем он не один, вся театральная труппа являет собой образ этого персонажа. В основе жанра – карикатура, то есть все характеры и события значительно преувеличены.
- **Пастораль.** Как правило, этот жанр относится к опере и балету, а в основе сюжета раскрытие простой сельской жизни.
- **Моралите.** Этот жанр был распространен в Средние века. В качестве персонажей в таких постановках выступают не люди, а некие абстрактные понятия, например судьба, порок, доброта и т.д.
- **Фарс.** Комедийный жанр, который сейчас не имеет широкого распространения. Отличается незамысловатым сюжетом, где главная идея – быт простых людей со всеми его темными и неприятными сторонами.

Задания

1. Прочитайте текст.
2. Сформулируйте тему текста.
3. Определите идею текста.
4. Назовите микротемы текста.
5. Составьте простой вопросный план текста.
6. Представьте информацию текста в виде инфографики (можно по желанию группы с помощью ИКТ).

Критерий оценивания	№ задания	Дескриптор	Балл
		Обучающийся	

использует приемы просмотрового чтения и детального чтения	1-3	читает текст	1
		формулирует тему текста	1
		определяет основную мысль	1
составляет разные виды плана	4-5	называет микротемы текста	2
		составляет вопросный план текста	2
Представляет информацию в виде инфографики	6	создаёт инфографику, в том числе с помощью ИКТ	2
Всего баллов			9

Класс	10
Раздел	Наука и этика: киборги и клоны
Тема	§10. Этика клонирования
уровень	В
цели обучения	<p>Аудирование и говорение 10.1.4 участвовать в дебатах, аргументируя собственную позицию и предлагая разные пути решения проблемы</p> <p>Чтение 10.2.4 формулировать вопросы и идеи для исследования по прочитанному тексту</p> <p>Письмо 10.3.2 излагать содержание прослушанного, прочитанного и аудиовизуального материала в виде развернутых и сжатых планов, тезисов, резюме, конспектов</p>
навыки	информационная грамотность
Методы, стратегии и приемы	<p>TBL Типы заданий: КО – задания, требующие краткого ответа РО - задания, требующие развернутого ответа</p>
Оценивание	Критериальное оценивание (взаимооценивание)
Критерии оценивания	<p>Аудирование и говорение участвует в дебатах, аргументируя собственную позицию и предлагая разные пути решения проблемы</p> <p>Чтение формулирует вопросы и идеи для исследования по прочитанному тексту</p> <p>Письмо излагает содержание прослушанного, прочитанного и аудиовизуального материала в виде развернутых и сжатых планов, тезисов, резюме, конспектов</p>
Дескрипторы	<p>Аудирование и говорение читает текст – 1б. выбирает позицию -1б. проводит дебаты - 1б. аргументирует собственную позицию и предлагает пути решения проблемы – 2б.</p> <p>Письмо составляет тезисы статьи - 2б.</p>

	Чтение формулирует идеи исследования и предлагает свой путь решения в виде Фишбоуна -3 б.
Ресурсы	Источник текста: https://rep.bntu.by/bitstream/handle/data/44226/Klonirovanie_i_eticeskaya_problema.pdf?sequence=1&isAllowed=y

КЛОНИРОВАНИЕ И ЭТИЧЕСКАЯ ПРОБЛЕМА

Гоманова В. А., Драневский Д. В.

Исследование генома человека не только открыло широкие перспективы развития биотехнологий и лечения различных заболеваний, но и сделали возможным изменение самой сущности человека, породив тем самым множество вопросов этического характера. Современный человек все чаще задается вопросом: «Имеем ли мы право изменять то, что создано природой?» Правительства разных стран по-разному относятся к данному явлению: США и Япония ввели запрет на клонирование, а страны Евросоюза дали на это добро. Очевидно, что религия крайне негативно относится к клонированию. В то же время клонирование тканей, органов и эмбрионов - задача номер один в медицине.

Сам термин «клонирование» обозначает точное воспроизведение какого-то объекта неопределенное число раз. Под клонированием человека понимается возможность создать клон человека, который будет воспроизводить человека-донора не только внешне, но и на генетическом уровне. Но некоторые индивидуально определенные признаки у человека-донора и у клона будут отличаться, например, капиллярные узоры пальцев рук или отпечатки пальцев.

Можно найти множество недостатков клонирования, прежде всего, сама идея иметь двойника противоестественна, и она противоречит уникальности человека. Так как в результате появляются генетически идентичные организмы, то клонирование может уничтожить потерю человеческой индивидуальности.

Все мировые религии считают явление клонирования противоестественным. Существует возможность, что беспринципные диктаторы могут попытаться увековечить свою власть.

Вместе со всем этим клонирование имеет ряд существенных плюсов:

1. В первую очередь для клонирования открываются широкие перспективы в области медицины. Здесь также важно отметить важность клонирования отдельных тканей и органов, что позволит медицине выйти на новый уровень;
2. Репродуктивное клонирование создает клон донора. Это может помочь бесплодным парам родить ребенка;
3. Рождение детей с запланированным генотипом позволит «множить» гениальных людей в лабораторных условиях;

Появление клонирование вызовет соответствующие изменения и в правовой сфере общества:

1. Клоны, как и все другие люди, будут иметь те же права и обязанности;

2. Как и любая медицинская манипуляция, клонирование должно осуществляться только с письменного согласия человека;

3. Вынашивание плода должно осуществляться взрослой здоровой женщиной, опять-таки только с ее полного согласия. А вот искусственное выращивание плода должно быть запрещено, так как противоречит этическим нормам и правилам.

В настоящее время существуют различные преграды на пути к клонированию:

- не для всех людей приятна мысль, что существует их точная копия, хотя найдутся и такие, которые сами того захотят;
- многие религии не допускают создания клонов;
- поиск технологии клонирования сопряжен с огромными финансовыми рисками;
- существуют не только морально-этические аспекты, но и различные правовые документы, запрещающие клонирование;
- существует высокая вероятность снижения видового разнообразия, что может привести к крайне неприятным последствиям;

Но самое главное, что может произойти – это переоценка моральных ценностей человека, семьи.

При разумном регулировании клонирование человека - не то, чего нужно бояться. Нужно трезво оценивать работу ученых и движение научно-технического прогресса.

В заключение, отметим, что клонирование могло бы успешно развиваться, если бы не было запретов и различных отрицательных последствий. Для клонирования нужна мощная технологическая база, которую в мире сейчас могут позволить себе не все. Одни ученые не перестают надеяться на чудо, что когда-нибудь в далеком будущем появится такая база, и мы сможем создавать клонов. Другие считают, что клоны бесполезны и опасны. Но самым волнующим остается вопрос “Как воспримут это все люди, как воспримет это правительство?”

Задания.

1. Прочитайте текст.

2. Проведите дебаты по двум противоположным точкам зрения, аргументируя собственную позицию и предлагая разные пути решения проблемы.

3. Составьте тезисы статьи.

4. Сформулируйте идеи исследования и предложите свой путь решения в виде Фишбоуна.

Фишбоун

Критерий оценивания	№ задания	Дескриптор	Балл
		Обучающийся	
участвует в дебатах, аргументируя собственную позицию и предлагая разные пути решения проблемы	1-2	читает текст	1
		выбирает позицию	1
		Проводит дебаты	1
		аргументирует собственную позицию и предлагает пути решения проблемы	2
излагает содержание прослушанного, прочитанного и аудиовизуального материала в виде развернутых и сжатых планов, тезисов, резюме, конспектов	3	Составляет тезисы статьи	2
формулирует вопросы и идеи для исследования по прочитанному тексту	4	формулирует идеи исследования и предлагает свой путь решения в виде Фишбоуна	3
Всего баллов			10

Сын тұрғысынан ойлау технологиясын қолдану бойынша ұсыныстар:

1. Сыни ойлауды дамытуға бағытталған тапсырмаларды әзірлеу және қолдануда оқушылардың жеке ерекшеліктері мен дайындық деңгейін ескеру маңызды.
 2. Сабақты құрылымдау және оқушылардың білім беру үдерісіне белсенді қатысуын күшейту үшін сыни ойлау технологиясының кезеңдерін – қызығушылықты ояту, түсіну және рефлексияны – енгізу ұсынылады.
 3. Сыни ойлауды дамыту үшін сабақ жоспарында әртүрлі әдістерді пайдалану ұсынылады, мысалы, сұрақтармен жұмыс (қалың және жұқа сұрақтар), «Инсерт» әдісі, «Фишбоун», кластерлер, «Білемін-Білгім келеді-Білдім» кестесі, «Плюс-минус-сұрақ» әдісі, «Карусель» форматындағы талқылау, сондай-ақ «өзара сұрау» және екі бөлімді күнделік стратегиялары. Бұл әдістер қолда бар білімді белсендіреді, оқу мақсаттарын қоюға ықпал етеді, материалға терең бойлау мен оқушылардың коммуникативті және әлеуметтік дағдыларын дамытуға септігін тигізеді.
 4. Пікір алмасу, ойлау логикасы мен себеп-салдарлық байланыстарды талдау дағдыларын дамыту үшін жұптық және топтық жұмысты ұйымдастыру ұсынылады.
 5. Оқушылардың дербес ақпаратты талдау және бағалау дағдыларын қалыптастыру, дәлелді және құрылымдалған пікірлерді қолдануды ынталандыру маңызды.
 6. Сыни ойлауды дамыту күнделікті өмірлік жағдайлармен байланысты болуы тиіс, оқушыларға күнделікті немесе кәсіби мәселелерді қамтитын тапсырмалар ұсыну ұсынылады.
 7. Оқушылардың сыни ойлауын түзету және әрі қарай дамыту үшін жұмыс барысында кері байланыс беру маңызды.
 8. Жаңа тақырыптарды оқу барысында оқушыларды белсенді қатысуға тартуға бағытталған әдістерді, мысалы, миға шабуыл, болжау, ұғымдарды талдау және гипотезалар құруды қолдану ұсынылады.
 9. Оқушыларды сұрақтарды өз бетінше құрастырып, оларға жауап іздеуге итермелейтін оқу жағдайларын жасау маңызды, бұл оқу материалының тереңірек ұғынылуына ықпал етеді.
 10. Өзара құрмет мәдениетін және басқа пікірлерге ашықтықты сақтау оқушылардың өз ойларын еркін жеткізуіне және сыни бағалау мен дербес талдау дағдыларын қалыптастыруға ықпал етеді.
- Бұл ұсыныстар оқушылардың сыни ойлауын жан-жақты дамытуға бағытталған, бұл оқу материалының саналы түрде игерілуіне және оны тәжірибеде қолдануға септігін тигізеді.

ҚОРЫТЫНДЫ

Білім беру саласындағы қарқынды өзгерістер мен оқушыларды дайындау сапасына қойылатын жоғары талаптар жағдайында, көпжылдық тарихына қарамастан, сыни ойлау концепциясы өзекті болып қала береді. Сыни ойлау – бұл білім, дағдылар мен көзқарастардың күрделі, көпқырлы жиынтығы, ең алдымен, тәртіпті және объективті ойлауды, ақпаратпен және дереккөздермен аналитикалық жұмыс жасау дағдыларын, сондай-ақ әртүрлі күрделіліктегі тапсырмаларды шешу үшін рационалды таным әдістерін қолдана білуді қамтиды. Рационализм мәдениеттің эволюциясы (Сократ әдісінен бастап, Бэкон, Декарт және Кант арқылы американдық прагматизм мен кеңестік педагогикаға дейін) көрсеткендей, сыни ойлаудың «өзегі» біртіндеп қалыптасып, қазіргі уақытта негізгі білім беру нәтижелері ретінде қарастырылатын Жаңа дәуірдің еуропалық рационалдылық қағидаттарын біріктірді.

Ақпаратты талдау, синтездеу, бағалау және дәлелдеу дағдыларын дамытуға бағытталған сыни ойлау технологиясы қазіргі білім беру міндеттерін шешуде басты құрал болып қала береді. Бұл дағдылар оқушылардың ақпаратты терең түсінуі мен сыни бағалауды, сондай-ақ күрделі және алдын ала болжап болмайтын жағдайларда білімді қолдануды талап ететін ортаға бейімделу негізін құрайды, әсіресе, оқушылар әртүрлі сападағы ақпараттың көптігіне тап болатын цифрландыру дәуірінде өзекті болып отыр.

Құзыреттілікке негізделген мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттарында және үлгілік оқу бағдарламаларында сыни ойлау дағдыларын дамытуға ерекше көңіл бөлінеді, олар білім беру процесінің мақсаттарына интеграцияланған. Метатанымдық қабілеттерді, креативті ойлауды және проблемаларды шешу дағдыларын қалыптастыруға бағытталған қазіргі білім беру үрдістері аясында оқушыларда сыни ойлауды дамыту стратегиялық маңызды болуда. Осы әдістемелік ұсыныстардың мақсаты – оқушылардың жеке қабілеттерін, ойлау икемділігін, жаһандық өзгерістер жағдайында сұранысқа ие кешенді білім беру құзыреттерін дамыту үшін сыни ойлау технологиясын қолдану педагогикалық тәжірибесін жүйелеу және тарату, сондай-ақ орыс және шетел тілдері сабақтарында оқушылардың ынтықын арттыру.

Бұл ұсыныстар білім беру мекемелеріндегі тілдік пәндер оқытушыларының шығармашылық бастамаларын дамытуға және кәсіби өсуіне қолдау көрсетуге, сондай-ақ оқыту процесінің мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттарына сәйкестігін қамтамасыз етуге бағытталған. Сыни ойлау технологиясы аналитикалық және креативті оқыту тәсілдерін дамытуға басымдық берілетін қазіргі заманғы білім беру жүйесінде өзектілігін және сұранысын сақтайды, бұл білімді тереңірек меңгеруге және оны іс жүзінде қолдануға ықпал етеді. Әдістемелік ұсыныстарда оқушылардың жас ерекшеліктеріне бейімделген және МЖМБС талаптарына сәйкес келетін дайындалған тапсырмалар берілген. Бұл тапсырмалар білім берудің барлық деңгейлерінде сыни ойлауды дамытудың жүйелі және кезеңдік тәсілін қамтамасыз етіп, оқу материалын тиімді меңгеруге және кәсіби және әлеуметтік-

мәдени сын-қатерлер жағдайында білімді табысты қолдануға қажетті метатанымдық және когнитивтік құзыреттерді қалыптастыруға ықпал етеді.

Осылайша, сыни ойлау технологиясы білім беру процесінің сапасын арттырудың әдіснамалық негізі болып табылады және оқушылардың дербес ойлау, бейімделгіштік және жаңа білімге ашықтық дағдыларын дамытуға ықпал етеді. Осының нәтижесінде оқушылар дәстүрлі оқу материалдарының шеңберінен шығып, олардың өнімді қызметке дайындалуына және күрделі жағдайларда саналы шешім қабылдауына ықпал ететін әлеуметтік маңызы бар және сұранысқа ие дағдыларды қалыптастырады.

МАЗМҰНЫ

Кіріспе	3
1 Сын тұрғысынан ойлау технологиясын оқу және тәрбие процесінде қолдану ерекшеліктері.	5
2 Шетел және орыс тілдері сабақтарында сын тұрғысынан ойлау технологиясы бойынша әдістемелік ұсынымдар	24
Қорытынды	154
Пайдаланылған әдебиеттер тізімі	157

ПАЙДАЛАНЫЛҒАН ӘДЕБИЕТ ТІЗІМІ

1. Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттары. Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығы.
2. Бастауыш білім беру деңгейінің 3-сыныбына арналған «Ағылшын тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы. Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 16 қыркүйектегі № 399 бұйрығына 23-қосымша
3. Бастауыш білім беру деңгейінің 4-сыныбына арналған «Ағылшын тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы. Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 16 қыркүйектегі № 399 бұйрығына 23-1-қосымша
4. Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9 сыныптарына арналған «Ағылшын тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы. Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 16 қыркүйектегі № 399 бұйрығына 49-қосымша
5. Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Ағылшын тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы. Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 16 қыркүйектегі № 399 бұйрығына 98-қосымша
6. Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11 (12)-сыныптарына арналған «Ағылшын тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы. Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 16 қыркүйектегі № 399 бұйрығына 99-қосымша
7. Бастауыш білім беру деңгейінің 2-3-сыныптарына арналған «Орыс тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту орыс тілінде емес). Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 16 қыркүйектегі № 399 бұйрығына 22-қосымша
8. Бастауыш білім беру деңгейінің 4-сыныбына арналған «Орыс тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту орыс тілінде емес). Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 16 қыркүйектегі № 399 бұйрығына 22-1-қосымша
9. Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9 сыныптарына арналған «Орыс тілі мен әдебиеті» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы(оқыту орыс тілінде емес). Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 16 қыркүйектегі № 399 бұйрығына 48-қосымша
10. Жалпы орта білім беру деңгейінің (жаратылыстану-математикалық бағыты, қоғамдық-гуманитарлық бағыты) 10-11 (12)-сыныптарына арналған «Орыс тілі және әдебиеті» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту орыс тілінде емес). Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 16 қыркүйектегі № 399 бұйрығына 85-қосымша
11. Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9 сыныптарына арналған «Орыс тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы(оқыту орыс тілінде). Оқу-

- ағарту министрінің 2022 жылғы 16 қыркүйектегі № 399 бұйрығына 39-қосымша
12. Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Орыс тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту орыс тілінде). Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 16 қыркүйектегі № 399 бұйрығына 80-қосымша
 13. Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11(12)-сыныптарына арналған «Орыс тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту орыс тілінде). Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 16 қыркүйектегі № 399 бұйрығына 81-қосымша
 14. Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9 сыныптарына арналған «Неміс тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы. Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 16 қыркүйектегі № 399 бұйрығына 50-қосымша
 15. Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9 сыныптарына арналған «Француз тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы. Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 16 қыркүйектегі № 399 бұйрығына 51-қосымша
 16. Аналитический отчет «Комплексный анализ результатов мониторинга образовательных достижений обучающихся организаций среднего образования (МОДО-2023)» / Министерство просвещения Республики Казахстан, Национальная академия образования имени И. Алтынсарина, Астана: 2023. – 182 стр.
 17. Alsaleh, N. J. Teaching Critical Thinking Skills: Literature Review. TOJET: The Turkish Online Journal of Educational Technology, 2020, Vol. 19, No. 1, pp. 21-37.
 18. Atayeva, M., Ciptaningrum, D.S., Hidayah, R., Kassymova, G.K., Dossayeva, S.K., & Akmal, A. Cultivating Junior High School Students' Critical Thinking Skills by Using a Short-Video in English Language Classroom. Bulletin of National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan, 2019, Vol. 5, No. 381, pp. 57-69.
 19. Бердникова И.А. Концептуальные основы технологии развития критического мышления. Фундаментальные исследования. – 2007. – № 12 (часть 2) – С. 354-356
 20. Бекбаева Ж.С. Казахстанские исследования в области формирования критического мышления студентов С.Сейфуллиннің 125 жылдығына арналған «Сейфуллин оқулары – 15: Жастар, ғылым, технологиялар: жана идеялар мен перспективалар» атты халықаралық ғылымтеориялық конференциясының материалдары = Материалы Международной научно-теоретической конференции «Сейфуллинские чтения – 15: Молодежь, наука, технологии – новые идеи и перспективы», приуроченной к 125 - летию С.Сейфуллина. - 2019. - Т.1, Ч.2 - С.92-94
 21. Воевода Е.В. Критическое мышление как культурный феномен / Е.В. Воевода // Язык и коммуникация в контексте культуры: Сборник статей по материалам 7-й Международной научно-практической конференции, 21–

- 22 мая 2012 года /отв. ред. С.В. Лобанов, Е.В. Воевода. – Рязань: РГУ им. С.А. Есенина, 2012. – С. 120-126.
22. Halloun, I.A. (2019). Curriculum Design in the Framework of Systemic Cognition and Education (SCE): An Introduction. Working paper.
23. Hizriani, N., Rufaidhab, S., Norc, H., & Handrianto, C. Google Classroom as a Media to Develop Students' Critical Thinking in English Writing. *International Journal of Education, Technology and Science*, 2022, 2(3), 229–243.
24. Iskandar, N., Mustaji, Jannah, M., & Wicaksono, S. R. The Problem-Based Learning in Enhancing Students' Critical Thinking for Reading Skills in English Teaching at Vocational School. *International Journal of Recent Educational Research*, 2021, Vol. 2, No. 2, pp. 237-249.
25. Методические рекомендации по развитию читательской грамотности обучающихся 5-9 классов. – Астана: НАО имени Ы. Алтынсарина, 2023. – 160 с.
26. Методические рекомендации по развитию и оцениванию гибких навыков (soft skills) обучающихся 5-9 классов. – Астана: НАО имени Ы. Алтынсарина, 2024. – 244 с.
27. Mogae, T. Students' Critical Thinking Ability in English Teaching and Learning. *Jurnal JUPENSI*, 2022, Vol. 2, No. 3, pp. 157–171.
28. Muthmainnah, P. M. I. S., & Oteir, I. Playing with AI to Investigate Human-Computer Interaction Technology and Improving Critical Thinking Skills to Pursue 21st Century Age. *Education Research International*, 2022.
29. Орион (2024) Технология развития критического мышления: как научить детей мыслить? Автономная некоммерческая организация дополнительного образования «Образовательный центр «Орион», available at: [<https://orionschool.ru/blog/tpost/ubkb8ggnm1-tehnologiya-razvitiya-kriticheskogo-mish>]
30. Virdiana, N. The Implementation of Critical Thinking Skills in English Online Learning in Senior High School. *Jambi University*, 2021.
31. TESTILEU (2024) PISA 2025. Available at: [<https://pisa.kz/>]
32. Wahyuni, E. Teaching English with an Internet-Based Nature of Google Docs to Improve Students' Critical Thinking. *International Journal of Education*, 2018, Vol. 10, No. 2, pp. 157-161.

Шетел және орыс тілдері сабақтарындағы сын тұрғысынан ойлау технологиясын іске асыру бойынша әдістемелік ұсынымдар

Қол қойылған. Формат 60x84 1/16.

Бумага офсетная. Офсетная печать.

Тип шрифта «Times New Roman». Обычная печатная форм